

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete

21 Ocak-7 Şubat '95, Sayı:16, Fiyatı:20 000 TL

5 Nisan kararlarının ardından yaklaşık olarak 8-9 aylık bir süre geçti. Bu süre zarfında uygulanan "kriz politikaları"nın sonuçlarını, sermaye hükümetinin başbakanı ve yardımcısı dışında kimse "başarılı" olarak değerlendirmiyor. Hatta bizzat mevcut burjuva koalisyonun kendi içinde dahi tablonun gittikçe daha kötüye gittiği yargısı hakimdir. Daha önceleri krizden bir yıl içinde büyük ölçüde çıkılabileceğini ifade eden sermaye çevreleri, şimdi önümüzdeki 1-1,5 yıllık sürenin bile krizden kurtulabilmek için yeterli olmadığını, en az 3 yıllık bir istikrar paketine ihtiyaç olduğunu söylüyorlar. Gerçekten de kapitalist ekonominin krizi öylesine derin ki, 1994 yılında kapitalist ekonomi son yarım yüzyılın en derin ekonomik küçülmesini yaşadı. Enflasyon, sermaye devletinin cumhurbaşkanı Demirel'in ifadesiyle, "savaş yıllarında dahi görülmeyen" boyutlara ulaştı.

Bu tabloyu bütünleyen ve düzen açısından sıkıntıları daha da arttıran bir başka olgu ise

Devamı 3. Sayfada...

- Bir yandan darbe tartışmalarına yoğunluk kazandırılırken diğer yandan terörist devletin saldırıları gittikçe şiddetleniyor.
- Kürt yurtsever basınına ve devrimci basına yönelik saldırıların ulaşmış bulunduğu boyut, bunun bir örneğidir. Kamu emekçilerine dönük sürgün uygulamaları ve protesto edenlere karşı uygulanan şiddet ise bir başka yeni örnektir.

Kızıl Bayrak

Siyasal kriz ve darbe tartışmaları

Darbe tartışmaları bugünlerde yeniden siyasal gündemin merkezine oturdu. Tartışmalar Demirel'in, "altı ay sonra lazım olabilir" diyerek meclisi fesih yetkisi istemesiyle başladı. Bunu, Kamran İnan'ın "%150 enflasyona demokrasinin dayanamayacağı" gerekçesiyle çeşitli düzeylerde yürüttüğü "milli mutabakat" hükümeti görüşmeleri izledi. Ve daha sonra da Mesut Yılmaz, "12 Mart türü bir muhtıra gelebilir" mealinde bir beyanatta bulunarak, darbe tartışmalarının iyiden iyiye alevlenmesine neden oldu.

Bilindiği gibi, 5 Nisan'ı önceleyen ve izleyen günlerde de darbe tartışmaları gündeme gelmiş,

Devamı 3. Sayfada...

Tansu Çiller'in Timsah Gözyaşları

Burjuvazinin meclisi sirke, siyasileri de palyaçoya döndü. Gözü sulu başbakan, çiğ köfteli meclise; meclis küfürbaz vekile, böyle siyaset de burjuvaziye pek güzel uydu. Bir devletin yönetiminde, başbakanlık gibi bir mevkiyi işgal eden bir zatın, böylesine ucuz, böylesine arabesk bir duygu sömürüsüne başvurmaması, ait olduğu sınıfın, burjuvazinin, toplum içindeki yerini (daha doğrusu yersizliğini) açıkça sergilemektedir. Toplumun emekçi sınıfları, sömürüye karşı giderek daha fazla bilinçlendikçe ve burjuvazi,

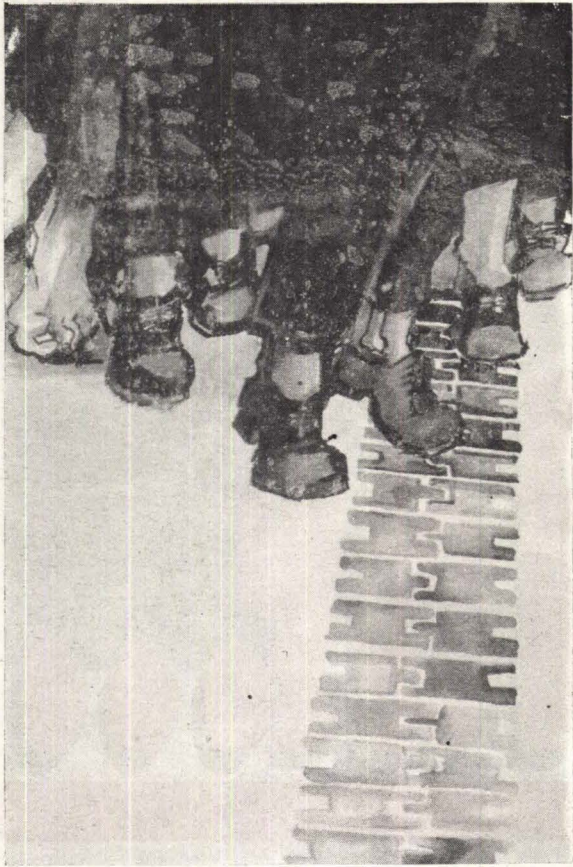
toplumun giderek daha fazla kesimini karşısında buldukça, varlığının meşruiyetini, toplumun en alt tabakalarından, tortusundan sağlamaya çalışıyor. Toplum için kendisi de bir başka tortu oluşturduğu oranda, zaten başkaca bir yolu da yoktur. Uyuşabilmek için politikacı yerine palyaço kullanıyor. Amerikalarda eğitim görmüş, Amerikan kimlikli "modern" bir bayanın, önce cinsel kimliğini, yetmeyince de gözyaşlarını kullanıyor.

Sistemin, "işçinin-memurun haline" palyaçosunun gözlerinden akıtacağı timsah gözyaşları, işçi sınıfı için bir başka tuzağı da gizlemektedir. İyice açığa çıkan yüzüyle sınıfı daha fazla zehirleme şansı kalmamış olan Bayram Meral, bu gözyaşı kanalıyla ve onun zehirli damlaları halinde sınıfa yeniden dönmeye çalışıyor. İşçi sınıfının emeğini burjuvaziye peşkeş çekmeyi kurumsallaştırmış bir pazarlama şirketi gibi çalışan Türk-İş'in bugünkü patronu olan bu zat, en

geri bilinçli işçiye sesleniyor. İlık ılık, yapış yapış sesleniyor. "Kadın ağlıyor, dayanamıyorum." İşçinin en geri bilincinin kendini anlayacağını umuyor. Ama işçi sınıfının bilinci, artık burjuvazinin palyaçolarıyla proletaryanın tortularını tanıyacak düzeye gelmiştir. Şimdi sorun, bu bilinci, burjuvazinin her türden taçirlerinin suratına çarpmaktır. Bugün emekçi sınıfların burjuvazi tarafından mahkum edildiği sefaletle timsah gözyaşları dökülenler, işte o zaman kendi rezaletlerine ağlamaya başlayacaklardır.

Mesut YILMAZ Kimin Ayak Seslerini Duyuyor?

"Yedikleri yoksul eti içtikleri kandır."

Bir kez alışmışlar ya, kendilerini kurt, emekçi sınıfları kuzu belliyorlar. Halkı ahmak yerine koymaya çalışırken, aslında kendi ahmaklıklarını sergiliyorlar.

Kontr-gerilla cumhuriyetinde, MGK hükümetine "incir yaprağı" parlamentonun burjuva vekilleri, son günlerde bir "darbe" geyiğidir başlattılar. Gelir mi, gelmez mi? Sert mi gelir, yumuşak mı? Kanlı mı gelir, kansız mı? Eylül gibi mi gelir, Mart gibi mi?..

Sanki ülkede parlamenter bir cumhuriyet varmış da, kendileri de ülke yönetiyorlarmış da, darbe olursaymış demokrasi elden gidermişmişmiş!...

Haydi ordan siz de! Kimi kandırdığınızı sanıyorsunuz?

O demokrasinin ne anlama geldiğini bir de PTT çalışanlarına sorun. Üzerine panzerleriniz, coplarınız ve köpeklerinizle yürüdüğünüz. Kurşunlattığınız

taşıma işçilerine, saçlarından kavrayıp yerlerde sürüklediğiniz bayan memurlara sorun. Yıllarca emeğini sömürdükten sonra bir posa gibi sokağa, sefalet batağına kustüğünüz milyonlarca işsize sorun. Evde, sokakta yahut kaçırıp bir dağ başında hunharca katlettiğiniz devrimcilerin ana-babasına, eşine, çocuğuna, yoldaşına sorun. Yakıp yıktığınız, harabeye çevirdiğiniz bir "ülke"nin insanlarına sorun. Yok saya saya yoketmeye azmettiğiniz Kürt ulusuna sorun. Sorun ki, insanların kurtulmaya çalıştığı bir şeyi, ahmakça bir aymazlıkla övüp durmayın. Sorun ki, insanların, o var dediğiniz şeyin aslında olmadığını artık çok iyi bildiklerini siz de öğrenin.

Mesut Yılmaz ve benzerlerinin, darbe muhabbetinin altında yatan elbette ki "ahmaklık"ları değildir. Ahmaklık sadece bunun

yararına inanmalarındadır. Muhabbet nedenleri biraz korkularını bastırmak, biraz da her zaman "kurtarıcı"ları olan paşababalarını imdada çağırma arzularıdır. Yoksa, duydukları ayak seslerinin sahiplerini çok iyi tanımaktadırlar. Bu sesler, emekçi sınıfların ve Kürt ulusunun üstüne bir kabus gibi çökmüş olan burjuva diktatörlüğünün karanlığını yara yara gelen proletaryanın ayak sesleridir. Henüz güçsüz, ürkek ve acemice yürümesine rağmen, burjuvalardaki telaşa bakılırsa, ayaklarını sağlam bastığında çıkan sestense, ortalıkta tek burjuva kalmayacağını söylemek abartma sayılmasa gerek.

DEVLETİN BORDROLU ve BORDROSUZ KÖPEKLERİ

İnsana yabancılaştıkça özlere yakınlaşıyorlar. Kapitalizm cangılından gelen "vahşetin Çağırısı"na uyup hemcinslerine biraz daha sokuluyorlar. Lügatında "asmak" dışında sözcük bulunmayan bir savcının pek duygulu köpek şiirinin ardından, MGK vekillerinin "köpek" gündemli oturumları moda oldu. Son oturumun

konusu da "devletin bordrolu köpeği olur mu, olmaz mı?" idi. Onlar henüz anlaşılmadılar ama bizce hiç bir sakıncası yoktur, olabilir. Bordrolu eşiği olan bir devletin, bordrolu köpeği niye olmasın? Hem ayrıca, kamu çalışanları kaç yıldır bordrolu olanların saldırmasına alışmıştı. Yabancılaşma çekmesinler. Yeni köpekler bordrolu değilse bile bağlanmasında yarar var.

Korkuyorlar...

Baş Sayfadan Devam

düzenin siyasi planda da ciddi açmazlarla yüzyüze olmasıdır. Burjuva hükümet sıkıntı içerisinde. Çözumsuzlük arttıkça hükümet partilerindeki iç bunalım da yoğunlaşmakta. SHP bir türlü içinden çıkamadığı kriz yüzünden yeni bir kurultaya doğru gidiyor. Adı birlik kurultayı; ama gerçekte yeni bölünmelerin kurultayı olma-ya da bir o kadar aday. Sosyal ekibinin kazanması halinde SHP ya hükümetten çekilecek, ya da "onurlu politika" imajı doğrultusunda saldırı politikasının uygulanması açısından sorunlar çıkarabilecektir. Karayalçın ya da Baykal'ın kazanması halinde de hatırı sayılır sayıda milletvekili SHP'den kopacaktır. Dolayısıyla hangi aday kazanırsa kazansın, sonuç hükümet krizinin daha da derinleşmesi olacaktır.

Şu ana kadar uygulanan kriz politikalarındaki başa-rısızlık, hükümet krizindeki bu derinleşme, aynı reçeteyi hem de çok daha köklü biçimde uygulayan Meksika ekonomisinin tepe taklak olması, '95'in ekonomik panoramasının şu andan dahi belli olan kötü göstergeleri vb., tüm bunlar burjuvazinin gelecek yıla ilişkin karamsarlığını arttırmaktadır.

Ekonomik küçülmenin '95'in ilk bölümünde de devam edeceği tüm burjuva çevrelerin ortak değerlendirmesidir. Önümüzdeki yılı düzen açısından karanlık kılan tablo

yalnızca bundan da ibaret değil. '95'te sermaye düzeni 800 trilyon iç borç, 13 milyar dolar dış borç ödemek zorunda ve dışarıdan kaynak bulma imkanları oldukça sınırlı. Tüm bu göstergeler '95 yılında işçilerin ve kamu emekçilerin ücret ve maaşlarında yeni düşüşler yaşanacağını, bu kesimlerin sırtına yeni vergi yükleri bindirileceğini göstermektedir. Ekonomideki küçülme değerlendirmesinin işçi ve emekçiler açısından anlamı ise son derece açık. İşsizler ordusu daha da büyüyecek.

İşçilerin, emekçilerin ve toplumun çeşitli ezilen kesimlerinin öfkesi ise daha bugünden iyice artmış durumda. Son dönemde yaşanan kamu emekçi eylemleri, onu izleyen Alevi nüfusun kitlesel gösterileri ve hatta Afyon'da görü-nürde "namus" sorunu nedeni ile gerçekleşen

kitlesel patlama, tüm bu olaylar toplumda birikmiş patlayıcı dinamiklerin boyutları hakkında önemli işaretler vermektedir. Kuşkusuz düzen de bunu görmekte ve hesaplarını buna göre yapmaktadır.

Bunun için bir yandan darbe tartışmalarına yoğunluk kazandırılırken bir yandan da terörist devletin saldırıları gittikçe şiddetlenmektedir. Kürt yurtsever basınına, komünist ve devrimci basına yönelik saldırıların ulaşılmış bulunduğu boyut, bunun yalnızca bir örneğidir. Kamu emekçilerine dönük sürgün uygulamaları, sürgünleri protesto eden kamu emekçilerine karşı uygulanan şiddet ise bir başka yeni örnek-tir.

İşçiler, emekçiler, devrimciler, Kürt yurt-severleri ve komünistler bu saldırıları göğüs-lemek, geriletme ve devrim mücadelesine bir atılım kazandırmak imkanlarına sahiptirler. Bugün bunun olanakları fazlasıyla vardır. Pendik işçilerinin dire-nişi, kamu emek-çilerinin eylemleri, Alevi kitlelerin kitlesel protestoları, Kürt emek-çi halkının süregelen mücadelesi bu olanak-lar hakkında yeterli göstergelerdir. Sorun bu eylemlere militan bir çehre kazandırmak ve birbirinden yalıtık olarak gelişen bu tür patlamaları birleşik bir eylem haline dönüş-türmektir. Bu ise tümüyle bir önderlik iradesi sorunudur.

Kızıl Bayrak

Siyasal kriz ve darbe tartışmaları

Baş Sayfadan Devam

fakat daha sonraki süreçte ağırlığını kaybetmeye başlamıştı. O günlerde kapitalist ekonominin krizindeki derinleşme, sermaye düzeninin temsilcilerinde de iç istikrarın korunması konusunda tedirginliğe neden olmuş ve onları bu doğrultuda arayışlara kanallandırmıştı.

Siyasal istikrarı tehdit eden en önemli unsur Kürt ulusal hareketiydi ve düzenin bu "sorunu" kısa sürede çözmesi mümkün değildi. Bir de buna derinleşen iktisadi krizle beraber işçi ve emekçi hareketinin denetimden çıkması tehlikesi ekleniyordu. Üstelik bu, işçi-emekçi hareketiyle Kürt emekçi halkının mücadelesinin birleşme olanaklarının çoğalmasına anlamına gelmekteydi. Kısacası, ortada sermaye düzenini çöküşe sürükleyebilecek ciddi riskler mevcuttu. Ve darbe tartışmalarını gündeme getiren koşullar da bunlardı.

Ne var ki, pek fazla ihtimal verilmeyen bir gelişme yaşandı; işçi hareketi saldırılar karşısında önemli ölçüde suskun kaldı. Ve bu gelişmeye bağlı olarak, düzen kısa süre için de olsa rahat bir soluk aldı. Darbe tartışmaları gündemdeki önemini kaybetti. İşçi sınıfı ve emekçiler, birkaç önemli kitlesel eylem gerçekleştirmekle beraber, bu eylemleri süreklileştiremediler. Hareket kitlesel, militan ve politik bir karakter kazanamadı. Bu nedenledir ki, sermaye sınıfı saldırılarını nispeten rahat bir ortamda gerçekleştirdi. Ücretler yarı yarıya düştü. İşsizlik çığ gibi büyüdü. İşçi ve emekçilerin pek çok temel hakkı tırpanlandı vb.

Ama tüm bu gelişmeler, düzen açısından artık düzlüğe çıkıldığı, rahat bir ortama kavuşulduğu anlamına gelmiyordu. Herşeyden önce, düzenin krizi öylesine derindi ki, kriz kısmi ve palyatif tedbirlerle atlatılamıyordu. Dolayısıyla bu ilk taksidin ardından işçi ve emekçilere yönelik yeni saldırı paketlerinin gündeme gelmesi kaçınılmazdı. İkincisi, düzenin saldırı paketinin ilk taksidini nispeten rahat bir biçimde uygulamış olmasına karşın, bu saldırılar düzen açısından beklenen sonuçları da yaratabilmiş değildi. Uygulanan politikalar sorunların çözümünü kolaylaştırmak bir yana, onların daha da yumaklaşmasına neden olmuştu.

Yaşanan süreç, tüm bunlarla beraber, zaten meşruiyeti tartışmalı olan koalisyon hükümetinin iyiden iyiye yıpranmasını da sağladı. Özetle de koal-

yonun sosyal demokrat ortağı açısından, sözkonusu yıpranma çok daha açık bir biçimde yaşandı. SHP'nin yıpranmışlığı o denli arttı ki, bu parti bir varlık-yokluk sorunuyla yüzyüze kaldı. Bu durum, onu giderek hükümette maraza çıkaran bir ortak olmak ya da hükümetten çekilmek gibi bir ikileme sürükledi.

Darbe tartışmalarını yeniden gündeme getiren gelişmeler bunlardır. Yeni sömürü ve baskı politikalarını uygulamak zorunda olan düzen, darbe tartışmalarını da bu amaca bağlı olarak gündeme getirmektedir. Düzenin darbe tartışmalarından beklediği, birbirine bağlı üç önemli işlev vardır. Yeni saldırıların öncesinde bu tartışmalar aracılığıyla işçi sınıfı ve emekçilere gözdağı vermek, onları darbe umacısıyla sindirmeye çalışmak bu amaçlardan bir tanesidir. Öte yandan, bu aynı darbe umacısı aracılığıyla, mevcut burjuva hükümete de saldırıyı en hızlı ve en pervasız şekilde uygulaması doğrultusunda bir mesaj verilmiş olmaktadır. Üçüncü ve sonuncu olarak da, bu tartışmalar aracılığıyla, gerektiği zaman devreye sokulması planlanan sivil ya da askeri bir darbenin psiko-sosyal ortamı yaratılmaya çalışılmaktadır.

Bütün bu tartışmalar göstermektedir ki, düzen cephesindeki korku ve panik iyiden iyiye yoğunlaşmaktadır. %150 enflasyon, durgunluk batağına saplanmış bir ekonomi, daha da yoğunlaşacak olan işsizlik, daha da tırpanlanacak olan ücret ve maaşlar, işçi ve emekçileri maddi ve manevi olarak tümüyle ezecek olan bütün bu gelişmeler, sermaye sınıfının da uykusunu kaçıran gerçekler haline dönüşmeye başlamıştır. Bunalımdan çıkmak, karlarını arttırmak için tüm bu saldırıları gerçekleştirmek zorundalar. İyi ama, işçi ve emekçiler artık bu kadarına da dayanacak mıdır? Onları yine sendika bürokratları ve sosyal demokratlar aracılığıyla dizginlemek mümkün olacak mıdır? Biliyorlar ki, Kürt ulusal hareketini ezmeleri mümkün değildir; ya bir de buna işçi ve emekçi hareketi eklenirse?...

Düzen cephesinde darbe sözleri sık sık edilmeye başlanmışsa, bu onlardaki devrim korkusunun arttığının belirtisidir. Devrimci gelişmenin olanaklarının çoğaldığının göstergesidir. Komünistlere düşen görev ise, düzenin terör saldırılarına karşı emelleri almak ve devrimci imkanları güce dönüştürmektir.

Saldırıya karşı saldırı : HEDEF KAPİTALİZM!

- Birleşik bir sınıf hareketi, sadece bir alandaki mücadelenin birleşikliğinden de fazla, tüm sınıfın birleşik mücadelesi olarak anlaşılmalıdır. Çünkü sermayenin saldırıları, tüm ücretli emekçileri hedeflemektedir.
- Bu, "Memur" için grevsiz sendika "hakı", soruşturma-sürgün vb. iken, işçi için memurlaştırma, taşeronlaştırma, sendikasılaştırma vb., sınıfın tümü için de, özelleştirme, örgütsüzleştirme, devrimci-sosyalist basının "boğazını sıkma" suretiyle emekçinin sesini boğma, sivil gösterilere silahlı güçlerle ve artık şimdi bir de köpeklerle saldırma, hatta kurşunlamaya kadar varan saldırılardır...
- Görüldüğü gibi, saldırılar, ücretli-emekçilerin tümünü hedeflemektedir. Öyleyse yanıtı da, hem tüm ücretli-emekçilerin birleşik ve genel eylemi olmalı, hem de kapitalist sınıfın varlığını ve iktidarını hedeflemelidir.

Kahrolsun Köpekler! Kahrolsun Faşist Köpekler!

Sınıflar savaşında tarafların giderek sertleşmeye başladığı yeni bir sürecin ilk belirtileri ardardına patlak veriyor.

Krizin ve kirli savaşın faturasını ücretli-emekçilere yüklemenin pek de kolay olmayacağını gören burjuvazi, "ana-baba" maskesini yüzünden sıyrarak, gerçek dişleriyle kitlelerin karşısına geçiyor. Bu diş, Öncü işçilere sivil faşistler eliyle sıkılan kurşunlardır. Devrimci ve sosyalist basına sansürdür. Polis copları, panzerleridir. Ve nihayet PTT çalışanlarının üstüne salınan köpeklerdir. Son PTT eylemlerinin de gösterdiği gibi, hesabı-kitabı yitiren devleti yöneten tek güç artık sınıf kinidir.

Haberleşme Sektörü'nün çalışanları, son aylarda, hızla radikalleşerek mücadelenin önüne geçmişlerdi. Saldırıları aslen, kitleyi öncüsüz bırakmayı hedeflediğine göre, PTT çalışanlarıyla başlaması, amaca da uygun düşüyordu.

Ne var ki, artık çalışanlar da "sınıfa karşı sınıf, saldırıya karşı saldırı!" demeye başlamıştı. Devlet, çeşitli PTT birimlerinden 26 öncüye sürgün kararı çıkararak kavgayı başlattı. PTT çalışanları da derhal iş bırakarak karşı saldırıya geçtiler. Ama söz konusu olan basit ve pasif bir iş bırakımı değildi. "Sokağa, eyleme..." sloganlarıyla işyerlerinden çıkan PTT çalışanları, Gayrettepe'deki Genel Müdürlük önünde toplanmaya başladılar. İşyerlerinden işveren temsil-

cisinin makam binasına doğru akan bu emek ordusunun tek silahı, şimdilik, üretimden gelen gücüyü. Ama sermaye devleti, emeğin bu sivil güçlerinin karşısına, copu, silahı, panzeriyle ve köpekleriyle dikiliyordu. Oğün Gayrettepe'de, devlet güvenlik kuvvetlerinin kurduğu barikatı görenler, gerçek bir savaş alanını tanımlardı. Zaten olan da "gerçek savaş"ın ta kendisiydi. Hem de binlerce yıllık sınıflı toplumlar tarihinin tek gerçek savaşı olan sınıflar savaşının en yalın biçimiyle ortaya çıkışı.

Sermayenin uşakları coplarla, köpeklerle saldırdı. Emeğin savaşçıları tekmelele, yumruklarla yanıtladılar. Sloganlarla yanıtladılar. Birbirlerine kenetlenerek, gözaltına alınanları geri isteyerek saldırdılar. Karşıdan bakanları dehşete düşüren köpekli saldırıya karşı PTT çalışanları, ikirciksiz bir karşı koyuşla yetinmediler, bu savaşı dehşetle seyreden vatandaşları desteğe çağırarak kararlılıklarını da gösterdiler.

O gün dövüşerek yenilmek en büyük kazanımdı, en küçük geri adım, en küçük tereddüt ise, polis barikatının üzerlerine kapanmasına yolaçar, eylemi öğrenen PTT çalışanları, bedel ödemeyi göze almak gerektiğinin bilinciyle, barikatın üstüne üstüne yürüdüler. Sonunda devletin köpekleri kazanmış gibi görünse de asıl kazanan PTT çalışanlarıydı.

Sermayenin saldırıları hızla yoğunluk ve yaygınlık kazanırken, kamu çalışanlarının örgütlü mücadelesi de hemen hemen aynı hızda bir gevşeme ve dağılma yüzüye görünüyor.

Birleşik mücadele ihtiyacının ortaya çıkardığı ve harekete bir süre belirli bir ivme de kazandırmış olan Kamu Çalışanları Sendikalar Platformu, reformist/sendikalist anlayışların hakimiyetiyle, kısa zamanda, mücadelenin önünde temel engellerden biri haline gelmişti.

Bütün bir '94 yılı boyunca kamu çalışanlarını, sermayenin en azgın saldırıları karşısında adeta örgütsüz, dağınık, parça parça bırakan platform, nihayet tabanın zorlamalarına daha fazla direnemeyip 20 Aralık kararını aldı. İşte o zaman KÇSP'nin nasıl bir potansiyeli dizginlediği de ortaya çıkmış oldu. Bir tek kararla ve elle tutulur, gözle görülür bir çalışma bile yürütülmeden, örgütlü/örgütsüz yüzbinlerce kamu çalışanı iş bıraktı, alanlara sığmadı.

Ne var ki, bütün kitleselliğine ve sırf bu kitleselliğinin yarattığı görkemine rağmen 20 Aralık, saldırıları durdurmaya yetmedi, yetemezdi de. Hedefleri net biçimde saptanmamış, araçları yaratılmamış hiç bir eylemin "hedefe" ulaşamayacağı açıktır. Bu nedenle 20 Aralık, sadece devleti uyandırmış oldu ve devlet saldırılarını daha planlı biçimde ve daha hızlı uygulamaya başladı. İlk elde, yıllardır bir türlü meclisten geçemeyen "memur sendikaları"na ilişkin tasar bir kaç gün içinde yasalaştırılarak kamu çalışanlarının grev hakkı gaspedildi.

Bırakınız sendikayı, demek örgütlenmesinden bile daha geri

konumdaki bu yasaya karşı KÇSP, mücadele etmek şöyle dursun, kendisini daha aylar öncesinden "uyum"a hazırlamaya başlamıştı. Bu "uyum"un ilk göstergesi, KÇSP'nin Konfederasyonlaşma Üst Kurulu'na dönüştürülmesi oldu. Taslağın öngördüğü konfederasyon fikrine, platformda reformizmin "öncü"sü konumundaki sendikaların merkez yönetimleri tarafından adeta balıklama dalındı. Kamu çalışanları bir bakıma kaderlerine terkedilerek, günler, aylar konfederasyonlaşma gündemli toplantılarla heba edildi. Şimdi tasarı yasalaştı. Kamu çalışanlarının uğruna nice saldırıları (polis copu, sürgün, kıyım hatta faili "belli" cinayetler) göğüsleyerek, mücadelenin başından bu yana temel şiar edindiği "Grev hakkı vazgeçilmezdir!" istemini devlet, bir kalemde yok saymış oldu. Bir yandan da, aynı zamanda yoğunlaştırdığı 20 Aralık soruşturma ve cezalandırmalarıyla kamu çalışanlarını "kışkırtmaya" devam etti. Şimdi bir yanda, hızla yoğunlaşan saldırılarla kışkırtılarak huzursuzlanan kamu çalışanları, öte yanda da en az tabanın huzursuzluğu oranında rehabet içindeki sendika yönetimleri bulunuyor.

Bugün bu alanda, merkezi karar alıp uygulayabilen tek sendika gibi görünen Tüm Haber-Sen ve yer yer PTT ile dayanışmalı ortak eylemler geliştiren Ener-Sen dışında, bürokratism batağına boğazına kadar saplanmamış bir tek sendika göstermek mümkün gibi görünmüyor. Özellikle üye ve çalışan kitleleriyle, sendikal geçmişleriyle vb. "sözü geçer" ve gerek KÇSP'de, gerekse konfederasyonlaşma kurulunda başı çeker konumdaki bir kaç büyük

sendika; hem kendi işkollarında yürütülen soruşturma, sürgün benzeri cezalandırmalar karşısında üyelerinin tepkisini mücadeleye akıtmamak, hem de mücadeleyi başlatan Tüm Haber-Sen'i alanlarda yalnız bırakmak gibi büyük bir "suç"a batmış bulunuyorlar. Sadece bu kadar da değil, bu yeni dönem bürokratları, "toplanmak, eylem kararı almak" gibi taktiklerle PTT çalışanlarının sürgünlere karşı başlattıkları son eylemleri de kesintiye uğratarak sabote etmiş durumdadır. Bugünkü gibi, saldırıların hızlandığı, yoğunlaştığı dönemlerde, kaybedilen her günün değil her saatin bile önemi büyüken, sivri söylemlerle "hükümet uyarmak" ama eylem için bir hafta sonrasına "randevu" kesmek çalışanlara karşı işlenebilecek en büyük suçtur.

Şimdi kamu çalışanları; hem soruşturma, sürgün türünden cezai uygulamalar, hem grev hakkının gaspından başka hiç bir özelliği olmayan sendika yasası, özelleştirmeler, yaşam standardındaki hızlı düşüş vb. karşısında, yani kısaca, ekonomik/politik tüm saldırılar karşısında merkezi bir örgütlülüğün yoksun olduklarını, varolan yapıların artık kendilerini temsil etmediğini kabullenerek hareket etmek durumundalar. Yoksa bunların eylem kararı almasını bekleyerek geçirilecek her gün, kamu çalışanlarının zarar, sermayenin kar hanesine yazılmaktadır. Durum, işçi sınıfının genel durumundan çok farklı olmadığına göre, görev de sanayi işçilerinininkinden farklı değildir: Sendikal bürokrasinin cenderesini parçalayabilmek için taban örgütlerini oluşturmak ve sağlamlaştırmak...

Memura Sendika Yerine Sanduka

Kamu çalışanlarının fiilen sendikalaşmalarından bu yana gündemde olan ve her "memur" eyleminde ısıtılıp ısıtılıp ortaya sürülen taslak en sonunda yasalaşmış bulunuyor.

Kamu çalışanlarını, "ha çıkardım, ha çıkarıyorum" diyerek yıllardır oyalayan SHP-DYP koalisyonu, 20 Aralık tokadını sürülen taslak en sonunda yasayı alelacele meclisten geçirdi.

Ama gel gör ki, bu, kamu çalışanlarının talebini karşılamaktan ziyade, mücadele selinin şiddetini kıma "umud"unun bir göstergesi oldu. Grev yapan "memur"u devlet, grev hakkını gaspeden bir yasayla durdurmaya çalışmak gibi bir ham hayale kapıldı.

Açıktır ki, bu yasa yasalaşmamalıdır. Kamu çalışanlarının mücadele potansiyeli hükümete tükürdüğünü yalatacak

güce sahiptir. Bunu defalarca, özellikle de 20 Aralık'ta kanıtlamıştır. Bugün sadece haberleşme sektörünün eylemleri bile hükümeti sarsarken, tüm kamu hizmet sektörlerinden gelecek ortak bir yanıt, yasanın geri çekilmesini sağlayabilir. Kamu çalışanları, "Grev ve TIS hakkı vazgeçilmezdir!" şiarını bir kez daha yükselterek alanları fethetmelidir.

İsmail Hakkı KARADAYI

Uşaklara zam, emekçilere zulüm!

gasp edilmesini kolaylaştırmaktan başka bir işe yaramayan asalaklardır. Sermaye devletinin bu * uşaklarını cömertçe ödüllendirmesi, onları daha çok teşvik etmesi normaldir. Devlet otoritesinin hizmet birimlerinde sağlanması için görevlendirilen amirler, şefler ise ekonomik krizin derinleşmesiyle beraber eski yaşam seviyelerini koruyamaz olmuşlardır. Bu nedenle devlete olan bağlılıklarında çatlaklar başgöstermeye başlamış, yükselen emekçi memur hareketinin de etkisiyle devlete güvenlerini yitirme noktasına gelmişlerdir.

20 Aralık eyleminde, örneğin PTT emekçileri arasında eyleme aktif olarak katılan başteknisyen ve kısım şefleri, devletin otoritesini sağlamak bir yana tersine geri kitlelerin de eyleme sürüklenmesini sağlamışlardır. Geçmiş eylemlerde amirlerinin bir iki tehditi ile sindirilebilen bu geri kesimlerin gözünde eylemlerin meşrulaşmasında, idari sorumluluğu olan

emekçilerin de eylemlere katılmasının payı gözle görülebilecek orandadır.

Sermaye devleti açısından, bu "tehlikeli" gelişmeyi önleme, durdurma planları yapmak kaçınılmaz hale gelmiştir. İşte bu nedenle, hizmet birimlerindeki idari personel de şube müdür yardımcılarında başlayarak ek zam tasarısına dahil edilmiştir. Bu noktada, hak arama eylemlerinin meşruiyetini bu unsurlar üzerinden kavrayan emekçi memurların bilinçlerinin geliştirilmesi ayrı bir önem ve aciliyet kazanmaktadır. Aynı şekilde, ekonomik bir bilinçle eyleme geçen kitlenin politik bir bilince sıçratılmasının kritik gerekliliği de, bu son gelişmeyle daha açık görülebilir hale gelmiştir.

Sermaye devleti, emekçi memurları hiyerarşik bir yapı içerisinde bölerek, bir kesimine geçici ekonomik tavizler verebilmekte ve eylemlerin üzerinde yükseldiği zemini etkisizleştirmeye çalışmaktadır. Görece yüksek bir zam alan kesimi, GTS için

mücadeleden vazgeçirmek mümkündür. Ve bu durum bir kez daha emekçi memur hareketinin politikleşerek sömürü düzenine karşı mücadeleyi genişletmesinin zorunluluğunu kanıtlamaktadır. Çünkü tek başına GTS hakkının kazanılmasıyla sorunlar çözülmeyecektir. Şimdiden sorunların asıl kaynağı olan sermaye düzenine karşı mücadele bilincinin geliştirilmesi için seferber olmak gerekmektedir. Kitlenin eylem isteği, öncü işçilere ve komünistlere bu olanakları fazlasıyla sunmaktadır.

Son ek zam tasarısı, bu bakımdan önemli olanaklar içermektedir. Sermaye devleti 404 bin bürokrat, asker, milletvekili ve kirli savaş tacirini ödüllendirirken, geriye kalan geniş kitleye insafsızca saldırmaktadır. Sağlık hizmetlerinin özelleştirilmesi sonucu kendi hastanesinden bile para karşılığı hizmet gören sağlık emekçileri, eğitimin paralı hale getirilmesi ile tüccarlığa mahkum edilen öğretmen,

personel yetersizliğinden 3-4 kişinin işini yapmak zorunda kalan, bu nedenle burnundan soluyarak hıncını önündeki kuyruktakilerden çıkaran memur sermaye devleti için yük ilan edilmiştir. Emekli memurlar ölümüne terk edilmiştir. Çünkü burjuva devlet ekonomik krizin derinleşmesiyle birlikte emekçi memurlara ve kamu hizmetlerine ayrılan sınırlı kaynakları dahi sermaye sınıfına aktarmaktadır. Çünkü onlar için sermaye sınıfının tatlı karları emekçilerin yaşamından daha önemlidir.

Sömürü ve katliamdan başka bir işlevi olmayan bu sermaye düzeni yıkılmalıdır. Bu mücadelede emekçi memurların yeri işçi sınıfı ve komünistlerin safıdır. İşçi ve emekçiler bu onurlu mücadelenin kendilerine yüklediği tarihsel sorumluluğu yerine getirip, kendileri ile birlikte tüm insanlığın da kurtuluşunu gerçekleştireceklerdir. Sınıfsız, sömürsüz bir dünya gerçek kurtuluşumuz olacaktır.

DEVLET 20 ARALIK'A CEZA BEĞENEMİYOR

● Sermaye sınıfı, alçakça planlarla adım adım mevzi kazanmaya çalışıyor. Kamu çalışanları, sürgün vb. günlük saldırılarla oyalanırken, alencele yasayı çıkarıyor; yasayla oyalanırken de bir başka ve daha ağır bir saldırı salvosuna başlayacaktır.

● Kamu çalışanları sözlü tehditler savurmayı bırakıp, ellerini hızlı tutmalı, grevsiz sendika "hakkı"nı, yeni 20 Aralık'larla devlete iade etmelidirler.

Kamu çalışanlarının 20 Aralıkta gösterdiği mücadele potansiyeli, devleti acil önlemler almaya yöneltmiş bulunuyor.

Devlet bu çerçevede; hareketin önderlerini çeşitli yöntemlerle kitleden, aynı anlamda mücadeleden uzaklaştırmanın araçlarını yaratmaya çalışıyor. Öne çıkmış sendika yöneticilerini sürgüne gönderiyor. Greve katılan onbinlerce kamu çalışanı içinden üç-beş yüz tanesini seçerek ceza tehdidi yağıdırıyor, haklarında soruşturma başlatıyor vb. vb... En zayıf unsurları ise, yönetici uşakları ve gönüllü ajanları eliyle geri çekilmeye, öncüyü yalnız bırakmaya, yan çizmeye

çağırıyor. "Ben aslında greve katılmamıştım da, o gün bir işim olduğu için gelemedim." İşte, sermaye devletinin uşaklarının kamu çalışanlarına, cezadan sıyırtmak için sunduğu onursuzluk çizgisi budur. İşte devlet bu derece acizleşmiştir. Herkesin bildiği bir gerçek inkar edildiği zaman sanki ortadan kalkacakmışçasına, adeta "memuru"na yalvarmaktadır. "İnkâr et yeter, başka hiç bir şey istemiyorum."

Ama kamu çalışanları, sermaye devletinin çalışanlara karşı ne kadar iki yüzlü, ne kadar aşağılık oyunlar oynayabileceğini defalarca gördüler. Ne ilk kez kitlesel eylem yapıyorlar, ne de böyle bir soruşturmayı ilk

kez yaşıyorlar. Maraş katliamını protesto eylemi sonrası da aynı onursuzluk teklif edilmişti onlara. O günleri yaşayanlar, genç arkadaşlarına derslerini aktarıyor. O günlerde "İnkarcı"larla savunuculara aynı ceza kesilip de onursuzlaşmanın cezayı engellemediği görüldüğünde başını taşlara vurmak hiç bir işe yaramamıştı, kuşkusuz bu kez de Kızılay'da aynı durum yaşanacaktır.

Devletin, 20 Aralık eylemcilerine, eğer kendi hukukuna uyacaksa, vermesi gereken ceza "görevine son"dur. "Memurların toplu olarak iş bırakması" konusunda 20 Aralık eylemcilerinin en güçlü olduğu nokta da tam burasıdır. O gün devlet dairelerinde işin durduğu, onbinlerin sokağa döndüğü, burjuva düzeninin taramayacaktır.

mek zorunda kaldıysa eğer, bu bir tek şeyi kanıtlar; devlet yasasını uygulayacaksa onbinlerce memurun görevine son vermeyi göze almalıdır. Pek tabiidir ki devletin böyle bir şansı yoktur. Nasıl ki, büyük Zonguldak yürüyüşçülerine, "gösteri ve yürüyüş usulleri kanunu"nu çiğnemekle ilgili hiç bir yasal mevzuat uygulanmadı ise, 20 Aralık "grevçileri" için de yukarıdaki yasanın uygulanma şansı yoktur. Oyleyse "memur"lar buradan yüklenmeli; "evet iş bıraktık, hem de toplu olarak" demeyi bilmelidirler. Devletin en güçsüz, çalışanların en güçlü olduğu tek nokta budur. Aksi tutumlar; cezayı azaltmaya yönelik her türlü "kıvırma"lar devletin cezai yaptırım şansını artıracaktır. Maaş kesimden, bir kaç günlük uzaklaştırmaya kadar çeşitli cezaları uygulamak devlet için iş değildir. Hatta bu yolla son maaş "zam"ları için kaynak da yaratmış olur. Ters, yani eylemin sahiplenilmesi ise, ufak tefek cezalandırma yollarını kapatarak, hem devleti çaresiz bırakma,

hem de kitlenin kendi gücüne güvenini diri tutma ve süregiden saldırılara yeni 20 Aralık'larla yanıt verme zeminini sağlamlaştıracaktır.

Sermaye sınıfı, alçakça planlarla adım adım mevzi kazanmaya çalışıyor. Kamu çalışanları, sürgün vb. günlük saldırılarla oyalanırken, alencele yasayı çıkarıyor; yasayla oyalanırken de bir başka ve daha ağır bir saldırı salvosuna başlayacaktır. Bu büyük ihtimalle hizmet sektörlerinde planlanmış olan özelleştirme ve taşeronlaştırmaların hızla uygulamaya konması olacaktır.

Kamu çalışanları sözlü tehditler savurmayı bırakıp, ellerini hızlı tutmalı, grevsiz sendika "hakkı"nı, yeni 20 Aralık'larla devlete iade etmelidirler. PTT çalışanları ülke çapında, sağlık çalışanları yerel olarak bu günden harekete geçmiştir. Onları yalnız bırakmamak, eylemleri hızla birleşik, yaygın, kitlesel ve militan bir hale dönüştürmek gerekmektedir.

İzmir

Ekspres Kargo'da Direniş

İzmir Ekspres Kargo işçileri 13 Ocak'ta, 09.00'da başlayan ve 2 saat civarında süren bir eylem gerçekleştirdiler. TUM-TIS şube başkanı Şükrü Günsili, eyleme başlama gerekçelerini şöyle sıraladı:

1. İşten atılmaların durdurulması;
2. Sendikalaşma faaliyetlerine yönelik saldırıların durdurulması;
3. İşten atılan 14 işçinin geri alınması.

Şubelerde kepenklerin kapatılmasıyla gerçekleştirilen eylem, Merkez Ekspres Kargo'da 65 işçinin katılımıyla başladı. Eylemin başlamasıyla işverenin polis çağırması aynı anda oldu. Polisin gelmesiyle nitelik değiştirebilecek eylem, işverenle sendikanın ilk iki madde üzerinde işçiler için gelecekte hiçbir garantisi olmayan sözde bir uzlaşmasıyla sona erdi.

Eylemdeki işçilerin polis karşısında tavırları net olmasına karşın, sendika, kendi korkusunu işçilere maletmeye çalışan bir tutum sergiledi. Atılan işçilerin geri alınması konusu ise geleceğe havale edildi. Kargo işçileri, sosyalistlere ve sosyalizme oldukça sıcak bakmalarına rağmen, sendika bürokrasisinin kabuğunu kırabilmiş değil. Diğer şubelerden verilen destek, işçilerin tavırlarındaki militanlığa önemli bir katkı yapıyor. Hem işverenin hem de sendikanın korkularından birisi de komünistlerin bu birleşik mücadelenin yolunu açması.

Komünistlere düşen görev bu dinamğin yakalanması ve doğru şekilde yönlendirilmesidir.

Kızıl Bayrak-İZMİR

20 Temmuz Dersleri

ÇIKTI
Kitapçılarda

EKSEN YAYINCILI K

Pendik Belediyesinde Direniş

Aras Kargo direnişçilerinin Cemtaş ziyareti...

Toplu sözleşmenin imzalanmasının hemen sonrasında Pendik belediyesinde çalışan 200'ü aşkın işçi işten atıldı, 600'ünün de tensikat listesinde olduğu yayıldı. Buna Pendik işçilerinin ilk yanıtı işyerinin işgali oldu. Daha sonra işgal eylemi kırıldı ve direniş işyeri önünde sürdürülmeye başlandı. Pendik Belediyesi işçileri bundan önce de daha küçük çaplı tensikat saldırıları ile yüzyüze kalmış ve toplu vizite, iş bırakma vb. kitlesel eylemlerle saldırıyı yanıtlamıştı. Bugün bu haklı direnişin başarıya ulaşması ise, ancak, KAGITHANE, ARAS KARGO, GEBZE VB. geçmiş direniş deneyimlerinin olumlu-olumsuz derslerinin bilince çıkarılması ile mümkün olacaktır. Nedir bu dersler?

Pendik Belediyesinde işçi-memur, işten atılmış-atılmamış tüm çalışanlar, derhal birleşik bir direniş örgütlemelidir.

Pendik Belediyesi'ndeki tüm emekçiler, tensikat saldırısının sadece işten atılan 200 işçiye değil, bir bütün olarak kendilerine de yöneldiğini görmelidirler. Çünkü işveren, daha yüzlerce çalışanı kapı dışarı etmek ve geride kalanları da iş güvencesinden yoksun ve işten atılma tehdidi altında, en ağır koşullarda kölece çalıştırmak hesabı içindedir. Bu kapsamlı saldırının ilk postası tüm emekçilerin birleşik ve kararlı direnişiyle geri püskürtülemezse, saldırının önü açılacak, sıra bugün çalışmakta olanlara gelecektir. Tensikatların asıl amacı ise, özelleştirmenin, taşeronlaştırmanın, sendikasılaştırmanın önünü açmaktır. Bu, tüm ücretli-emekçiler için daha çok işsizlik, daha düşük ücret, daha ağır çalışma koşulları, daha yoğun idare baskısı ve mevcut kazanımların birer birer gaspedilmesivb. anlamına gelecektir. Bu yüzden henüz işlerini kaybetmemiş olanlar, direnişe katılmamakla peşinen bir çok kaybın önünü açacaklarını bilmelidirler. Sonuçta yenilgiye uğrasa da, Gebze Belediye direnişinin gücü, birleşik eylemden geliyordu. Bu çerçevede işten atılan işçiler "iş geri alınma" istemiyle kendilerini sınırlamamalı, "bütün çalışanlara iş güvencesi" talebi etrafında birleşik direnişi yükseltmelidirler. Ancak bu talep etrafında yükselecek birleşik direnişin gücü işvereni geri adım atmaya zorlayabilir ve atılanların işe geri alınmasını sağlayabilir.

Pendik Belediye işçileri, işten atılanların temsilcileri ile sınırlı olmayan, birleşik bir direniş komitesini acilen örgütlemelidirler.

Komitenin işçiler tarafından örgütlenmemesi ve inisiyatifin sendika bürokrasisine bırakılması, daha işin başında yenilginin yolunu açar. Komite, mücadelenin en kararlı, en bilinçli, en güvenilir

öncü unsurlarından oluşmalı ve hiç bir şekilde tabandan kopup sendikanın denetimi altına girmemelidir. İşçiler, kendi güçlerine güvenmeyi ve bağımsız mücadele örgütlenmelerine dayanmayı esas almalı, sendika bürokratlarından beklentiye düşerek bu güç ve örgütlenmeyi hiç bir şekilde zayıflatmamalıdır. İşveren bu saldırıyı sendika bürokratları ile işbirliği içinde tezgahlamıştır. Toplu sözleşmenin hemen sonrasında tensikatın başlatılması bir tesadüf değildir. İşveren ve sendika bu konuda aralarında anlaşmışlardır. Son bir yılda 1 milyonu aşkın işçinin tensikata uğradığı, 10 milyonu aşkın işçinin işsiz olduğu bir ülkede, iş güvencesi talebini dayatmamak ve buna yönelik bir mücadele örgütlememek, toplu sözleşmenin diğer maddelerinde kağıt üzerinde ne yazarsa yazsın, işçileri peşinen satmak demektir. Belediye-İş, iş güvencesi talebini dayatmayarak, tensikatta işverenin suç ortağı olmuştur. Şimdi aynı sendika yöneticileri, timsah gözyaşları dökecek, atılan işçilerin mücadelesini desteklediklerini söyleyeceklerdir. Amaçları, işçileri boş vaatlerle beklentiye sokmak, oyalamak, yatıştırmak ve süreç içinde etkisizleştirip direnişi kırmaktır. İşçiler bu konuda hiç bir boş beklentiye kapılmamalı; kendi güçlerine, örgütlülüklerine ve militanlıklarına güvenmeli, onu pekiştirmelidir.

Eylem RP karşıtlığı ile sınırlı dar bir çerçeveye hapsedilmemelidir:

RP, sermaye düzeninin diğer partileri gibi sermaye sınıfının basit bir hizmetkârı, bir piyonudur. RP'li işverenin işçi kıyımı da, sermayenin işçi ve emekçilere yönelik genel saldırılarının bu işyerindeki uzantısıdır. Pendik Belediyesi işçileri, sermayenin RP'li uşağına haddini bildirmeli ama, direnişin namlusunu asıl, bir bütün olarak sermaye düzenine, sermaye sınıfının egemenliğine, her renkten sermaye partisine karşı çevirmelidir. Aksi takdirde sonuç, direnişin üzerine oturması gereken, sınıfa karşı sınıf, kapitalist saldırıya karşı genel direniş zemininden kaymak, düzen içi kısır çekişme ve sahte arayışlar tuzağı içinde boğulmak olacaktır. Geçmiş direnişlerde de SHP, CHP vb. düzen partileri işçi ve eylem düşmanı yüzlerini gizlemek için, sözde RP karşıtı bir maske takarak hem direnişin gerçek hedeflerini ve görevlerini sapırtmışlar, değişik siyasal eğilimlere mensup işçi ve emekçilerin eylem birliğini parçalamışlar, hem de bu sayede direniş üzerinde inisiyatif ele geçirerek işçileri militan mücadele yolundan caydırmaya, beklentiye ve kararsızlığa sevketmeye çalışmışlar ve sonuçta da direnişi kırarak hem sermaye sınıfına hem de onun bir uşağı olan RP'li işverene en büyük hizmeti yapmışlardır. Hükümet ortağı SHP'nin işçilerin arasına çıkacak yüzü olmadığından, aynı oyun bu sefer CHP'ye de oynanmıştır. Komünistler bu iddianın, bu misyonun sorumluluğu ile hareket etmelidirler.

SERMAYENİN ULUSLARARASI BUNALIMI VE TÜRKİYE KAPİTALİZMİ

Kapitalist krizin evrimi

Uluslararası emperyalist-kapitalist ekonomi '70'lerden bu yana sürekli bir bunalım içindedir. Teknolojideki muazzam gelişme üretimin uluslararası planda toplumsallaşmasını sağlamış ve üretim miktarını hızlı bir biçimde artırmış, ancak servet-sefalet kutuplaşması nedeniyle tüketim miktarı çok az artmıştır. İşçi ve emekçiler

temel gereksinimlerini bile büyük zorluklarla karşılar hale gelmiştir. Sınırlı pazar olanakları emperyalist tekeliler arasındaki rekabeti sertleştirmiştir. Ürün fazlalığının fiyatları, dolayısıyla kar oranlarını düşürmesini engellemek amacıyla üretim kapasiteleri düşürülmüş, devasa stoklar çürümeye terk edilmiştir. Bu arada milyonlarca insan açlıktan öl-

müş, bolluk içinde kıtlık yaşamıştır.

Üretim alanlarının karlılığını kaybetmeye başlamasıyla birlikte sermaye "tefeciliğe" yönelmiş, sermaye birikimi bakımından güçsüz olan ülkelerin, borçfaiz eşliğinde sömürüsü katmerlenmiştir. Bu mekanizma sayesinde emperyalist devletler, bunalımın faturasını az gelişmiş ülkelere ödeterek,

"iç barış"larını kısmen de olsa '90'lı yıllara kadar koruyabilmişlerdir. Son 20 yıl içinde emperyalistler, gelirlerinin büyük bir kısmını bu soygun yöntemi ile elde etmişlerdir. Ancak, artık deniz bitmek üzeredir. Borç batağına boğazına kadar saplanmış az gelişmiş ülkeler, değil borçlarını, faizlerini bile ödeyemez hale gelmişlerdir. Bu nedenle, işçi ve emekçilerine daha azgınca saldırmakta, ellerindeki son lokmalara da el koymaya çabalamaktadırlar.

Uluslararası bunalımın, Türkiye ekonomisine nasıl yansıdığını daha iyi kavrayabilmek için, sürece kısaca değinmek gerekir:

Türkiye '80'li yıllara kadar esas itibarıyla "ithal ikame" olarak adlandırılan ekonomik modeli uygulamıştır. Yüksek gümrük vergileri ile ithalat sınırlandırılmış, "yerli malı kullan" kampanyaları ile iç tüketim teşvik edilmiştir. Teknoloji, hammadde ve ara mallar emperyalist ülkelerden ithal edilerek, emperyalist bağımlılık pekiştirilmiştir.

Gerekli döviz kaynağı bulunamadığı için, '80'li yıllara doğru yeni ara malların ithalatı da yapılamamaya başlandı. Biriken dış borçlar ödenemez hale geldi, ekonomi durma noktasına ulaştı. Emperyalistler, hem geçmiş alacaklarını güvence altına almak, hem de sömürü alanlarını kaybetmemek için yeni bir ekonomik modeli, faşist 12 Eylül rejimi sayesinde dayattılar. Ve IMF'nin hazırladığı, ihracata dayalı kalkınma modeli uygulamaya konuldu.

Bu modelle, öncelikle emek yoğun sektörler ihracat için teşvik edildi. Bu ürünlerin dünya pazarında rekabet edebilmesi için, üretim maliyetinin alabildiğince düşürülmesi gerekiyordu. İşçi ücretleri ve diğer giderler en alt düzeye indirildi. Devlet, vergi indirimi, teşvik ve krediler yoluyla bu sektörleri destekledi. Bu avantajları en çok kullanan tekstil sektörü ihracat oranlarından en büyük kalemi oluşturdu. Kalifiye emek ihtiyacı çok düşük olduğu için, kadın ve çocuk işçiler, sigortasız, karın tokluğuna çalıştırıldı. Çalışma süreleri bütünüyle üretimin ihtiyaçları tarafından belirlendi. Talebin yoğun olduğu dönemlerde 24 saatlik çalışma, talebin daraldığı zamanlarda ise tazminatsız, toplu işten çıkarmalar olağanlaştı vb.

Yeniden kriz ve özelleştirme saldırısı

'80'li yılların sonlarına yaklaşırken, ihracata dayalı kalkınma modeli de son sınırlarına dayanmaya başlamıştı. İhracatın artış hızı giderek yavaşladı ve durdu. Bu süreçte dış borçlar hızla arttı. İhracat artışının kısa sürede bu soruna çözüm getiremeyeceği açığa çıkınca da, yedekte bekletilen ek tedbirler uygulanmaya başlandı. Bunların en önemlisi özelleştirme saldırısıydı. Uluslararası planda 20 yıl önce başlayan özelleştirme saldırısı, Türkiye ekonomisi için de son çare olarak kendisini dayattı. Uluslararası planda gerçekleştirilen bu saldırı, işçi ve emekçilerin genişleme döneminden kalma kazanımlarını gasp etmeyi amaçlıyor. KİT işçilerinin, örgütlü olmalarının da etkisiyle, ücret, sosyal haklar, çalışma koşulları vb. yönünden diğer çalışanlara örnek teşkil eden görece iyi bir durumda olmaları, bu kazanımların gaspedilmesine kritik bir önem yüklüyordu. Ayrıca, doymak bilmeyen emperyalist tekelere olan borçların ödenmesini garanti altına almak için de "özelleştirme" bir zorunluluktu.

Özelleştirme saldırısı aynı zamanda, üretimin giderek emperyalist tekelde merkezileştirilmesi demektir. Bu sayede karlılık oranlarının düşmesi ve pazar daralması sorunlarına daha kolay çözüm bulabileceklerini düşünmektedirler. Ancak başlarken de belirttiğimiz gibi, sorunun esası, üretimdeki devasa artışa karşın servet-sefalet kutuplaşması nedeniyle işçi ve emekçilerin temel ihtiyaçlarını bile karşılayamamalarıdır. Fiatların düşürülmesi, kredili-taksitli satışlar, kısa süreli rahatlamaların dışında, soruna kalıcı tedbirler getirememektedir. Emperyalist metropollerde bile milyonlarca insan sokakta yaşamaktadır. Bunlardan yardım kuruluşlarına ulaşabilenler karınlarını doyurabilmekte, geri kalanlar çöp sepetlerindeki atıklarla ayakta durabilmektedirler. İşsizlik ve açlık nedeniyle kapitalizmin cenneti ABD'nin sokakları vahşi ormanlara dönmüştür. Kapitalizmin soygun, talan ve şiddet yasası, sokaklarda daha küçük çaplarda yürür ve bu "suç"lar kapitalist devlet tarafından, sözde "insanlığın esenliği" için cezalandırılırken, asıl suçlu olan sermaye sahipleri katliamlar ve katliam makineleri üretmeye devam eder.

Tüm bu sorunların kapitalizm yıkılmadan son bulması safça bir hayalden başka birşey değildir.

IMF: Emperyalizmin tahsildarı

Burjuva hükümet, IMF Türkiye masası şefi Thomas Reichmann, görüşmeleri yarıda keserek geri dönünce, ilgili bakanlıklardan oluşturduğu "yumuşatma" komitesini hemen arkasından Washington'a yolladı. Anlaşılabileceği üzere heyetin görevi, açtığı son ek vergi ve zam paketinin işçi sınıfına ve emekçilere nasıl fatura edileceğini anlatarak, hükümetin kredi itibarını yükseltmektir.

"İkinci emperyalist paylaşım savaşından sonra az gelişmiş kapitalist ülkelerin dünya emperyalist-kapitalist sistemine entegrasyonunda borç tuzağının önemli bir yeri vardır. Başta ABD olmak üzere emperyalist ülkeler kolayca av bulmak için, borç olmasının ucuna karşılıksız yardım, düşük faizli ve uzun vadeli kredi vb. yemlerini taktılar ilk önce. Böylece hem bu ülkelerde sosyalizme karşı uluslararası kapitalizmin bekçiliğini yaptırmayı ve hem de ekonomilerine uluslararası kapitalist işbölümü içinde emperyalistlerin çıkarları doğrultusunda şekil vererek iplerini ellerinde tutmayı hedeflediler. Yeterli sermaye birikiminden yoksun olan az gelişmiş ülke burjuvazisi de sırtını dış borçlara dayayarak emperyalizme bağlanmayı kapitalist yoldan gelişmenin en uygun yöntemi olarak gördü." (Kızıl Bayrak, Sayı:3, Syf:16)

Borçlar geri ödenebildiği sürece, alan memnun satan memnun hesabı işler. Bu yüzden kendisine bağlı olduğu ülkelerin borç defterlerindeki hesapların kabarmasından çok, kendisine yapılacak geri ödemelerin -yani yeni kaynakların-miktarları ile ilgilenir. Geri ödemesi yapılabildiği ve yapıldığı sürece borç vermekte hiç bir sorun yoktur. Ta ki, bu kapitalist bataklık ekonomisi, dış borçlarını emekçi halkı sefaletle mahkum etmesine rağmen, ödeyemeyecek kadar çamurun dibine saplanana dek. İşte bu noktada oyunun yeni bir perdesi açılır. Emperyalist finans çevreleri kendi yarattıkları bataktan bir parça çamur üzerlerine sıçramaya görsün, hemen homurdanmaya başlarlar. Kredi musluğu geçici olarak kapatıldı. Kredi notunun yok şu harften bu harfe indirilmesi, yok şu puandan bu puana düşürülmesi, bunların tümü bu oyunun senaryosu içinde önceden yazılır. Bugün de oynanan aynı oyundur.

Emperyalizmin sömürü ve soygun ağına takılmış ekonominin iflasi, dış borçlar ödenemeyecek duruma kadar ilerlediğinde IMF devreye sokulur. Amaç hiç kuşkusuz, bu "yardım"ı kesmek değildir. Tersine, yeni "yardım"ların yolunu açmaktır. Çünkü bu "yardım"lar, yani emperyalist borç tuzağı, işbirlikçi kapitalistlerin uluslararası tekelci sermaye ile birlikte ülkeyi talan etmelerinin ve emperyalist-kapitalist kasalara kaynak akıtmalarının en "verimli" yollarından biridir. IMF'in devreye girişi durumunda ise emperyalistler sadece yüzlerindeki maskeyi değiştirmiş olurlar. Kredi musluğunun vanası geçici bir süre kısılarak, ayakta durması dış borçlara bağlı tekelci sermaye ve devletini,

saldırı programında kararlı kılmak, emekçi halka can havliyle azgınca saldırtmak amaçlanır. IMF adeta, emperyalist finans çevrelerinin bir haciz memuru gibi çalışır. Fatura en ağır koşullarda bütünüyle emekçi halka kesilir. Böylece eldeki son kırıntılar da gaspedilerek, yığınlar sefaletle mahkum edilerek, emperyalist kapitalist kasalara aktarılacak yeni kaynaklar yaratılır. Soyguna devam etmenin "istikrarlı" koşulları bu yoldan yeniden sağlanınca, IMF'nin devreden çıkması, arkasındaki soyguncu çetesinin tekrar mesaiye başlaması anlamına gelir. Ama bütün tepkiler emperyalist-kapitalist soygun düzeni yerine IMF üzerine yoğunlaştırıldığı için, soyguncu çetesinin yeniden krediler vererek icraata başlaması ile birlikte, bağımlı ülke emekçilerine "kurtulduk, çağ atladık, kredi itibarımız arttı, refaha kavuştuk" yalanları söylenir. Oysa çağ atlayan sadece yeni kredileri cebine atarak palazlanan sermaye sınıfıdır. Batak ise aynı bataktır ve daha da derinleşmektedir. Aldığı kredilerle ancak günü kurtaran bu ekonomi bir süre sonra sıfırı tüketecek, daha derin ve daha şiddetli bir bunalım ile sarsılacaktır. Kapitalist sınıf da namlusunu işçi sınıfına çevirerek bir kez daha "fedakarlık" isteyecektir. Bu ise işçi sınıfı ve emekçi kitleler için daha fazla yoksulluk, daha fazla açlık, daha fazla işsizlik ve sefalet demektir.

Bu program harfi harfine uygulanmazsa "dış krediyi keserim, ekonominin hayat damarını koparırım" tehditleri savuran emperyalistler ve onların icra memuru IMF, açıktır ki, Türkiye işçi sınıfının ve tüm emekçi halklarının can düşmanıdır. Bugün, işbirlikçi kapitalist devletleri aracılığıyla haraca bağlanan dünya halklarının emperyalist haydutlara ödeyecek beş kuruş borçları olmadığı gibi, yüzyıllar boyu süren soygun ve talan üzerinden oldukça yüklü bir alacağa da sahiptirler. Hiç kuşkusuz ki, bu alacakların "tahsil"ine Türkiye işçi sınıfı en yakın adaydır ve bu görevi hakkını vererek yerine getirecektir.

Çiller'in "başarı" demagojisi ve gerçekler

'91'de 500 gün içinde "refaha" ulaşmayı vaadederek iktidara gelenler, şimdi '96 sonrasını hedef göstermektedirler. '96 geldiğinde ise 2000'li yıllar demagojisi başlayacaktır. Sermaye düzeninin başkanı Çiller, geçen gün yaptığı bir açıklamada, ekonomiyi geçmiş kötü yönetimler nedeniyle yatağa düşmüş bir hastaya benzetiyor. Kendilerinin büyük bir kararlılıkla hastayı ameliyat ettiklerini ve hastalığa neden olan virüsü temizlediklerini iddia ediyor: "96'ya kadar hastanın dinlenmesi ve eski gücüne kavuşması gerekiyor; ameliyatın hemen sonrasında koşmasını isterseniz, dikişler patlar, iç kanama geçirir ve operasyon etkisiz hale gelir ve yeniden daha ağır tedbirler almak zorunda kalırız" diyor.

Bu demagoji kendi içinde, '96 yılında yükselecek tepkilere mazaret bulmanın malzemesini de taşıyor. Bugün işçiler ve kamu emekçileri sermayenin saldırılarına karşı mücadele sahnesine çıkma eğilimi taşıyorlar. Sermaye sözcüleri bu mücadelenin ekonomik krizi derinleştireceği demagojisi ile, toplumda işçi ve emekçi düşmanı bir kutuplaşma yaratmaya çalışıyor. Ve '96 geldiğinde bir kez daha bu kesimler "suçlu" ilan edilecek, yeni paketlerle daha fazla "fedakarlık" yapmaya zorlanacaktır. Başbakan, toplumdaki yükselen "erken seçim" talebini de yine aynı gerekçe ile, "ekonomik önlemleri etkisizleştirir" diyerek geçiştirmeye çalışmaktadır. Çok iyi bilmektedir ki, bir avuç asalak sermayedarın çıkarlarını korumaktan başka bir işe yaramayan ekonomik tedbirler, toplumun çoğunluğu tarafından reddedilmektedir. Erken seçim bu nedenle iktidarı değiştirecek ve toplumun arayışlarını canlandıracaktır.

Başbakan sözkonusu açıklamalarında, kötü gidişin en büyük göstergesi olan enflasyonun %140'lara ulaşmasını özelleştirmenin gerçekleştirilmemesiyle açıklamıştır. Burjuvazinin, bu tür olumsuz göstergeleri yeni saldırılarını meşrulaştırmanın araçları olarak kullanmak konusunda gösterdiği maharet parmak ısırtacak cinstendir. Geçmiş dönemlerde enflasyonun nedeni, işçi ve memur ücretlerinin yükselişiydi; yapılan saldırı emekçilerin işsiz ve yarı aç kalmasına neden olmuş, ama

enflasyon nedense(!) bir türlü düşmemiştir. Şimdi özelleştirme saldırısı gerçekleştirilecek, ama enflasyon ve diğer sorunlar, yine çözümlenemeyecektir. Üstelik tek başına enflasyonun düşmesi hiçbir şeyi değiştirmeyecektir. İyice tırpanlanmış ücretlerle çalışan işçiler ve işsizler için enflasyonun %0 olmasının hiçbir anlamı yoktur.

Özelleştirme saldırısı bütünüyle tekeli sermayenin gelişim ihtiyaçları doğrultusunda planlanmıştır. Gelinek noktada, burada birikmiş kaynağa da göz diken tekeli sermaye, bu saldırıyı tüm toplumun yararına olacak bir gelişme gibi göstermeye çalışmaktadır. Özel sermayenin eline geçecek olan KİT'ler ne enflasyonu önleyecek; ne kaliteli ve verimli üretimi sağlayacak; ne de sermayenin krizine çözüm olacaktır. Bu konuda Meksika ekonomisinin yaşadığı yıkım çok taze bir örnektir. Türkiye ekonomisi ile benzer bir gelişme çizgisi izleyen Meksika, özelleştirmeyi yaşamış; üstelik bu süreç içinde işçi ve emekçiler oldukça uysal bir biçimde hükümetin uygulamalarına destek vermiştir. "Serbest pazar ekonomisi" sayesinde büyük bir atılım yaptığı iddia edilen Meksika ekonomisinin yaşadığı iflas, bütün az gelişmiş ülkelerin akıbetlerinin bir göstergesidir.

Başbakan yaptığı basın toplantısında, iç ve dış borçların günü gününe ödenebilmesi ile övünüyor. Oysa ki bunun bedeli, işçi ve emekçilerin kazanılmış haklarının bir bir gaspedilmesi olmuştur. Türkiye ekonomisi dış ve iç borç döngüsüne giderek daha fazla saplanmıştır. Dış krediler giderek daha yüksek oranlı faiz karşılığında bulunabiliyor. İçerdeki sermaye birikiminin dövize kaymasını önlemek isteyen devlet, Türk parasına bir gecede % 1000'lere varan faiz ödemek zorunda kalabiliyor. Bu ise, doğrudan spekülasyon kazancı artırarak reel ekonominin çöküşünü hızlandırıyor. Yine Çiller, ihracatın ithalatı karşılama oranının son 6 yılın en yüksek seviyesine ulaştığıyla övünüyor. Oysaki bu başarı değil aksine ekonominin 9 ayda %6,1 oranında küçülmüş olmasının bir sonucudur. Çünkü, bu gelişme ihracat artışı ile değil, ithalatın kısılması sayesinde olmuş; hammadde ve ara mallar ithal etmek zorunda olan işletmeler, bu ithalatı yapamadıkları için iflas etmiştir.

Bütçe açığını azalttığını iddia eden Çiller, "özelleştirme gerçekleşmiş olsaydı açık daha da az olacaktı" diyor. Evet, çünkü böylece KİT'lerde çalışan işçilerin maaş ödemelerinden de kurtulacaklar, işçi ve emekçileri daha sefil bir yaşama itelemiş olacaktı.

Önümüzdeki yıl çok çetin mücadelelere gebe. İşçi ve emekçiler artan sömürü ve baskı karşısında şimdiden örgütlenme ve mücadele arayışlarına girmişlerdir. Bu mücadeleden işçi ve emekçilerin kazançlı çık-

ması, sorunların gerçek nedenlerini kavramalarına ve bu temelde örgütlenmelerine bağlıdır. Sermaye sınıfı bir bütün olarak saldırmaktadır. Buna karşı işçi sınıfının da bir bütün olarak mücadele etmesi gerekmektedir. Mücadele programımız sermayenin kapitalist diktatörlüğüne karşı işçi sınıfının sosyalist diktatörlüğü olmalıdır. İşçi ve emekçilere sömürü ve zulümden başka hiçbir şey veremeyecek olan bu sömürü düzeni, ancak böylesi bir mücadele aracılığıyla yıkılabilecektir.

"Mayıs ayında enflasyon iki haneli rakamlara inecek" (!!!)

Amerikan kaynaklı çizgi romanlarda sıkça kullanılan bir şarlatan doktor tiplmesi vardır. Bu tipler kimi zaman keller için saç ilacı satar; kimi zaman başka tür mucizevi ilaçlar... Bu şarlatan tiplerine gündelik hayatta pek rastlamazsınız da; kimi zaman bir ülkede hem bir ekonomi profesörü, hem de bir başbakan olarak karşınıza çıkar.

Çiller bir ekonomi profesörüdür. Yüksek tedsirat gördüğü her neresi ise, birinci sınıfında genel matematik derslerini tekamül etmiş olması gerekir. Ekonomi programlarının ikinci ya da üçüncü sınıfında ise enflasyon hesaplama tekniklerini mutlaka öğrenmiş olması gerekir.

Bir dönemdeki enflasyonu hesaplamak için, o döneme ait aylık enflasyon rakamlarını birbiriyle çarpıp bundan 1 çıkartırsınız. Mesela geçen ay %5 olan enflasyon, bu ay %7 olmuşsa, son iki ayda toplam enflasyon

$$(1.05) \times (1.07) - 1 = 0.1235$$

yani % 12.35 olmuş demektir.

Buna benzer bir şekilde, yıllık

enflasyon rakamı, hesaplandığı aya kadar olan son oniki ayın enflasyon rakamları birbiriyle çarpılıp, sonuçtan 1 çıkarılarak bulunur.

5 Nisan kararlarının açıklanmasıyla, o ayki enflasyon rekor bir düzeye, %32 mertebesine sıçradı. Dolayısıyla, bu rakam, geçen Mayıs ayından bu yılın Nisan ayına kadar olan tüm yıllık enflasyon hesaplarına girdi ve girecek. Mayıs ayındaki yıllık enflasyon hesabında ise enflasyon hesaplarına temel olarak geçen Haziran ayı başından Mayıs ayı başına kadar olan aylık enflasyon miktarları temel olarak alınacak. Yani o % 32'lik Nisan ayı enflasyonu hesaplamalardan düşülecek.

Şimdi Çiller diyor ki, "Mayıs ayında enflasyon iki haneli rakamlara inecek!" Emperyalist sistemin para politikalarını düzenleyen IMF'in bu arada yeni bir paketi dayatmadığı koşullarda bu bariz bir gerçekliktir. Önemli olan, bu bariz gerçekliği kendi marifeti gibi sunmaya kalkan başbakanının şahsında, TC'nin kitleleri uyutmak için yaptığı şarlatanlıkların ulaştığı, çizgi romanlardaki şarlatanlara bin kez rahmet okutacak kadar seviyesiz mertebedir.

EBK Açık Artırmada

Bürokratlar Patronluk Hevesinde

Sermayenin işçi sınıfına karşı yürüttüğü özelleştirme saldırısı -önderlik ve örgütlülükten yoksun da olsa- bir tepki ve direnişe yol açmıştı. Fakat sermayenin bu tepkileri söndürmek için baskı ve şiddet aygıtından başka ve daha etkin bir aracı vardı, sendika bürokratizmi. Özelleştirme saldırısına karşı tepkiler de esas olarak, bu hainler çetesi tarafından etkisizleştirildi.

Karabük Demir Çelik'in özelleştirilme biçimi, bu konuda, sendikal ihanetin tipik örneği oldu. Karabük'te yapılanın istisna olduğu vurgusuna rağmen, çok geçmeden, daha başka KİT'lerde de bu yöntemle baş vurulacağı açığa çıktı.

Şimdi "satılma" sırası EBK işçilerindeydi. Bu "satış"ta da, tıpkı Karabük'te olduğu gibi görüntüyle gerçek farklıdır. Görüntüde; satıcı devlet-alıcı işçi sendikası ve satılan "mal" EBK olmasına karşın, gerçekte, asıl pazarlık Et-Balık'ın fabrikaları üzerine değil, işçileri üzerinde yürütülmektedir. Ve satıcı sen-

dika, alıcı sermayedir. Hak-İş konfederasyonu, Karabük'te demir-çelik işçilerine Öz Çelik-İş eliyle yaptığını, şimdi Et-Balık işçilerine Öz Gıda-İş eliyle yapmaya hazırlanmaktadır.

Hak-İş'e bağlı Öz Gıda-İş sendikası EBK'na talip olduklarını açıkladılar. Bu talip olma kendiliğinden EBK'nın özelleştirilmesi ile oluşacak tepkilere bir anlamda set oldu. Diğer yandansa EBK tam anlamıyla bir açık artırmaya çıkarıldı. Gelinek aşamada devletin deyimiyle "Kim daha çok verirse EBK'nu o alır" propagandası yapılıyor. EBK'na talipler şimdiden çoğalmaya başladı. Devletin yaptığı açıklamalardan da anlaşıldığı gibi sendikaların önceliği (yani işçilerin çıkarının düşünülmesi) durumu yok. Hammadde, kredi kaynakları ve pazar hakimiyetinin tekellerin elinde olduğu koşullarda, sendikaya satılan kuruluşun işçiler tarafından yönetilebileceği ham hayalden başka bir şey değildir. İşçilerin bu koşullarda yönetemeyeceği kuruluş, tekellerin eline geçecektir. Sendikaya ya da

tekellere satılması -dolaylı veya dolaysız yollardan- KİT'lerin sermayeye peşkeş çekilmesi niteliğini değiştirmiyor.

Sermaye özelleştirmeleri gerçekleştirmek için her koldan saldırıyor. Özelleştirmelerin sendika aracılığıyla gerçekleşmesi saldırının işçi sınıfı ve emekçilere karşı, onu bölme, parçalama ve örgütsüzleştirme niteliğini ortadan kaldırmıyor. Sadece açıktan bir saldırıyla gerçekleştiremediğini bir sendika kılıfı geçirerek uygulamaya sokuyor. Sendika herhangi bir KİT'i aldığında -Kardemir'de görüldüğü gibi- kapitalist bir kuruluşun tavrı ile aynı olarak yapacağı ilk uygulama işten çıkarmaları gündeme getirmek olacaktır.

Oynanan oyuna gelmemek, sendika bürokratlarının her zaman işçi ve emekçilerin tepkilerini düzen sınırları içinde tutma yönünde düzen çıkarına hareket edeceklerini görmekten ve saldırıya karşı saldırı cevabının verilmesi, örgütlü bir sınıf bilinciyle hareket etmekten geçiyor.

EKSEN YAYINCILIK'tan YENİ KİTAPLAR

Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm (TDKP Eleştirisi)

H.FIRAT

"İş-Ekmek-Özgürlük" Sloganı Üzerine:

Liberal Demokratizmin

Politik Platformu

H.FIRAT

Küçük Burjuva Populizmi

ve Proleter Sosyalizmi

(TDKP Teorisyeni Z.EKREM'e Cevap)

H.FIRAT

Dünyada ve Türkiye'de

ÖZELLEŞTİRME SALDIRISI

1 ŞUBAT'tan İTİBAREN YENİ ADRESİMİZDEYİZ

Mesihpaşa Mah. Laleli Cad. No:52 Çim Apt. 5. Kat Aksaray/İSTANBUL

İSTANBUL SENDİKA ŞUBELERİ PLATFORMUNDA REFORMİST-PASİFİST UZLAŞMACI TUTUMA KARŞI DEVİRİMCİ POLİTİK MÜDAHALE

Bugün sınıf hareketini,
yeni ve üst bir safhaya
sıçratmak, herşeyden önce
onun içinde sıkışıp kaldığı
reformist-pasifist
cendereyi parçalamakla
mümkündür.
Bunun yolu ise,
bizzat sınıf mücadelesi
zemininde ve
yalnızca merkez
sendikalardan değil, her
türlü sendikalist-reformist
yapıdan da bağımsız
olarak, sınıfın mücadele
dinamiklerini tabanda
örgütlemekten, sınıfa
devrimci politik bir
müdahalede bulunmaktan
ve ona militan tarzda
önderlik etmekten
geçmektedir.

sınırlamaktadır. Sonuç itibarıyla, bu sendikacılar, taban ve öncü işçi dinamikleri üzerinde yükselerek sınıf kavgasının görevlerini yerine getirmeye değil, bu dinamiklerin üzerine oturarak Türk-İş içinde koltuk kavgasının gereklerini yerine getirmeye talip oluyor.

Şubeler Platformu'na yönelen üçüncü bir grup ise, devrimci hareket, yurtseverler ve komünistlerdir. Ne var ki, ötekilerinden farklı olarak, devrimci demokrasinin bazı kesimleri ile yeni liberallerin ilgisi, belirli bir ileri işçi potansiyelinin dikkatle izlediği ve çeşitli düzeylerde katıldığı bir platforma yönelik devrimci müdahale görevlerinden ziyade, mevcut sendikalist-reformist yapıyla Şubeler Platformundan beklentileri üzerinde yükselmektedir.

"İşçi sınıfı hareketinin yükseltilmesi", "sınıfın devrimcileştirilmesi", "militan ve politik bir genel grev-genel direnişin örgütlenmesi" misyonunu sendikalist-ekonomist bir platforma yüklemek, gerçekte kendi misyonsuzluğunu ortaya koymak demektir. Dahası onlar, yalnızca "ileri işçi platformu" dedikleri Şubeler Platformu'ndan değil, ona önderlik eden ara kademe sendika bürokratlarından da beklenti içindedirler. Sendika bürokratlarına kendi içinde "namuslu ve dürüst", "sınıftan yana" türünden ahlaki kategoriler getirerek, bu kesimler üzerinde hesaplar yapıyorlar.

Şubeler Platformu'nun bürokratik yapısına karşı kısmen de olsa bir müdahale çabası içinde olanlar ise,

Şubeler Platformu'nun dar sendikalist-ekonomist zemininde hareket ettikleri, bu çerçeveyi aşamadıkları ölçüde, ara kademe bürokratları ile olan çelişkilerini var olduğu kadarıyla da kararlı bir mücadeleye, açık bir çatışmaya dönüştüremiyorlar. Bürokratlarla karşı karşıya gelmeye büyük özen göstererek, onları kendi içinde dönüştürme, kazanma hayallerine kapılıyorlar. Veyahut da kısır bir rekabet ve çekişme ortamını aşamıyorlar. Sonuçta, bu sendikacılarla reformist-pasifist zeminde uzlaşıyorlar.

Bu grupların en belirgin zaafı ve açmazı, sınıfın devrimci bir önderliğe duyduğu ihtiyaca yanıt veremedikleri ölçüde, sınıf hareketinin geliştirilmesi ve üst bir evreye yükseltilmesi görevini Şubeler Platformu gibi reformist-sendikalist bir yapıya devretmeleridir. Oysa bugün sınıf hareketini, yeni ve üst bir safhaya sıçratmak, herşeyden önce onun içinde sıkışıp kaldığı reformist-pasifist cendereyi parçalamakla mümkündür. Bunun yolu ise, bizzat sınıf mücadelesi zemininde ve yalnızca merkez sendikalardan değil, her türlü sendikalist-reformist yapıdan da bağımsız olarak, sınıfın mücadele dinamiklerini tabanda örgütlemekten, sınıfa devrimci politik bir müdahalede bulunmaktan ve ona militan tarzda önderlik etmekten geçmektedir. Sınıf hareketinin kendiliğinden karakteri, direnişi sınıfa karşı sınıf, mücadelesi kapitalizme karşı sosyalizm çizgisine çekilebildiği ölçüde aşılabacak, politik-devrimci bir muhteva kaza-

nacaktır.

Reformist-uzlaşmacı çizginin aşılması, sendika bürokratlarının hakimiyetinin kırılması, Şubeler Platformu'nun gerçek bir öncü işçi platformu haline getirilmesi ve tüm bunların sonucu olarak sınıfın politikleştirilmesi doğrultusunda bir araca dönüştürülmesi de buna bağlıdır. Platform'u sınıf mücadelesi dışında, kendi içinde, onun sendikalist-reformist zemininde dönüştürmek olanaklı olmadığı gibi, böylesi bir çaba da kuyrukçuluğun, ufaksuzluğun, kendi devrimci gücüne güvensizliğin, misyonsuzluğun ifadesidir.

Atılım gazetesi çevresinin çıkardığı "İşçi hareketinde olumlu bir adım; İşçi Kurultayı" isimli broşürde dile gelen "görüşler, perspektifler, öneriler" tam da bunun ürünüdür. "(...) işçi sınıfı, tarihin kendisine yüklediği sorunları çözme kapasitesine, dün olduğu gibi bugün de sahiptir. Öyleyse sorun; bu saldırıların (sermayenin saldırıları-KB) nasıl ve hangi araçlarla püskürtüleceği ve işçi sınıfının örgütlü olarak ağırlığını ortaya koyup koymayacağı sorunudur" saptamasında bulunan broşür, nasıl bir araç, nasıl bir örgütlülük sorunu hemen ardından şöyle yanıtlamaktadır: "Kurultay, işçi hareketine müdahale bakımından önemli bir araç niteliğindedir. Bir ihtiyacın sonucu olarak sürece giren kurultay, işçi hareketinde bir çıkış yolu bulma aracıdır. (...) Kurultay çalışması, işçi hareketini, bulunduğu noktadan alarak daha ileriye çektiği, sermaye ve faşizme karşı mücadeleyi örgütlediği (a.b.ç.) oranda görevini başarıyla yerine getirmiş olacaktır." Mevcut reformist-sendikalist-pasifist yapısıyla Şubeler Platformu'nun ve ona önderlik eden ara-kademe sendika bürokratlarının denetiminde örgütlenecek bir kurultayın böylesi bir görevi yerine getiremeyeceği açıktır. Ancak broşürün tüm 21 sayfası boyunca ne bu doğrultuda bir vurguya, ne de Şubeler Platformu'nun reformist-sendikalist-uzlaşmacı çizgisini açtıkça hedef alan bir müdahale çabasına rastlamak mümkündür. Kendisini sınıf mücadelesi içinde politik bir öncü güç olarak var etmek yerine ve bunu başaramadığı ölçüde, Şubeler Platformu gibi sendikalist-ekonomist yapılar üzerinden güç devşirmeye çalışan bu çevre, doğal olarak sınıfı ileriye çekmek, sermaye ve faşizme karşı mücadeleyi örgütlemek gibi devrimci önderlik görevlerini de bu tür zeminler üzerinden tanımlamaya yönelecektir. Tüm bunların arkasında ise, bir yandan kendisine, ama öte yandan sınıfın öz gücüne olan güvensizlik saklıdır. Daha da kötüsü, ekonomist, kendiliğindenci ve kuyrukçu savrulmaların ifadesidir.

Sözkonusu broşürde, Şubeler Platformu'nun kurultay çalışmasına yönelik yapılan tüm eleştirel öneriler, Platform'un reformist-sendikalist-pasifist anlayışının eleştirisiyle birleşmediği ölçüde biçimsel kalmaktadır. Dahası, buraya katılan ileri işçilerin tabanın mücadele dinamiklerine dayanarak, devrimci bir basınç oluşturmalarına dönük değil, genelde bürokratik işleyişi kendi

Atılım çevresi, "dönüştürülebilir", "kazanılabilir"
gözüyle baktıkları sendika bürokratlarını "küştürmemek"
kaygısıyla onlara karşı net bir tutum alamadı;
sınıfın geri kesimlerini ve sendika şubelerinin geniş
tabanını "ürkütmemek" kaygısıyla
sendikalist-ekonomist-pasifist cendereye karşı açıktan bir
mücadele yürütmedi.

İşçi sınıfı, sermayenin topyekün saldırılarına karşı kararlı, birleşik ve militan bir direniş örgütleyerek mücadelenin acil ihtiyaçlarına yanıt verecek bir önderlikten yoksundur. Merkezi sendikal yapılar bu ihtiyacı karşılamak şöyle dursun, sermaye ile açık bir işbirliği içindeler. İhtilalci bir sınıf partisinden yoksunluk koşullarında, bu alandaki boşluk, sınıfı ve onun ileri-öncü unsurlarını çeşitli arayışlara itiyor. Sınırlı da olsa Şubeler Platformu'na duyulan ilgi ve buraya yüklenen beklentiler de bunun ifadesidir. Ne var ki, Şubeler Platformu'ndan beklenti içinde olan, yalnızca sınıf ve onun ileri kesimleri değildir.

Ara kademe sendika bürokratları, sınıftan çok farklı olarak, Şubeler Platformu'nu kendi tabanlarını denetim altında tutmanın, tabandaki mücadele dinamiklerini sendika içi reformist muhalefet ve koltuk hesaplarının dayanakları haline getirmenin bir aracı olarak görüyorlar. Sermayenin saldırılarına karşı bir mücadele programından ve eylem çizgisinden yoksunluk, reformist-pasifist anlayış, anti-demokratik bürokratik işleyiş, tabandan kopukluk vb. gibi Şubeler Platformu'na damgasını vuran özellikler, burayı denetim altında tutan ara kademe sendika bürokratlarının gerçek kimlikleriyle dolaysız bağlantılıdır. Şubeler Platformu bugün bütünüyle bu reformist "küçük" bürokratların hakimiyeti altındadır. Kriz içindeki düzenin hiç bir esneme imkanına sahip olmaması, bunların reformist farklılıklarını pratikte ortaya koyabilme olanaklarını da son derece

içinde dönüştürmeye yöneliktir. Bürokratik işleyişi bir kez olsun açıktan tanımlamayan broşür, son derece sınırlı eleştirilerini dahi muğlak bir tarzda formüle etmeye, sendika bürokratlarıyla direkt olarak karşı karşıya gelmemeye büyük bir özen göstermektedir. "Zonguldak ayağa kalktığında sessiz kalınıyorsa, Aras Kargo işçileriyle dayanışma içinde olunmuyorsa, Haber-Sen eyleminde sessizlik bozulmuyorsa burada bir sorun var demektir" diyen ama bu soruna gerçek adını (uzlaşmacılık, bürokratism, eylemsizlik) koymaktan adeta kaçınan Atılım gazetesi çevresi, sözkonusu "hata"ların aşılması doğrultusunda işleyişe yönelik ve sonuç itibarıyla biçimi aşmayan önerilerin dışına taşamıyor. Sendika bürokratlarıyla mücadeleyi onun zemininde, sendikalist-ekonomist bir platform çerçevesinde yürütmeleri, giderek tek tek bürokratları kendi saflarına kazanma ya da biçimsel önerilerle etkisizleştirme politikasına saplanmalarına neden olmaktadır. Başlangıçta Şubeler Platformu'nun bürokratik işleyişinden, ara-kademe şube temsilcilerinin bürokratik-uzlaşmacı tutumlarından belli bir rahatsızlık duyan bu çevre, "dönüştürülebilir", "kazanılabilir" gözüyle baktıkları sendika bürokratlarını "küştürmemek" kaygısıyla onlara karşı net bir tutum alamadı; sınıfın geri kesimlerini ve sendika şubelerinin geniş tabanını "ürkütmemek" kaygısıyla sendikalist-ekonomist-pasifist cendereye karşı açıktan bir mücadele yürütmedi. İki arada bir derecede kaldıkları ölçüde ise sendika bürokratlarına dolaylı da olsa destek vermek konumuna düştü. Bugün ise, sendika bürokrasisini sınırlamaya, etkisizleştirmeye dönük biçimsel müdahale çabalarında bile bir geriye düşüş sözkonusudur. Şubeler Platformu yürütmesiyle yapılan röportajda yer alan soruların devrimci bir sorgulayıcılıktan uzak olması, dahası "(...) bürokratism her zaman niyete bağlı da gelişmiyor. Size, özellikle bir kısım basın tarafından ciddi eleştiriler de var. Kitle tabanından koptukları, alt düzeyde bürokrat oldukları vb." türü sorularla şube başkanlarına dolaylı da olsa, "Biz sözü geçen bir kısım basın gibi düşünmüyoruz" teminatının verilmesi, eğilimin ileriye dönük değil, geriye dönük olduğunu göstermektedir.

Mevcut sendikalist-reformist-uzlaşmacı yapısıyla Şubeler Platformundan ve ona rengini veren ara kademe bürokratlardan beklenti Atılım çevresinin tutumunu karakterize ediyorken; Özgürlük Dünyası çevresi ise, kaderini büsbütün sendika bürokratlarının kaderine bağlamıştır. Bu yeni liberaller, 100 binlik tabanlarına rağmen eylemlere 100 kişi dahi katamadıklarını itiraf eden şube temsilcisi bürokratları açıktan destek sunmaktan kaçınmıyorlar. İşsizleri ve devrimcileri Şubeler Platformu çalışmasından tecrit etmeye çalışan, sınıf tabanının mücadele dinamiklerinin platformun iradesine yansımalarının önüne geçen, genel toplantılarda işçilerin ve devrimci basının genel gündeme ilişkin söz hakkını gaspeden, sermayenin saldırılarına karşı hiçbir mücadele programına sahip olmayan, Kürt sorununu ağzına almaktan özenle kaçınan arakademe sendika bürokrasisinin Kurultay çalışması üzerindeki denetimine rağmen, "Kurultayın, sermaye sınıfının cepheden bir saldırıya geçtiği, özelleştirme yasasını ağız kulaklarında meclisten geçirdiği koşullarda toplanıyor olması başlı başına bir olumluluktur. Henüz pek yeni olan çalışmaların sağladığı geniş

Öncü işçilerin içinde yer aldığı bu tür platformlara müdahale, bugün devrimciler, komünistler için önem kazanan görevlerden biridir. Ancak bu, sınıf hareketine devrimci müdahalenin ve sınıf içindeki komünist faaliyetin ne esası ne de temelidir. Bu tür platform ve oluşumlara yönelik müdahale, fabrikaları esas alan illegal, devrimci, politik faaliyetin yerine ikame edilemez, onu zayıflatacak tarzda yürütülemez.

katılım, yarattığı pratik örgütlenme, sınıfın sorunlarına karşı duyarlılığının bir ifadesi olduğu gibi, kurultayın başarıyla gerçekleşeceğinin de güvencesi" diyebilmektedirler. Dahası, Şubeler Platformunu sendika bürokratlarının denetiminden çıkarmak isteyen, bu doğrultuda "yürütmenin tabandan seçilmiş işçi temsilcilerinden oluşması", "yürütmede sendikacı kadar işçinin de yer alması" vb. gibi talepler yükseltenlere karşı kendi koltuklarını sağlama alma telaşına düşen sendika bürokratlarının gericieliklerine paralel bir tutum almaktan çekinmiyorlar. "Faaliyete yeni katılan kimi kişi ve gruplar, hemen Sendika Şubeleri Platformunu tartışma konusu yaparak, yürütmenin yenilenmesi talebinde bulunmuşlardır. (...) 1987 yılından bugüne, sınıf hareketinin yükselmesinde önemli bir rol üstlenmiş, önemli bir deney birikimine sahip işçi temsilcilerinin (!) edilgen bir konuma itilmesi hem kurultay çalışmalarının işçiler nezdindeki meşruiyetini zedeleyecek, hem de önemli bir mücadele gücünün, sendikal imkanların heba olması (a.b.ç) sonucunu doğuracaktır." 20 Temmuz'da açık bir grev kırıncılığı yapmaktan kaçınmayan; 20 Aralık'ta ise, dostlar alışverişte görsün mantığıyla, hiç bir ciddi taban çalışması yürütmeden, tabanlarının ancak çok sınırlı bir kesimini eyleme katan, Aras Kargo direnişini sessizlikle geçiştiren; Zonguldak, Sümerbank, Tekel işçisinin topun ağzına alınmasına seyirci kalan, göstermelik dayanışma vaatlerini bile yerine getirmeyen bu sendika bürokratlarının, sınıf hareketinin yükselmesi önünde engel oldukları açık bir gerçek iken, yeni liberaller bu sendikacıların "sınıf hareketinin yükselmesinde önemli bir rol üstlenmiş" olduklarını iddia etme cesareti gösterebiliyorlar. Dahası, "sınıftan yana tutum alan bu insanların, sınıf üzerindeki etkileri tartışmalı "devrimci" gruplarca alaşağı edilmeye çalışılması en hafif deyimle bir çeşit komploculuktur ve eğer başarılı olursa sonuçları hiç de devrimci olmayacaktır." gibi düzeysiz saldırılarla, açıktan saflarını devrimcilerden ve Şubeler Platformuna devrimci bir müdahaleden yana değil, sendika bürokratlarından ve Şubeler Platformunun sendikalist-reformist-uzlaşmacı çizgisinden yana belirlediklerini ortaya koyuyorlar. "Sendikal imkanların heba olması"yla

kastettikleri de, "küçük" bürokratların sendika içi muhalefetleriyle hedefledikleri "büyük" koltukların heba olması, yani ara kademe sendika bürokratları üzerinde yaptıkları hesapların suya düşmesidir. Ki onların, iştahlarını kabartan tek şey sendika içi mevziler elde etmek değildir. Asıl hesapları, hazırlıklarına hız verdikleri yeni liberal legal partiye ara kademe sendika bürokratlarını birer dayanak haline getirmeye dönüktür.

"(...) sınıf hareketinin daha üst bir boyuta taşınması (a.b.ç.) için atılması gereken en önemli adımların başında gelmekte" olduğunu iddia ettikleri Kurultay'ın önüne koydukları hedeflerin tümüyle ekonomist-sendikalist talepler olduğu gerçeği bile, yeni liberallerin sınıf mücadelesi karşısındaki liberal tutumlarını kanıtlamaktadır. Bunlar, sınıfın, Kürdistan'da sürdürülen sömürgeci kirli savaşa karşı ve ulusal kurtuluş mücadelesi veren Kürt halkına yönelik devrimci görevlerini, "Kürt savaşının (!!!) faturasını ödemeyi reddetmek" gibi son derece pespaye, ekonomist bir derekeye indirgeyebiliyorlar. Sömürgeci kirli savaş değil, Kürt savaşı! Kürt halkının özgürlük mücadelesine aktif destek vermek değil, savaşın faturasını ödemeyi reddetmek! Tüm bunlar, bu grubun yeni liberal çizgisine, ince şovenizmine kuşkusuz çok yakışıyor. Ama öte yandan halen daha devrimci sınıf partisi iddiasıyla ortaya çıkma hakkını kendisinde gören bu grubun, devrimden düzene doğru çark ettiğinin ve iflasının açık bir göstergesidir. Ki onlar da, mevcut sendikalist-reformist-bürokratik yapısıyla sendika şubeler platformu üzerine inşa ettikleri hesaplarıyla, buraya yönelik beklentileriyle, tam da kendi iflaslarının üzerini örtmek, kendilerini bu sendikacıların desteğiyle ayakta tutabilmek gayretindedirler.

Sınıf hareketinin militanlaşması ve politikleşmesi, buna bağlı olarak da şubeler platformunun gerçek anlamda bir ileri, öncü işçi platformuna dönüşmesi; tabandaki öncü, devrimci mücadele dinamiklerinin ve güçlerinin, sendika bürokrasisinin denetiminden ve onun reformist-ekonomist-pasifist cenderesinden kurtularak, devrimciler ve komünistlerle birlikte bağımsız örgütlenme ve mücadelesini yükseltmesiyle mümkündür.

Bu cendereyi parçalayacağımız, bu kısılcı kıracağımız esas alan, sınıf mücadelesinin altan alta kaynayan eylem ve direniş alanlarıdır. Öncü işçilerin, devrimcilerin ve komünistlerin güçlerini, enerjilerini, dikkatlerini asıl yoğunlaştırması gereken alanlar da buralardır. İşyerlerinde-bölgelerde militan direnişi yükseltmek ve şubeler platformunun mevcut yapısına da, bu güç ve dinamiklere dayanan bağımsız taban örgütlenmeleri aracılığıyla, aynı yönde müdahale etmek gerekmektedir. Burada temel halka, mücadele güçlerinin ve dinamiklerinin sendikalist-reformist-pasifist bir platforma ve onun bürokratik, hantal işleyişine hiç bir şekilde tabi olmaması, hiç bir şekilde onun güdümüne girmemesidir. Bu, hem sınıfın mücadelesini yükseltecek, hem de bu mücadelenin önündeki reformist-bürokratik engellerin, gerici sendikal barikatın parçalanmasının yolunu açacaktır.

Öncü işçilerin içinde yer aldığı bu tür platformlara müdahale, bugün devrimciler, komünistler için önem kazanan görevlerden biridir. Ancak bu, sınıf hareketine devrimci müdahalenin ve sınıf içindeki komünist faaliyetin ne esası ne de temelidir. Bu tür platform ve oluşumlara yönelik müdahale, fabrikaları esas alan illegal, devrimci, politik faaliyetin yerine ikame edilemez, onu zayıflatacak tarzda yürütülemez. Tersine, bu tür platform ve oluşumlara müdahalenin başarılı ve etkili olabilmesi, bizzat bu temel faaliyetten beslenmesi ve yanısıra onu beslemesi ölçüsünde mümkündür. Temel görevimiz sosyalist devrim, acil görevimiz ihtilalci sınıf partisidir.

Tüm bunlar şubeler platformuna müdahale görevini yok saymaz. Şubeler platformuna içinden devrimci politik müdahalede bulunmak gerekmektedir. Platform içinden yapılacak müdahalelerle, bürokratik denetimi kırma, taban dinamiklerinin ve örgütlenmelerinin önünü açma, geri reformist-sendikalist cendereyi parçalama ve platformu sınıfa karşı sınıf temelinde bir mücadele programına ve eylem çizgisine çekme vb. yönünde çaba gösterilmelidir.

Platforma yönelik devrimci politik müdahale, sınıfın ve emekçilerin genel direnişini örgütlemeye ve Kürt halkının özgürlük mücadelesine devrimci destek görevlerini esas alan bir eylem çizgisini ve sınıfa karşı sınıf, kapitalizme karşı sosyalizm ekseninde bir mücadele programını hakim kılmak doğrultusunda olmalıdır. Bu mücadele programı ve eylem çizgisi, işçi ve emekçilerin acil talepleri üzerinde yükselmeli, bunlardan hareketle sermayenin iktidarını ve sermaye düzenini hedef almalıdır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>

Sosyal demo

Sosyal demokrasinin bunalımı,
kapitalist düzenin
uluslararası planda yaşadığı
bunalımla doğrudan
bağlantılıdır.
Kapitalist ülkelerdeki bunalım,
geçmişin “sosyal devlet”ini
sarsıyor, “refah devleti”
efsanesi gittikçe çökmeye
başlıyordu.
Duraksayan ekonomiler,
artan işsizlik, yükselen
enflasyon, düşen ücretler,
tırpanlanan sosyal haklar,
yaşanan bunalımın göstergeleri
ve sonuçları olarak,
tüm kapitalist dünyadaki hakim
manzarayı oluşturuyordu.
Bunalım koşullarında artık
klasik keynesci yaklaşımlar
işlevsel olamıyordu.
Aksine kapitalist kriz,
sosyal devlet uygulamalarını
bir yük haline getiriyor,
uluslararası burjuvazi, yeni sağ
yaklaşımlar aracılığıyla,
geçmişin “sosyal devlet”
yaklaşımlarına karşı da
bir saldırı başlatıyordu.

S SCB ve Doğu Avrupa'daki çöküşün ardından, kapitalist düzendeki sevincin bir benzerini sosyal demokrat partilerde de görmek mümkündür. Bu olayın kapitalizmin kesin üstünlüğünü kanıtladığı demagogileri, tarihin sonu çılgınlıkları, bir başka biçimde sosyal demokrat partiler tarafından da yükseltiliyordu. Tarih, sözümona bu çöküş aracılığıyla, sosyal demokrasi ve devrimci sosyalizm arasındaki yüzyıllık savaşta sosyal demokratların haklı olduğunu göstermişti. W. Brandt ölümünden birkaç hafta önce, eski sosyalist ülkelerdeki çöküşü değerlendirirken, “Haklılığımız kanıtlandığı için sevinç duyuyorum” diyordu.

Oysa bu sevinç çılgınlıklarının atıldığı dönemde sosyal demokrasi gittikçe derinleşmeye başlayan bir bunalımla yüzyüze idi. Ve bu sevinç çılgınlıkları, bir yerde bu bunalımın üstünü örtmek işlevi de görüyordu. İngiltere’de İşçi Partisi, Thatcher’ın işçi sınıfını ezen tüm politikalarına karşı, ‘79’dan bu yana bir türlü seçimlerden birinci parti olarak çıkmıyordu. Sosyal demokrasinin en köklü partisi olan SPD, ardı ardına önemli seçim başarısızlıkları yaşıyordu. Fransa’da iktidarda olan Sosyalist Parti ciddi bir erozyonla yüzyüze idi. Yunanistan’da PASOK, İspanya’da PSOE şanlı dönemlerini çoktan geride bırakmışlardı. Sahte sevinç çılgınlıkları bir yana, gerçek tablo, sosyal demokrasi açısından hiç de iç açıcı değildi.

Sosyal demokrasinin bunalımı, kapitalist düze-

nin uluslararası planda yaşadığı bunalımla doğrudan bağlantılıdır. Kapitalist ülkelerdeki bunalım, geçmişin “sosyal devlet”ini sarsıyor, “refah devleti” efsanesi gittikçe çökmeye başlıyordu. Duraksayan ekonomiler, artan işsizlik, yükselen enflasyon, düşen ücretler, tırpanlanan sosyal haklar, yaşanan bunalımın göstergeleri ve sonuçları olarak, tüm kapitalist dünyadaki hakim manzarayı oluşturuyordu. Bunalım koşullarında artık klasik keynesci yaklaşımlar işlevsel olamıyordu. Aksine kapitalist kriz, sosyal devlet uygulamalarını bir yük haline getiriyor, uluslararası burjuvazi, yeni sağ yaklaşımlar aracılığıyla, geçmişin “sosyal devlet” yaklaşımlarına karşı da bir saldırı başlatıyordu. Amerika’da Reagan, İngiltere’de Thatcher aracılığıyla uygulamaya konulan kriz politikaları, sosyal demokrat partilerin “bölüşümcü” politikalarının zemini olarak kabul edilen kurumları ve araçları bir bir etkisizleştiriyordu.

Bugün sosyal demokrat partilerle tekeli burjuvazinin diğer partileri arasında, güncel politika anlamında dahi hiçbir ciddi farklılığın olduğu söylenemez. Sosyal demokrat partiler de, tıpkı diğerleri gibi serbest piyasa ekonomisinin üstünlüğünü kabul etmekte, özelleştirmeyi gerçekleştirmenin zorunlu olduğunu savunmakta, esnek istihdam biçimlerinin yaşama geçirilmesi için çaba göstermekte, devletin küçültülmesinden söz etmekte, kendi burjuva politikalarını https://www.kizilbayrak.org/ adresinde destek sunmaktadırlar.

Helmut Kohl sosyal demokrasinin krizini çok güzel açıklıyor: “Almanya’daki muhalefet partisini anlamakta güçlük çekiyorum.” diyor Almanya’nın “muhafazakar” lideri ve sonra ekliyor: Bütün temel politikalarda bizim dediklerimizi acemice ve utangaçça yinelenmekten başka bir şey yaptıkları yok. Sonra da seçim yenilgisine ağlıyorlar. Alman halkı aslı yerine niye taklitlerine oy versin ki?”

Sosyal demokratlar bu bunalımı şimdilik kısmi ve palyatif önlemlerle hafifletmek çabası içindeler. Bu önlemlerin en sık rastlanana ise iyice sıkışmış bulunan lider değişiklikleri ve vitrin yenilemeleridir. Ne var ki bu değişiklikler sözkonusu bunalımın atlatılması bir yana, hafifletilmesi açısından dahi kaydadeğer hiçbir sonuç üretmemektedir.

Türkiye’de de sosyal demokrat partiler ciddi bir erozyon ve bunalımla yüzyüzeler. Sosyal demokratlar işçi ve emekçilere yönelik saldırının, hükümet ortağı olarak, bizzat uygulayıcısı pozisyonundalar. Muhalefette olan diğer sosyal demokrat partiler ise burjuva reformizmi anlamında dahi ciddi bir muhalefet yürütmekten uzaklar. Zira kriz koşullarında, düzen içi de olsa, yürütülecek bir etkin muhalefet kapitalist düzenin kendisini tehdit eden bir toplumsal hareketlilik sürecinin önünü açabilir. Kaderini, geleceğini tümüyle kapitalist düzene bağlamış olan sosyal demokratların ise böyle bir misyona soyunmaya hiç mi hiç niyetleri yok. Bu koşullarda, gerek hükümet ortağı olan sosyal

krasinin bunalımı

demokrat parti, gerekse diğerleri, ciddi bir prestij kaybıyla ve giderek bir varlık yokluk sorunuyla yüzyüze kalıyorlar. Kriz, Türkiye'deki sosyal demokrat partileri Avrupa'daki hemcinslerine göre çok daha hızlı eritiyor. Çünkü Avrupa'daki partilerin çok daha köklü tarihsel temelleri var. Avrupa işçi ve emekçileri şahsında geçmişten gelen küçümsenmeyecek bir prestijleri söz konusu. Nitekim, bu partiler büyük bir güven kaybı yaşamalarına karşın, Türkiye'dekiler gibi hızlı bir çöküş yaşamamışlarsa ve hatta bazı ülkelerde, ehven-i şer olarak, yeniden birinci parti durumuna gelebilmişlerse, bunun temel nedeni de bu özellikleridir. Türkiye'deki sosyal demokrat partiler böyle bir tarihsel geçmişe ve o geçmişten gelen o tür bir prestije de sahip olmadıkları için erime süreçleri de o denli hızlı ve sarsıcı olmaktadır.

Şimdilerde bu partiler, krizi geçici de olsa hafifletebilmek, varlıklarını idame ettirebilmek için çeşitli düzeylerde birlik çabalarına yönelmiş bulunuyorlar. Ama kriz çok temelli, krizin kökleri çok derinde ve yapısal olduğu için, bu tür girişimler de hiçbir sonuç vermeyecektir. Bugün birleşmeye çalışan sosyal demokrasinin yakın geleceğinde, aksine, çok daha küçülmek ve daha fazla bölünmek vardır.

Devrimci Sosyalizmden Reformist "Sosyalizm"e

Sosyal demokrat partilerin tarihsel köklerine inildiğinde, bu partilerin başlangıçta devrim yoluyla sosyalizme geçmeyi hedefleyen marksist işçi partileri oldukları görülür. O dönemde sosyal demokrat partiler, kapitalizmi devrimci yolla yıkmayı, onun eşitlikten uzak ve anarşik yapısına bir işçi sınıfı devrimiyle son vermeyi hedeflemekte, özel mülkiyete son verip toplumsallaştırmayı gerçekleştirmeyi, piyasa ekonomisi yerine planlamayı geçirmeyi savunmaktaydılar.

Görünürde bu hedefler uzun süre de korundu. I. Emperyalist savaşa kadar bu partiler, sözde de olsa, kapitalist düzeni devrim yoluyla yıkmayı ve işçi sınıfı iktidarını hep savunageldiler. Ama tarih I. Emperyalist Savaşta doğru evrildiğinde, devrimci görevler çok daha somut acil ve pratik sorunlar olarak bu partilerin önüne çıktığında, görüldü ki, bu partiler kökleri geçmişe dayanan, ciddi bir iç çürüme yaşamışlardır. Söz konusu partilerin istisnasız tümü, devrimci görevlere yüz döndüler ve kendi ulusal burjuvazilerinin saflarında yer aldılar. İşte bu çürüme süreci, aynı zamanda bu partilerin devrimci sosyalizmden reformizme evrilmeleri sürecidir de. Peki, nedir bu çürüme süreci? Nasıl ve hangi temellerde ortaya çıkmıştır? Kendini nasıl ortaya koymuştur?

Bu partilerin ortaya çıktıkları gelişip güçlendikleri dönem, kapitalizmin nispeten istikrarlı ve barışçıl bir gelişme yaşadığı bir tarihsel süreçtir. Paris Komünü ile I. Emperyalist Savaş arasında kapitalizmin uzun bir barışçı gelişme dönemi uzanır. Bu partilerin ve bunların uluslararası örgütü olan 2. Enternasyonal'in kurulduğu, içinde faaliyet yürüttüğü ve geliştiği süreç, esas itibarıyla bu barışçıl süreçtir. Kapitalizmin bu barışçıl döneminde, tek tek ulusal partiler işçi sınıfını henüz uzak görünen devrime hazırlama göreviyle yüzyüzdiler. Sınıf mücadelesinin nispeten zayıf olduğu bu koşullarda ise, söz konusu hazırlığın kapsamını eğitim, genel bir propaganda çalışması, sendikal ve parlamenter mücadele oluşturmuyordu. Durgunluk koşulları, yasal mücadelenin yarattığı alışkanlıklar, kısmi kazanımlar alanında elde edilen küçüm-

I. Emperyalist savaşa kadar bu partiler, sözde de olsa, kapitalizmi devrim yoluyla yıkmayı ve işçi sınıfı iktidarını hep savunageldiler.
Ama tarih I. Emperyalist Savaşta doğru evrildiğinde, devrimci görevler çok daha somut acil ve pratik sorunlar olarak bu partilerin önüne çıktığında, görüldü ki, bunlar kökleri geçmişe dayanan, ciddi bir iç çürüme yaşamışlardır. Bu partilerin tümü, devrimci görevlere yüz döndüler ve kendi ulusal burjuvazilerinin saflarında yer aldılar.

senemez başarılarla birleşerek, 2. Enternasyonal'de örgütlü bulunan partiler üzerinde son derece önemli etkiler yarattı ve onlardaki reformist eğilimleri güçlendirdi.

Bu süreç, Avrupa işçi hareketi ve bu partiler üzerinde, yalnızca bu anlamda bir bozucu sonuç yaratmadı. Bu sürecin, söz konusu partilerin reformist bir çizgiye evrilmelerini koşullayan çok daha ciddi sonuçları oldu. Bu açıdan en önemli sonuç, işçi sınıfı içerisinde "yaşam tarzlarıyla, dünya görüşleriyle tamamen küçük burjuva niteliği taşıyan" burjuvalaşmış bir işçi tabakasının, bir işçi aristokrasisinin ortaya çıkışıydı. Burjuvazi emperyalist talan ve kapitalist gelişmenin sağladığı olanaklarla, işçi sınıfının bir kesimine belli ayrıcalıklar sağlayarak, bunları düzene bağlayabilmeyi başardı. İşte, devrimci sosyalizmden reformist sosyalizme doğru yaşanan evrimin arkasındaki en önemli nesnel temel buydu. "Parti liderleri, oportünist editörler, milletvekilleri, sendika liderleri ve işçi sınıfının burjuvalaşmış bu tabakası", partinin çizgisinin devrimci temellerinden uzaklaştırılmasında etkin bir rol oynadılar.

Bu reformizme evrilme sürecinin, çürümenin en önemli unsurlarından ve aktörlerinden biri de sendika bürokrasisiydi. 2. Enternasyonal partilerinin tümü işçi sınıfı ile mevcut bağlarını sendikalar üzerinden ve dolayısıyla da sendika bürokratları aracılığıyla kurmuşlardı. 2. Enternasyonal partileri içinde sendika yöneticileri çok önemli bir ağırlığa sahiptiler. Pek çoğu bu partilerin yönetici kademelerinde bilfiil görev almaktaydı. Bu aynı kapitalist gelişme süreci, sendikaların üye sayısını ve mali olanaklarının arttığı bir dönem oldu. Sendikalar zaten, yapıları gereği, işçi sınıfının kısmi ve güncel çıkarları öne çıkaran ekonomik örgütlenmelerdir. Bu örgütlerin temel uğraş alanı, işçi ücretlerinin artırılması, iş saatlerinin kısaltılması, sosyal güvenlik tedbirlerinin genişletilmesi vb. kısmi sorunlar üzerinde odaklanmaktadır. Dolayısıyla nihai hedeften çok güncel çıkarlarla ilgilenirler. Bir de, eğer içinde yaşanan süreç bir kapitalist genişleme süreci ise ve nispeten barışçıl mücadelelerle kısmi kazanımları elde etmek mümkün olabiliyorsa, sendikaların nihai hedefle bağlarını koparmaları olasılığı çok daha güçlü demektir. Bu tür kapitalist genişleme dönemlerinin sendika bürokratlarına önemli iktisadi ve sosyal imtiyazlar tanınmasıyla elele yürüdüğü de düşünülürse, bu kesimin niçin devrimci çizgiden uzaklaşarak reformist bir zemine kaydığı ve partiyi de bu tür bir çizgiye doğru

itelediği daha anlaşılır olacaktır.

Reformistleşme sürecini besleyen bir başka önemli öge ise bu partilerin kısa zamanda oy sayılarını ve parlamentodaki etkinliklerini arttırmalarıydı. SPD'nin daha 1877 yılında oyları yarım milyona parlamentodaki sandalye sayısı ise 35'e ulaşmıştı. 1890'lara gelindiğinde ise SPD'nin oyları %20 gibi büyük bir orana ulaşmıştı. 19. yüzyılın son çeyreği ile 20. yüzyılın ilk çeyreğinde ise, sosyal demokrasi Avrupa'nın oy desteği açısından en güçlü politik akımı haline gelmişti. Barışçıl dönem, istikrarlı bir kapitalist gelişme, bu gelişmeden işçi sınıfının bir bölümünün pay alması, ardarda gelen seçim başarıları ve parlamentolarda önemli bir varlık haline gelmek vb. tümü bir arada bu partilerin gündemini de değiştirmeye başladı. Giderek, "nihai hedef" zaman zaman hatırlanan bir "uzun gelecek" sorunu haline geldi. Seçimler, milletvekilliği sayısının artırılması, parlamentodaki gücün büyü-tülmesi, işçi sınıfının iktisadi-sosyal kısmi kazanımlarını genişletmek, bu partilerin temel öncelikleri olmaya başladı.

Devrimci bir işçi hareketinin bürokratlaşması ve reformculaşması iki temel nedene dayalı olarak gerçekleşir. Bunlardan birincisi süreç içinde elde edilen ve biriken kısmi kazanımların hareket içerisinde bir tutuculuk ögesine, bir ayak bağına dönüşmesidir. İkincisi ise, sınıf hareketi içinde ve onun örgütlerinde iktisadi ve sosyal ayrıcalıklara sahip belli bir kesimin oluşmasıdır. Genellikle bu iki neden birlikte bulunur ve birbirlerini beslerler. 1889'dan 1914'e uzanan süreçte işçi hareketinde yaşanan bu reformistleşmeye dönük evrim de, bu iki unsurun oluşmasına ve birbirini beslemesine bağlı olarak gerçekleşmiştir. İktisadi ve sosyal kazanımların artması, seçimlerde elde edilen başarılar, parlamentoda önemli bir güç elde edilmesi, tüm bu kısmi kazanımlar, sınıf mücadelesinin nispeten zayıf olduğu bu dönemde giderek kendi içinde amaçlaştırıldılar. Nihai hedef, devrim hedefi önce gölgede kaldı, daha sonra da terkedildi.

Şimdi de, kısaca da olsa, bu reformistleşmenin kendini öncelikle hangi sorunlarda ve alanlarda ortaya koyduğu konusuna değinelim.

Seçimlerde elde edilen başarılar seçimlere katılmaktan ne beklenmesi gerektiğine ilişkin yeni bir tartışma doğurdu. Bu konuda daha önce ortaya konmuş bulunan yaklaşımlar revize edilmeye başlandı. Sosyal demokrat partilerin seçimlere ilişkin ilk dönem yaklaşımları, bu sorunu devrim ve sosyalizm hedefine bağlı olarak ele almakta, seçimleri bu doğrultuda bir propaganda ve ajitasyonun vesilesi olarak kabul etmekteydi.

Reformistleşme süreciyle beraber, bu temel yaklaşımlar sorgulanmaya ve değiştirilmeye başlandı. Seçimler artık "sosyalizme ulaşmada", "emekçi kitlelerin kurtuluşu" davasında son derece belirleyici bir yere yerleştiriliyordu. Kapitalist sistem yıkılmadan elde edilen kısmi kazanımların işçi sınıfını kurtuluşa ulaştıramayacağı, dahası bunların kalıcı hale getirilemeyeceği doğrultusundaki yaklaşımlar tümüyle terkediliyor, tersine; sosyalizme geçiş evrimsel-tedrici bir süreç olarak tanımlanmaya başlanıyordu. Sosyal demokrat partiler iktidara gelecek, sosyalizme geçiş doğrultusunda önemli reformlar gerçekleştirecek ve bu reformların birikmesi sonucunda da kapitalist sistemden sosyalizme geçilecekti. Sosyal demokratlar artık, reformların işçi sınıfının gücü sayesinde kapitalist sistem içinde de kalıcı olabileceklerini savunuyorlardı. Bu nedenle, zaman zaman iktidardan uzaklaşmaları bu süreçte esaslı kesintiler

yaratmayacaktı. Böylece, bu yaklaşımla sosyal demokrat partiler ilk önce üstü örtülü olarak, daha sonra ise açık bir biçimde burjuva demokrasisinin sunduğu çerçeveyi esas almaya başladılar. Burjuva demokrasisi, artık devrim yoluyla proleter demokrasisi ile değiştirilmesi gereken bir olgu olarak değil, işçi sınıfına sosyalizme barışçıl yoldan geçme imkanlarını sunan bir tarihsel aşama ve kazanım olarak değerlendirilmeye başlandı.

Bir kez bu çerçeve kabul edilince, seçimlere bu denli özel bir rol atfedilince, kaçınılmaz olarak, ortaya seçim yoluyla iktidara gelebilmek için yeterli oy desteğini sağlamak gibi bir başka sorun çıkıyordu. İşçi sınıfının toplam oyları sosyal demokrat partiyi iktidara getirmeye tek başına yetmeyeceğine göre, o zaman ne yapılmalıydı? Bernstein bu soruyu yıllar önce, daha henüz 1890 yılların başlangıcında sormuş ve yanıtını da çok açık olarak vermişti. Sosyal demokrat parti bir "halk partisi" haline gelmeliydi. Sosyal demokratlar bu alanda "revizyonist öncü"leri kadar cesaretli davranmamış, halk partisi olduklarını açık açık ifade etmeye başlamaları için bir iki on yıl daha geçmesi gerekmiştir. Ne var ki, parti teorisyenleri daha o zamanlardan itibaren, zımni olarak partinin sınıfsal kimliğini zedeleyen yaklaşımlar geliştirmişlerdir. İlk başlarda işçi sınıfının diğer kesimleri oy desteği anlamında kazanması gerektiğinden söz edilirken, daha sonraları "zanaatkarlar, yazarlar, beyaz yakalıları" vb. işçi sınıfının içine dahil edilerek, partinin giderek küçük burjuva ve orta sınıflara dayanmaya başlamasının "kuramsal" olarak da önü açılmış oldu.

Sosyal demokrat partilerin yaşadıkları bu reformistleşme sürecinin izlerine, çok daha önceleri, (örneğin 1890'lı yıllarda Bernstein revizyonizmi şahsında ve yine örneğin 1907'de ortaya atılan "sosyalist sömürgecilik" yaklaşımı şahsında vb.) rastlanmakla beraber, daha önce de belirttiğimiz gibi, bu sürecin kendini bütün çıplaklığıyla ortaya koyması 1. Emperyalist Savaş döneminde olmuştur. 1. Emperyalist Savaşta sosyal demokratlar, uluslararası proletaryanın enternasyonalist devrimci davasından yana değil, kendi ulusal burjuvazilerinin yayılmacı emperyalist politikalarından yana saf belirlemişlerdir. Devrim ve karşı devrim kutuplaşmasının had safhaya ulaştığı böylesi bir kritik aşamada saflarını burjuvaziden yana seçmiş olmaları sayesinde, sosyal demokratlar, düzen nezdinde büyük bir itibar kazanmışlardır. 1. Emperyalist Savaşı izleyen günlerde yaygınlaşan kitlesel eylemler, genel grevler, çeşitli ayaklanma girişimleri, kapitalist düzenin istikrarını ciddi ölçüde tehdit etmekteydi. Bu koşullarda istikrarın sağlanabilmesi açısından en etkili olabilecek partiler, işçi sınıfı üzerinde hala belirli bir otoritesi olan sosyal demokrat partilerdi. Nitekim, 1. Emperyalist Savaşın ardından pek çok sosyal demokrat parti, sermaye sınıfının özel çabalarıyla da iktidar partileri haline gelmişlerdir.

Sosyal demokrat partiler iktidara geldiklerinde çok ciddi bir açmazla da yüzyüze kaldılar. Sözde de olsa, hala sosyalizmi bir hedef olarak kabul ediyorlardı. O güne kadar, iktidara geldiklerinde toplumsallaştırma ve planlı ekonomiye geçiş doğrultusunda ciddi reformlar gerçekleştireceklerini vaadedegelmişlerdi. Şimdi, aşağı yukarı tüm Avrupa ülkelerinde iktidardaydılar. Ne yapacaklardı? Vaadettikleri reformlara girişmeler, işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda köklü reformcu tedbirler alsalar, bu, mevcut kriz koşullarında kapitalist ekonominin çöküşe sürüklenmesini hızlandıracak bir tutum olacaktı. Kapitalizmin krizine sermaye sınıfının çıkarları doğrultusunda politikalar ile çözüm üretmeye çalışsalar, bu durumda da sosyalizme yönelik bütün iddiaların "kocaman bir yalan"dan başka herhangi bir değer taşımadığı ortaya çıkacaktı. Sosyal demokrasi böylece, ilk kez ciddi bir "kimlik krizi" ile yüzyüze kalıyordu.

Onlar, tercihlerini ikinci doğrultuda kullandılar ve böylece kapitalist düzenle bütünleşme sürecinde çok önemli bir adım daha atmış oldular. Sosyal demokrat hükümetler, iktidarları döneminde kapitalist sistemin kendisini yeniden üretmesini sağlayacak ekonomi politikalar uyguladılar. Sonuçta da bugünküne benzer bir krizle karşılaştılar. İngiltere'de İngiliz İşçi Partisi, iktidara geldiği 1924 yılından sonraki iki yıl içerisinde büyük bir gürültüyle çöktü. Almanya'da, Fransa'da, Avusturya'da

Helmut Kohl sosyal demokrasinin krizini

çok güzel açıklıyor:

"Almanya'daki muhalefet partisini
anlamakta güçlük çekiyorum." diyor

Almanya'nın "muhafazakar" lideri

ve sonra ekliyor:

"Bütün temel politikalarda

bizim dediklerimizi

acemice ve utangaçça

yinelemekten başka bir şey

yaptıkları yok."

sosyal demokrat partiler, içine düştükleri bunalımın bir sonucu olarak, ya bölündüler ya da büyük bir dağılma yaşadılar. Sonuç sosyal demokrasi açısından tam bir iflastı. "Reformcu yoldan sosyalizme geçiş" demagojisinin kapitalist sistemle kesin bir bütünleşme anlamına geldiği ortaya çıktı. İşçi ve emekçiler yığınlar halinde sosyal demokrat partilerden uzaklaştılar. Ama sosyal demokrasinin bu kara dönemi bu kez kısa sürdü. "Sosyalizm" demagojisiyle sosyalizmden kurtardıkları kapitalizm, yeni bir büyüme sürecine girdi. Ve böylece sosyal demokratları da krizden kurtarmış oldu.

Reformist "Sosyalizm"den Burjuva Reformizmine

1930 ile '50'li yıllar arası dönem sosyal demokrasi açısından bir kriz ve kimlik arayışı süreci olarak yaşandı. Sosyal demokrat partiler iktidarları döneminde toplumsallaştırma, planlama gibi temel yaklaşımları terketmek bir yana, işsizlik, ücretlerin düşüşü gibi işçi sınıfının güncel sorunlarına yönelik "bölüşümcü" politikalarını bile hayata geçirememişlerdi. O gün de, tıpkı bugün olduğu gibi, sermayenin işçi ve emekçilere yönelik saldırı politikasının basit bir aracı durumuna gelmişlerdi. Bu durum ise sosyal demokrasiyi ciddi bir varlık yokluk sorunuyla karşı karşıya getirmişti. Şimdi ne yapılacaktı? Sosyal demokrasi ümitsiz bir şekilde bu soruyu yanıtlamaya çalışırken aradığı yanıt, sermaye cephesinden ve Keynes aracılığıyla geldi. Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

Keynes bir sosyal demokrat değildi ve amacı

sosyal demokrasiye çözümler oluşturmak değil, kapitalizmin krizden kurtulmasını sağlamaktı. Ne var ki önerdiği politikalar, talebi ve istihdamı arttırmaya dönük özellikler taşıdıkları ve devlet müdahalesini ve planlamayı önemli bir araç olarak öngördükleri ölçüde, sosyal demokratların arayışına da bir yanıt oldu. Ve sosyal demokrasinin yaşadığı krizi atlatması açısından önemli bir işlev gördü. İstihdamı artırarak tüketimi genişletmek, bu yolla da üretim ve yatırım artışını teşvik etmek, Keynes'in krizden çıkış için önerdiği politikaların temel mantığını oluşturuyordu.

Sosyal demokratlar Keynes'in sözkonusu yaklaşımlarını kendi ideolojik açmazlarını gidermeye dönük olarak yeniden yorumladılar. Daha sonra da, önerilen bu yeni sermaye birikim tarzının bizzat uygulayıcıları oldular. Sosyal demokratlar bu süreçten sonra toplumsallaştırma tasarımıyla bütünüyle reddettiler. Toplumsallaştırmayı devletleştirme derekesine indirgediler. Devletleştirmeyi de özel işletmeciliğin verimli olmadığı alanlarla sınırlı, teknik bir ekonomi politika aracı olarak görmeye başladılar. Özel mülkiyetin ve piyasa ekonomisinin planlama ve devlet mülkiyetiyle birlikte bulunduğu bir "karma ekonomi" savunuculuğu yapmaya başladılar. Sosyal demokratlara göre, bunların yanyana bulunması zararlı olmak bir yana, aksine, ekonominin gelişmesi, işçi sınıfı ve emekçilerin yaşam düzeylerinin yükseltilmesi açısından yararlıydı.

Burada, kaçınılmaz olarak bir soru ortaya çıkıyordu. Özel mülkiyetin ve piyasanın ortadan kaldırılmadığı, dahası, bunların ekonominin temelini oluşturduğu bir sistemde, nasıl olacaktı da ekonomi işçi ve emekçilerin çıkarına olarak yönlendirilebilecekti. Sosyal demokratlar bu soruya, burjuva devletle ve burjuva demokrasisiyle daha ileri düzeyde bütünleşmenin bir göstergesi olan bir yanıt veriyorlardı. Sosyal demokratlara göre, üretim araçlarına sahip olmakla yönetim erkini kullanmak arasındaki ilişki, klasik marksist yaklaşımın sandığı gibi birbiriyle çok sıkı ilintili olan olgular değildir. Üretim araçlarına sahip olmadan da, iktidarı elde tutarak, devletin ekonomiyi yönlendirme araçlarını etkin bir tarzda kullanarak işçi ve emekçiler lehine ekonomi politikalar uygulamak mümkündür. Bütçe, para ve kredi politikası, devletleştirme vb. araçları kullanabilmek, bu açıdan, üretim araçlarına sahip olmaktan çok daha belirleyicidir.

Bu yaklaşım biçimi, daha henüz 1900'lü yılların başında şekillenmeye başlayan burjuva demokrasisini kutsamak eğiliminin artık tüm sonuçlarına ulaştırıldığını da göstermekteydi. Sosyal demokratlara göre, kendi "devlet anlayışları" liberalizmden ve Marksizm'den de ayrılmaktadır. Liberal yaklaşımda devlet, bireylerden oluşan topluluğun ortak yararlarının temsilcisi ve bireylerin ortak çıkarlarının koruyucusu ve savunucusudur. Bu anlayışa göre devlet, sınıfsal çelişki ve çatışmalardan tümüyle soyutlanmıştır. Marksizm'e göre ise devlet egemen sınıfın elindeki egemenlik ve tahakküm aracıdır. Sosyal demokratlara göre Marksizm'in bu yaklaşımı, kapitalizmin ilk dönemleri için doğru olsa da, çoğulcu demokrasi geliştikçe, işçi sınıfı partisi aracılığıyla bu demokraside yerini almaya başladıkça, burjuva demokrasinin ve devletin niteliği de buna paralel olarak değişmeye başlamıştır. Bugün devlet, hem bir sınıfsal gerçeği yansıtmakta ama hem de sınıfsal ayrımlar ve çatışmalar karşısında tarafsız olabilmektedir. O, sınıf dengelerin somutlaştığı, sınıf uzlaşmasının pratikte biçimlendiği bir diyalog ve barışçıl çatışma zemini haline gelmiştir. Burjuva demokrasisi karar merkezlerini etkilemek olanağını arttırarak "sola" kaymıştır. Devlet iktidarının paylaşılması olanağını yaratmıştır. İşçi sınıfı gücü oranında aynı devleti kendi çıkarları doğrultusunda kullanabilmektedir. Artık o da, partisi ve sendikaları aracılığıyla iktidar süreçlerine katılmaktadır. Dolayısıyla, çoğulculuğa sahip çıkmak ve onu korumak her şeyden ve herkesden önce işçi sınıfının yararına.

Böylece sosyal demokrasi, özel mülkiyeti ve piyasa ekonomisini ortadan kaldırma hedefinden, toplumsallaştırma ve planlama projesinden tümüyle ve açık bir şekilde vazgeçiyordu. Devletin sınıf niteliğini reddederek de, burjuva iktidarı yerine işçi sınıfı iktidarı kurma hedefinden uzaklaşmış oluyordu. Sosyalizm, amacı kitlelerin sosyal ve

ekonomik gücünü arttırmak, sosyal adaleti sağlamak, sosyal güvenlik önlemlerini yaygınlaştırmak gibi kısmi kazanımların kendisiyle özdeşleştiriliyor, artık “üretimde değil tüketimde-bölüşümde sosyalizm” savunuluyordu. Sosyalizm, daha adil bir kapitalizm hedefine bağlı, ahlaki bir kategori haline getiriliyordu.

Sosyal demokrat partilerin düzenle bütünleşmesinin bir başka önemli göstergesi de enternasyonalizm perspektifinin tümüyle terkedilerek, yerine milliyetçi bir yaklaşımın ikame edilmesidir. “İşçi sınıfının yararına olan sermayenin de yararına olabilir; sermayenin yararına olabilen işçi sınıfının da yararına olabilir. Önemli olan, kesimsel yararlarla ulusal bütünün yararlarını birleştirebilmektir.” Bu yaklaşım, sosyal demokrasinin işçi sınıfının enternasyonalist çıkarlarını tümüyle devre dışı bırakan ve onu “ulusal bütünün” yararlarına tabi kılan milliyetçi politikasının çerçevesini özetlemektedir. Bu milliyetçi ideoloji nedeniyledir ki, sosyal demokratlar kendi ulusal burjuvazilerinin sömürgeci politikalarını desteklemişler, uluslararası planda ABD ve NATO politikalarının kuyrukçusu haline gelmişlerdir.

Sosyal demokrasi, bir kaç temel nedeninin bir arada bulunması nedeniyle, bu politikalarını uzun yıllar ciddi bir krizle yüzyüze gelmeden uygulayabilmiş, işçi sınıfı ve emekçi kesimi bu politik çerçevede denetim altında tutabilmeyi başaramıştır. Kapitalizmin yaşadığı büyüme dönemi ve bu büyüme döneminin özellikle tüketim malları üretimin yaygınlaştırılmasına dayalı bir birikim modeli çerçevesinde gerçekleşmesi, söz konusu temel nedenlerin en önemlileridir. Özellikle tüketim mallarının üretiminin yaygınlaşması, ücreti salt bir maliyet unsuru olmaktan çıkarıp aynı zamanda bir talep unsuru haline getirmiş, işçiler bu süreçte tüketim mallarını edinebilmek imkanlarına kavuşmuştur. Bu durum sınıf mücadelesinin ve bilincinin törpülenmesine uygun bir ortam yaratmıştır. Aynı zamanda geçmiş sınıf mücadelelerinin yarattığı basınç ve sosyalizmin dünya üzerinde ciddi bir alternatif güç haline gelmesi, emperyalist ülkeleri kendi işçi sınıflarına belli tavizler vererek dizginlemek doğrultusunda motive etmiştir. Bu koşullar altında sosyal demokratlar “hem işçi hareketinin özgül yararlarıyla, hem de toplumun genel yararlarıyla özdeşleşmek” becerisini asgari ölçüde de olsa başaramışlardır.

Ne var ki tüm bunlar, bu sosyal demokrasiye has bir ekonomi politika değildi. Kapitalizmin o dönemki birikim süreciyle doğrudan ilgiliydi. Nitekim salt sosyal demokrat hükümetler değil muhafazakar patentli burjuva hükümetler de temelde aynı politikaları uygulamışlardı. Bu hükümetlerin döneminde de istihdam ve talep artırıcı, kamu harcamalarının büyütülmesine dayalı, yer yer devletleştirmelere başvuru ekonomik politikalar uygulanmıştır. Aradaki en önemli fark sosyal demokratlar bunu sınıfsal argümanlar üzerinden yaparken, muhafazakar partiler, “bireyleri” öne çıkaran ideolojik argümanlara dayanmışlardır.

1970’li yıllarla birlikte iyice derinleşen kapitalizmin uluslararası krizi, sosyal demokrasinin bir politik akım olarak üzerinde iş gördüğü ve güçlendiği zemini de ortadan kaldırmaya başlamıştır. Gerek büyüme sürecinin sona ermesi, gerek “Keynesçi” kapitalist birikim tarzında yaşanan tıkanma, gerekse eski sosyalist ülkelerdeki gerileme ve çöküş süreci, sosyal demokrasinin politik etkinliğini sağladığı iktisadi-siyasi koşullarında köklü olarak değişmesi anlamına geliyordu. Sosyal demokrasi bir kez daha bir krizle yüzyüze kalıyordu. Ve bu kriz geçmiştekine göre çok daha köklü ve kalıcıydı.

Kriz, Sosyal Demokrasi ve Bir Kez Daha “Aslolan Sermaye Düzenidir”

1970’li yıllarda, kapitalist düzenin bunalımındaki derinleşmeyle paralel olarak, sosyal demokrasi de bir bunalıma sürüklendi. Zira kriz koşullarında artık, “hem emekçi sınıflara kısmi kazanımlar sağlamak, hem sanayileşme ve büyümeyi devam ettirmek ve hem de sermayenin varlığını ve gelişmesini garanti altına almak” imkanları tümüyle daralmış durumdaydı. Kriz, işçi ve

Sosyal demokratlar artık, “eski güzel günlere” dönmek için mevcut krizin bir an önce atlatılması gerektiğini, bunun için “sermayenin rantabilitesi”ni arttırmanın, özel sermayeyi teşvik “etmenin” zorunlu olduğunu, bu süre zarfında da işçi ve emekçilerin fedakarlığa katlanması gerektiğini ifade eder oldular.

emekçilerin güncel çıkarlarını sermayenin çıkarlarıyla uyumlulaştırmaya dayalı politikaların uygulanma şansını ortadan kaldırıyor.

Uzun yıllar enflasyonun %2’ler civarında seyrettiği Avrupa’da, krizle beraber enflasyon %20’lere tırmanmıştı. Geçmişte sözde istihdam cenneti olmakla övünen emperyalist kapitalist ülkelerde işsizlik oranı %10-15ler düzeyine ulaşmıştı. Genel bir durgunluk, sıfır büyüme, yatırımlardaki azalma vb. krizin diğer göstergeleriydi. Bu koşullarda, sosyal devlet uygulamaları, kriz içindeki kapitalist ekonomiler için bir yük haline gelmeye başladı. “Uzlaşma”, “devletin paylaşılabirliği” vb. demagojileri gerçek hayat tarafından yere çalınıyor, sermaye devleti işçi sınıfına ve emekçilere karşı azgın bir saldırıya başlıyordu. Bu saldırıların hedeflerinden biri de sosyal devlet uygulamalarıydı. Saldırıya uğrayan, sosyal demokrasinin en önemli “meşruiyet” aracıydı. Zira sosyal devlet kavramıyla özetlenen kısmi kazanımların işçi ve emekçilere sağlanabilmesi, sosyal demokrat politikanın kilit noktasını oluşturuyordu. Şimdi işte, bu “meşruiyet aracı” ortadan kalkıyor ve bu sürece bağlı olarak sosyal demokrasi yeniden bir kimlik bunalımıyla yüzyüze kalıyordu.

Sosyal demokratlar ilk başta bu kriz politikalarına karşı sözde bir muhalefet yürüttüler. Mevcut krizin “neo Keynesyen” politikalar aracılığıyla aşılabileceğini iddia ettiler. Ne var ki, hükümet oldukları ya da hükümete ortaklık ettikleri her ülkede pratikleri tam tersi yönde oldu, olmak zorunda kaldı. Kriz koşullarında, bölüşümcü, istihdam artırıcı politikalar, sermayenin karlarını daha da düşürüyor, yeni pazar alanları için sertleşen rekabette ulusal sermayelerinin önüne ayak bağı oluyordu. Sosyal demokratlar çok geçmeden, kuşkusuz sermayenin de “etkin” uyarıları, içinden geçilen kriz koşullarında, sermayenin genel çıkarlarıyla emekçilerin güncel çıkarlarını uyum-

lalaştırmaya dayalı politikaların uygulanamayacağını “kavradılar”. Bu noktada yaptıkları tercih, doğal olarak kapitalist düzenin varlığını korumak ve güvenceye almak doğrultusunda oldu. Uluslararası tekelci sermayenin kriz politikalarına bütünüyle angaje oldular. Sosyal demokratlar artık, “eski güzel günlere” dönmek için mevcut krizin bir an önce atlatılması gerektiğini, bunun için “sermayenin rantabilitesi”ni arttırmanın, özel sermayeyi teşvik “etmenin” zorunlu olduğunu, bu süre zarfında da işçi ve emekçilerin fedakarlığa katlanması gerektiğini ifade eder oldular.

Bugün sosyal demokrat partilerle tekelci burjuvazinin diğer partileri arasında, güncel politika anlamında dahi hiçbir ciddi farklılığın olduğu söylenemez. Sosyal demokrasinin simgesi haline gelmiş olan İsveç’te, ücretlerde ve kamu harcamalarındaki kısıntılar, özelleştirme uygulamaları, bizzat sosyal demokrat parti iktidarı tarafından gerçekleştirilmiştir. Ve bu uygulamalar sonucunda 1938’den bu yana sürekli iktidarda olan İsveç sosyal demokrat partisi, 1991’de seçimi kaybederek ilk kez muhalefet partisi olmak akıbetiyle yüzyüze kalmıştır. Fransa’da, hükümetin ilk günlerinde devletleştirme, istihdamı artırma yönünde politikalar uygulayan Fransız Sosyalist Partisi, bu uygulamalar sermayenin krizini arttırınca, kısa sürede döngeri etmiş ve tekelci burjuvazinin kriz programını uygulamaya başlamıştır. Nitekim İsveç’te ve Fransa’da sosyal demokratlardan sonra iktidara gelen muhafazakar hükümetler hiçbir politika değişikliği yapmaya ihtiyaç duymadan sosyal demokratların bıraktığı yerden devam etmişlerdir. Danimarka’da sosyal devlet uygulamaları, işçi ve emekçilerin kısmi kazanımları sosyal demokrat hükümet eliyle tırpanlanmıştır. Alman sosyal demokrat partisinin ve İngiliz işçi partisinin durumu da özü itibariyle benzerdir. Bugün SPD Hristiyan demokratların, SPD lideri Rudolph Sharping ise Kohl’ün kötü bir taklidi ve kuyruğu durumundadır. SPD, iltica yasasından Almanya’nın denizasırlı ülkelere asker göndermesi sorununa, oradan ekonomi politika konularına kadar tüm temel sorunlarda Hristiyan demokratlarla aynı çizgidedir. İngiltere’de ise işçi partisinin yeni lideri Tony Blair, partide 1983’ten bu yana iyice belirginleşen sağa kayış sürecini bütün sonuçlarıyla tamamlamak misyonuyla hareket etmektedir. İşçi ve emekçiler, bu partilerin gerçek burjuva yüzünü her geçen gün daha açık bir biçimde görmekte ve bu partilerden uzaklaşmaktadırlar. Sosyal demokratlar, artık söylemde de sağcılaşan çizgileriyle, toplumun ara sınıflarından da oy alamamaktadırlar. Kohl’ün ifadesiyle, yığınlar aslı varken taklitlerine oy vermemektedir. Sosyal demokrasi bu koşullarda tam bir açmazla-çıkamazla yüzyüze kalmakta, her geçen gün daha da erimektedir.

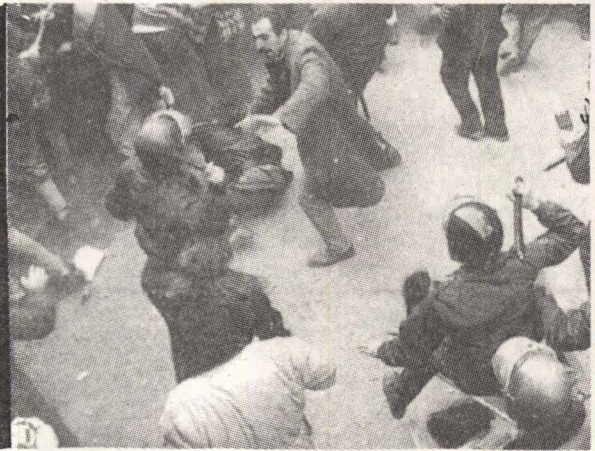

Sosyalizm, amacı kitlelerin sosyal ve ekonomik gücünü arttırmak, sosyal adaleti sağlamak, sosyal güvenlik önlemlerini yaygınlaştırmak gibi kısmi kazanımların kendisiyle özdeşleştiriliyor, artık “üretimde değil tüketimde-bölüşümde sosyalizm” savunuluyordu.

DÜZEN CEPHESİNDE TIKANMA

Çirpindikça Batıyorlar!

Düzenin
her türlü esneme
imkanlarını yitirdiği,
en ufak bir
taviz veremez
duruma düştüğü
bugünkü kriz koşulları
geleneksel düzen
partilerindeki
yıpranmayı daha da
derinleştirmektedir.
Faşist sermaye
diktatörlüğünün incir
yaprağı işlevini gören
parlamentar sistem
tüm inandırıcılığını
yitirmektedir.
Belli başlı bütün
düzen partileri günü
kurtarma politikasına
endekslenmişlerdir.

maktadır. Radikalleşme, düzenin merkez partilerinden uzaklaşma, dolayısıyla tekeli sermayenin ve devletin doğrudan yönetim ve denetim alanından uzaklaşma anlamına gelmektedir.

Düzenin her türlü esneme imkanlarını yitirdiği, en ufak bir taviz veremez duruma düştüğü bugünkü kriz koşulları geleneksel düzen partilerindeki yıpranmayı daha da derinleştirmektedir. Faşist sermaye diktatörlüğünün incir yaprağı işlevini gören parlamentar sistem tüm inandırıcılığını yitirmektedir. Belli başlı bütün düzen partileri günü kurtarma politikasına endekslenmişlerdir. Ancak bir ve aynı saldırı programı dışına taşamadıkları için kendi geleneksel tabanlarını dahi koruyamıyorlar. Hızla çöküş akıbetiyle yüzyüze gelen bu partiler, bunun doğal bir sonucu olarak yığınları düzene bağlama, toplumsal muhalefeti sistem içi kanallara akıtma görevlerini de yerine getirmekte giderek zorlanıyorlar. Kendi varlık koşulları tehlikeye giren bu partilerin, bir yandan tabanlarını ve oy potansiyellerini koruyabilmek için biçimsel de olsa muhalefete yönelmeye ihtiyaç duymaları; öte yandan, giderek daha sert saldırı politikalarına ihtiyaç duyan kriz koşullarının buna hiç bir biçimde izin vermemesi, hem bu partilerin bunalımını artırmakta, hem de siyasal tikanmaya tuz biber ekmektedir. Tüm bunlar geleneksel düzen partilerini siyasal krizin çözümünün bir parçası değil, sorunun bir parçası haline getirmektedir.

Gelinen aşamada parlamentar süreçlerdeki kilitlenmenin, tekeli burjuvazinin, iktisadi saldırı politikalarını vakit kaybetmeksizin ve etkili bir tarzda hayata geçirmesinin önünde ciddi pürüzler çıkartması düzeni giderek daha fazla "olağan-dışı" çözüm arayışlarına itmektedir. Siyasi krizin odağında yer alan Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında sömürgeci sermaye düzeninin

çözumsuzluğu bir yanda, işçi ve emekçi sınıflarda biriken hoşnutsuzluğun giderek açık tepki ve eyleme dönüşmesi öte yanda, bu arayışları hızlandıran diğer temel faktörlerdir. Sermaye düzeninin siyasal krizini kabusu çeviren asıl kaygısı, önümüzdeki dönemde militan-birleşik-politik bir sınıf hareketinin gelişmesidir. Metropollerde yaşanan devrimci bir yükselişin Kürdistan'daki Kürt ulusal kurtuluş mücadelesiyle birleşmesidir. Bu nedenle de tüm hazırlıklarını olası bir iç savaşa yönelik yapmaktadır.

Bugünkü koşullarda düzenin temel dayanağı ve güvencesi, devletin faşist terör ve baskı aygıtlarını tahkim etmektir. Devlet terörünü daha yoğun bir şekilde devreye sokmaktır. MHP'nin ve sivil faşist çetelerin palazlandırılmasını, darbe tartışmalarının yeniden ayyuka çıkmasını da bu doğrultuda kavramak gerekiyor. Ne var ki, bugünkü koşullarda çıplak bir askeri darbenin emekçi ve küçük-burjuva kitlelerin düzenden kopuşunu hızlandıracığı da kesindir. Düzenin bunu göze alıp almaması tümüyle önümüzdeki dönemde sınıf mücadelesinin izleyeceği seyre bağlı olacaktır. Tekeli sermaye, askeri darbeyi gündeme getirirken, kısa vadede kitleleri sindirmek, tehdit etmek, uzun vadede ise çıplak bir faşist dikta için gerekli olan koşulları hazırlamak, zemini düzlemek niyetindedir.

Burjuva egemenliğini ayakta tutabilmek için daha bugünden çıplak teröre dayanmak zorunda olan faşist düzenin ipleri, giderek daha fazla MGK, polis şefleri, MİT ve kontrgerillanın elinde toplanıyor. Ne var ki, temel toplumsal, siyasal kararların MGK gibi kurumlarda alınması, bu kararların biçimsel de olsa parlamentodan geçirilme ihtiyacını bugün için ortadan kaldırmıyor, tersine, artırıyor. Düzen, toplumun çeşitli emekçi ve küçük-burjuva katmanlarında yoğunlaşan düzen dışı

arayışları tümüyle terörle bastıramayacağını, dahası, yığınlara yönelen bu terörün toplumsal muhalefetteki radikalleşme eğilimini besleyeceğinin farkındadır. Bu nedenle önümüzdeki dönemde terörü çok daha pervasız, ama seçici kullanmaya hazırlanmaktadır. Devrimcileri, yurtseverleri ve emekçi sınıfların bilinçli-öncü kesimlerini açık tasfiyeye yönelirken, geniş kitlelerin gözünde meşruluğunu tümüyle kaybetmemek için parlamentar sistemin işler gözükmesine ihtiyaç duymaktadır.

Parlamentar rejimdeki kilitlenmenin kısa vadeli de olsa giderilmesi ihtiyacı yakıcılaşırken, ANAYOL formülü, milli mutabakat hükümeti, iki türlü seçim, başkanlık sistemi tartışmaları da yoğunlaşmaktadır. Bugünkü hükümet kitleler nezdinde tümüyle yıpranmıştır. Dahası, ona hala da belli bir meşruluk kazandıran sosyal-demokrat kanat, varlık zeminini tamamıyla yitirmemek kaygısıyla ve gelecek seçimlere yönelik hesaplarla, hükümetten çekilme, kalsa dahi maraza çıkarma eğilimindedir. Tüm bunlara rağmen, bugüne dek düzene paha biçilmez hizmetlerde bulunan SHP-DYP koalisyonunun devamı, tekeli sermayenin tercih edilebilir bir seçeneğidir. Hükümeti düşürmeye yönelik tüm mesajların adresi gerçekte bizzat hükümetin kendisine de yöneliktir. Düzen, "ya tekeli sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda saldırı adımlarını sektirmeden, hızla ve en etkili şekilde atarsınız, ya da hükümetten gidersiniz" tehditini savurarak, hükümet ortaklarına "zaman oy hesabı yapmanın değil, en saldırgan en pervasız politikaları hayata geçirme zamanıdır", uyarısında bulunmaktadır.

İşleri bugüne dek SHP-DYP koalisyonuyla iyi idare etmeyi başaran burjuvazi, buna karşın krizin çok daha tahrip edici boyutlara varması, çok daha yıkıcı bir bunalıma dönüşmesi olasılıkları karşısında telaşa düşmüştür. Daha dün "IMF mucizesi" olarak göklere çıkarılan Meksika'nın yaşadığı akıbet sermaye açısından yeterince uyarıcıdır. İçinde bulunduğu şu koşullarda ipleri çok daha sıkı tutmak, denetimi bir an için dahi kaybetmemek gerektiğini çok iyi kavriyor. ANAYOL ve milli mutabakat hükümeti bu doğrultuda atılabilecek adımların başında gelmektedir. Ne var ki acil ve temel

Bugünkü koşullarda çıplak bir askeri darbenin emekçi ve küçük-burjuva kitlelerin düzenden kopuşunu hızlandıracığı da kesindir.

Tekeli sermaye, askeri darbeyi gündeme getirirken, kısa vadede kitleleri sindirmek, tehdit etmek, uzun vadede ise

çıplak bir faşist dikta için gerekli olan koşulları hazırlamak, zemini düzlemek niyetindedir.

Düzen ekonomik krize "yeni paket" hazırlıkları yaparken, giderek derinleşen siyasi krizine de çözücü bir formül aramaktadır. Cumhurbaşkanı'nın meclisi fesih yetkisi, istemesi, askeri darbe, ANAYOL formülü, mutabakat hükümeti, başkanlık sistemi, iki türlü seçim... Tüm bunlar yoğun bir tarzda tartışılmakta, gündeme sokulmaktadır.

İktisadi krizi kısmen de olsa hafifletecek adımların hızla ve herhangi bir pürüze takılmadan atılması, bugün için sermayenin en yakıcı ihtiyacıdır. Ne var ki bunun için bile, siyasi alandaki tikanıklığa, kısa vadeli de olsa bazı rahatlamalar getirmek zorundadır.

Bir yandan iktisadi kriz siyasal krizi derinleştirmekte, öte yandan ise derinleşen siyasal kriz, tekeli burjuvazinin ekonomik krizi yönetme imkanlarını hızla tüketmekte, düzen için yaşamsal önemde olan sert ekonomik tedbirlerin alınmasını gitgide zorlaştırmaktadır. İktisadi kriz bir bütün olarak sınıfsal çelişkileri keskinleştirmektedir. Sınıfsal, ulusal, etnik, dinsel, kültürel bölünme ve kutuplaşmalar bu nesnel zeminden beslenmekte, çatışma dinamikleri gelişmektedir. Etnik, dinsel, kültürel arayışların keskinleşen sınıf çelişkileri temelinde radikalleşmesi, sermaye devletin bu kesimler üzerindeki "olağan" yönetim ve denetim imkanlarını gitgide yitirmesi tehlikesini beraberinde getirmektedir. Sınıfsal dinamikleri Alevi-Sünni, Türk-Kürt, laik-dinci kanallara akıtarak bertaraf etmeye yönelen devletin bu yönde attığı her adım, bu kesimler arasındaki kutuplaşmayı derinleştirmektedir. Ama öte yandan bu adımlar, politikleşmeyi, radikalleşmeyi besleyen, sınıfsal dinamikleri körükleyen bir rol de oyna-

önemdeki kararların, biçimsel bir tarzda da olsa parlamentonun zaman alıcı, frenleyici mekanizmalarından geçirmek zorunluluğu, giderek kriz politikalarını zaman kaybetmeksizin hayata geçirmenin önünde ayak sürüyücü bir engele dönüşmektedir. Böylece bir aşamada başkanlık sistemi, incir yaprağı işlevi gören parlamentonun tümüyle ıskartaya çıkarılması zorunluluğunu ortadan kaldıracak, hatta onun daha fazla yıpratılmasının da önüne geçebilecek bir alternatif olarak gözükebiliyor. Başkanlık sistemi, yürütmeyi parlamentonun dışına taşıyarak, ona hız ve etkinlik kazandırarak tekeli devlet örgütlenmesinin tamamlanması, pekiştirilmesi anlamına da gelecektir ki siyasal ve iktisadi istikrarsızlık koşullarında bu acil bir ihtiyaç haline gelmiştir.

Düzenin, ANAYOL formülü ve sosyal-demokrat partilerin birleştirilmesi üzerine kurduğu hesapları ile iki turlu seçim hazırlıklarını ön plana çıkaran tali plandaki bir diğer olgu Refah Partisi'nin önümüzdeki seçimlerde birinci parti olma olasılığının artmasıdır. Düzen açısından Refah Partisi temel işlevini ideolojik emniyet sübabı olarak yerine getirmektedir. Tekelci burjuvazi hesaplarını, bir yandan toplumun alt kesimlerinden yükselen hoşnutsuzlukların adil düzen potasında eritilmesi, diğer yandan ise şeriat sopasıyla kitleleri kemalist ideolojiye ve düzene bağlamak üzerine kurmaktadır. Ne var ki Refah Partisi'nin muhalefetten çıkıp, birinci parti konumuna yükselmesi sermaye düzeni açısından bugün için tercih edilebilir bir şey değildir. Adil düzen demagogisi ve dinsel motifler üzerine kurulan bir hükümet, uluslararası dengeleri rahatsız edeceği gibi, siyasal istikrarsızlığı da derinleştirecektir.

Bugün ANAYOL formülünden darbeye dek geniş bir yelpazeye yayılan görünürdeki tüm alternatifler, gerçekte sermaye düzeninin alternatifsizliğinin bir göstergesidir. Düzenin, tüm bunların tamamlayıcı bir birleşeni olarak, siyasal alandaki kilitlenmeye ideolojik-politik bir açılım sağlayamadığı ölçüde, kısa vadenin ötesinde bir başarı sağlamayacağı açıktır.

Kemalizm'in, kitleleri düzene bağlayan ve uzlaştıran zank işlevini hızla yitirdiği, Kürt halkının düzenden tümüyle kopduğu, geleneksel düzen ideolojisinin yığınlar nezdinde giderek daha açık bir iflasla yüzyüze geldiği şu aşamada, ideolojik restorasyon büyük bir önem taşımaktadır. Düzen, bu alanda başarısız kaldığı ve kendisini ideolojik planda yenileyemediği, salt faşist terör ve baskı aygıtlarına dayanarak ayakta kalmaya çalıştığı sürece siyasal istikrarsızlığı sürekli ve derinleşen bir tarzda yeniden üreteceğini görmektedir. Dahası, kendisi için yaşamsal önemdeki iktisadi önlemleri tavizsiz uygulayabilmek, kapitalist üretimin reorganizasyonu için vazgeçilmez olan özelleştirme, toplu sözleşme düzeninin kaldırılması, bireysel sözleşme, taşeronlaştırma, sendikasılaştırma, esnek üretim ve istihdam saldırılarını acımasız ve tökezlemeden yerine getirmek için de ideolojik planda yeni açılımlara ihtiyaç duymaktadır.

Kürt düşmanlığı ve milliyetçilik üzerinde yükselen MHP'nin ırkçı-faşist ideolojisi, düzenin kendisini ideolojik planda yeniden tahkim etme

girişimlerinin bir parçasıdır. Ne var ki, bu açık ve saldırgan faşist ideolojinin, toplumun bir kesimini kucaklamayı başarsa dahi, öteki kesimler üzerinde itici, düzen dışı arayışları kışkırtıcı bir işlev görmesi kaçınılmazdır. Ayrıca bu, Kürdistan'da sermaye diktatörlüğünün üzerine uzun vadeli hesaplar yaptığı, Kürt halkını devrimci önderliğinden yalıtarak, bazı göstermelik tavizlerle yedeklemek politikasını da boşa çıkaran bir rol de oynayacaktır.

Tekelci burjuvazinin, merkez partilerin güçsüzleştiği, giderek dağıldığı, bugüne dek birleştirici bir fonksiyon gören geleneksel ideolojik çizginin işlevini artık yerine getiremediği bugünkü koşullarda, geniş yığınları düzene bağlamak için devreye soktuğu bir diğer silahı ise YDH'dir. "Sivil toplumcu" söylemiyle, sınıfsal, kültürel, etnik çelişkileri gerici bir zeminde uzlaştırma çabalarıyla, kitlelerin değişim taleplerini sınıfsal, ulusal, siyasal içeriklerinden kopartarak burjuvazinin uzun vadeli yönelişleriyle birleştirme (Kürdistan'da bazı kültürel haklarla güdükleştirilmiş bir siyasal çözüm, Türkiye'de ise devletin küçültülerek kelimenin gerçek anlamıyla jandarma devleti haline getirilmesi) misyonu, toplumun mümkün olan en geniş kesimlerini kuşatarak -başta bugün değişik partilere bölünmüş ve arayış içindeki yüzergezer orta ve küçük burjuva kesimleri- tekeli sermayenin programının özüne uygun bir çizgide birleştirecek ve bu güce yaslanarak geri kalan kesimleri -işçi ve emekçileri- etkisizleştirecek "yeni" bir ideolojik-politik şekillenme yaratma çabalarıyla YDH, düzenin uzun vadeli çıkış arayışlarının en önemli temsilcisi durumundadır. Tekelci burjuvazi, bugün düzeni tehdit eden dinamiklere, birikimlere, hareketlere, YDH aracılığıyla, sözde demokratik özde liberal-gerici, yeni kanallara açmak ve bunu sınıf saldırısını şiddetlendirerek sürdürmenin bir dayanağı haline getirmek hesabı içindedir. Kısacası YDH'nin misyonu, sadece sopa politikasını havuç politikasıyla tamamlamak, düzeni ve onun istikrarını tehdit eden dinamiklerin tasfiyesi ve düzen karşıtı birikimlerin boşa çıkarılmasından ibaret değildir. Düzen cephesinde, bunların kısa vadenin ötesinde yeniden filizlenmesini, kök salmasını, serpilip gelişmesini engellemeye dönük, daha uzun vadeli ve daha kapsamlı bir restorasyon arayışının ifadesidir.

Ne var ki, halihazırda sınıfsal çelişkileri onulmaz hızda derinleştiren, işçi ve emekçi sınıflardaki mücadele dinamiklerini hızla besleyen ve radikalleştiren ekonomik kriz, kısa vadeli de olsa denetim altına alınamadığı sürece, siyasal kriz derinleşerek süreceği gibi, uzun vadede YDH üzerine yapılan hesaplar da suya düşecektir.

Bugün işçi sınıfı ve devrimci hareketin önündeki temel görev, siyasal krizi devrimci bir krize dönüştürmektir. Düzenin kendisini yeniden ve dünden daha ağır, daha pervasız ekonomik saldırı ve terör politikalarıyla tahkim etmesinin önüne geçmenin yegane yolu birleşik-militan ve politik bir sınıf hareketinin yaratılmasından geçmektedir. Acil görev ihtilalci sınıf partisi, hedef sosyalizmdir!

BOYNER ve YDH

90'lı yılların başında TUSİAD başkanlığı ile adını duyuran, daha sonra düzenin mevcut partileriyle temasını sürdüren, ama hiçbirleriyle net bir angajmana girmeyen Boyner'in önünde, Özal'ın ölümüyle bir fırsat açıldı. Özal'ın partisi ANAP, daha önceki dönemde uygulanan Özal politikalarının yarattığı oy kaybıyla birlikte, neo-liberal ekonomik politikaları aynı hızla savunmakta tereddüde düşmüş. Çiller, Özal politikalarını uygulamak istese ve bunu kısmi olarak uygulasa da, hem iktidar ortağı SHP'nin yarattığı baskı ve hem de parti-içi huzursuzluklara yol açma endişesi ile, bunu ideolojik olarak, adıyla sanyla sahiplenememiştir. Mevcut burjuva partilerin "merkez-sağ" kanatta kalanlarının bu tereddüde saplanıp kalmaları, Boyner'in önünde Özal'ın ideolojik misyonunu devralma fırsatı yaratmıştır.

Ne var ki Özal'dan devralınan ekonomik neo-liberalizm tek başına, sistemin krizine burjuva bir alternatif oluşturmak için yeterli gelmeyecekti. Bunu, siyasal liberalizm görüntüsüyle de sunmak gerekiyordu. Burada Boyner'in yardımına, burjuvazinin egemenliğini kabuk değiştirerek kaim kılmak isteyen "İkinci Cumhuriyet"çilerle, sosyalizm umudunu yitirerek burjuvazinin otağında "demokrasi" şarkısı söylemeye başlayan sol artığı liberal bülbüller koştı. Bunların birlikte oluşturduğu hareket olan YDH'nin önünde uzanan imkan, sanki mevcut siyasal yelpazenin dışından konuşulmuş gibi bir imaj yaratabilme şansına sahip oluyordu.

Kısa sürede bir aynılışma süreci yaşayan ekonomik neo-liberalizm savunucuları, İkinci Cumhuriyetçiler ve sol artığı liberaller birbirlerini iyi anlar, iyi ifade eder oldular. Daha önce burjuva anlamda özgürlüğü savunanlar, şimdi bunun ancak devletin ekonomik alandan çekilmesiyle mümkün olacağını ve bunun da yolunun KİT'lerin tümünü özelleştirmekten geçtiğini savunurken, eskiden "vizyonunu" sadece özelleştirme saldırısına hasretmiş olanlar, şimdilerde bunu, Kürt sorununa siyasal çözüm söylemiyle ve insan hakları savunuculuğuyla süslemeyi ihmal etmiyorlar.

Neo-liberaller Özal'ın düz-çizgisel bir devamını temsil etmektedirler. Devleti iktisadi olarak küçültme ve onu yalın bir zor aygıtı olarak bırakma yanlısıdır. Bunlara göre, devletin elindeki işletmeler, tanımları gereği verimsiz çalışırlar. Zararda olan KİT'ler için, "vergi ödeyenlerin sırtında yük olmak", "politikacıların arpağı olmak" vb. gibi ithamları zaten hazır. Kar edenlerin ise, aslında şu andaki karlılıklarından daha fazla kar edebilecekleri halde, verimsiz çalışmaları sebebiyle daha az kar elde ettiklerinden dolayı bir yük olduğunu savunurlar. '80'li yılların "demir Lady" türü liberallerinden farkları, iktidardayken zor ile uygulananı, iktidardan uzakken savunmak için demokratik söylemle süslemek zorunda

İkinci bileşen olan İkinci Cumhuriyetçiler, sistemin içine düştüğü krizin ideolojik boyutunun farkındadırlar. Kemalizm'in kirli tarihinin Kürtler, azınlıklar, Alevi'ler vb.'nin belleklerinde bıraktığı kazınmaz lekeyi gördükleri gibi, bu lekeli tarihin mirasından kurtulmanın öyle basit bir redd-i miras işi değil, devletin yeniden yapılandırılması işi olduğunu sezmektedirler. Kuzey Kürdistan'daki ulusal mücadelenin ve batıda radikal İslamın hızlı yükselişinin yarattığı toplumsal dinamiklere, bir de yeniden yükselmeye başlayan işçi sınıfı ve emekçi katmanların eylemliliklerinin düzene yönelme olasılıkları eklenirse, tekeli sermaye devletinin çatlak sütunlarının daha fazla dayanamayacağını anlıyorlar. Bu yüzden "barışçı" Kürtlerle barışarak Kürt ulusal mücadelesini, kemalist laisizmi dışlayıp ılımlı İslamla ittifak yaparak radikal İslamcılara etkisizleştirmek; işçi sınıfı ve emekçi katmanlarla teke tek boğazlaşmak istiyorlar.

Üçüncü bileşen 12 Eylül'de yedikleri darbe sosyalist sistemin çöküşüyle de pekişince, sosyalizm davasından liberalizme kayan zavallı dönemlerdir. Eski düşünce sistemlerinin kendisinde içkin olarak bulunan hümanizmi yok sayıp, liberalizme duvara yapıştırılmış sakız gibi kabaca eklenmiş "insan hakları", "demokrasi" vb. kavramlara teslim olmuşlarsa, bu, "aydın"lıklarının sistemin kuşatmalarına dayanmaya elverişli olmayan bir gelişkinlikte olmasıdır. Hal böyle olunca, asıllarına rücu etmişler, küçük burjuva yaşam tarzlarına geri dönerek, tekeli sermaye diktatoryasını kendi küçük dünyalarına yetecek kadar "demokrasi" bahşetmeye ikna çabasına girmişlerdir.

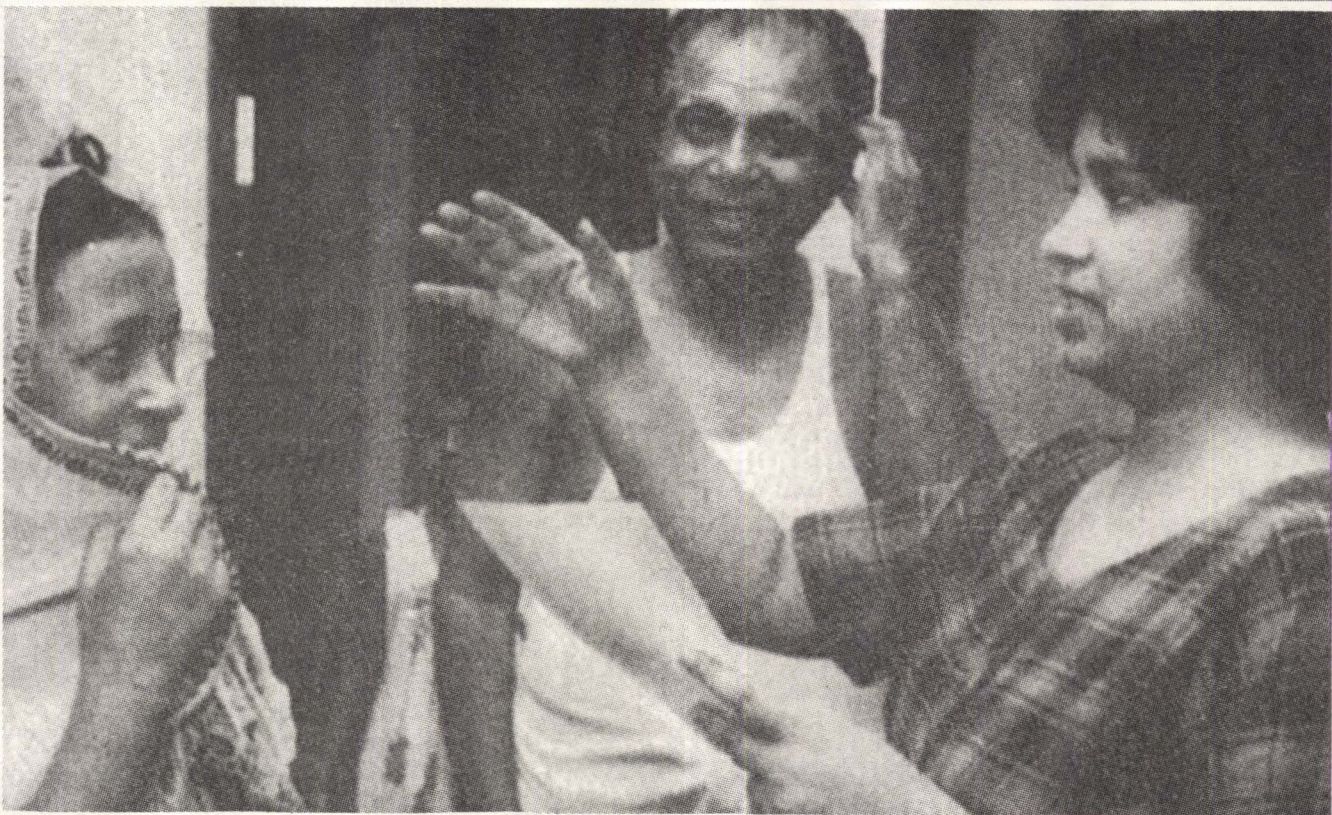
Krizin olmadığı koşullarda YDH, mevcut eklektizmi ile bile, kitlelerden destek bulabilirdi. Çünkü bu tür eklektizmlerin, dönemsel de olsa, işe yaradığı, tarihteki pek çok popülist partinin derme-çatma programları üzerinden seçim kazanmasıyla kanıtlanmıştır. Zaten YDH, kitlelerin değişik taleplerini eklektik bir tarzda savunma yoluyla kitleleşme üzerine kurulmuştur. Bu kurulma tarzıyla sistemin istikrarını tehdit eden unsurları birer istikrar unsuru olarak yeniden yerleştirmeyi, deyim yerindeyse, düzenin oynayan taşlarını yeniden düzene sokmayı hedeflemektedir.

Ancak derinleşen bir kriz vardır. Geline aşamada Kürt ulusal mücadelesinin yürütücüsü PKK, baştan beri, işçi sınıfı ve emekçi kitleler ise yavaş yavaş, kendi sözlerini söylemeye başlamışlardır. Artık YDH, ne Kürtleri PKK'sız bir "siyasal" çözüme ikna edebilir, ne de bir yandan özelleştirmeyi savunurken bir yandan da kitlelere önercek yeni bir üretim ve bölüşüm modelinin yokluğunda, bu kitleleri kör bir demokratizmle safına çekebilir.

Krizin ağırlaşan koşulları YDH'nin bebekken ölmesine yol açacak, işçi sınıfını düşmanın giderek saldırganlaşan gerçek yüzüyle başbaşa bırakacaktır.

Dinde Reform Çare mi?

Özellikle İslam dünyasında, dinsel gericilik bazı reformlarla giderilecek türden değildir. Dinsel gericilikle mücadele, ne dinde bazı "ilerici yanlar" keşfedip onlara yaslanarak verilebilir, ne de onun bazı yanlarını ele alıp, "asıl sorun buradadır" diyerek, kısmi dinsel reformlar talep ederek yürütülebilir. İlk olarak bu mücadelede dinsel dogmalar bir bütün olarak teşhir edilmeli, bilim dışı ve sınıf düşmanı karakteri ortaya konmalıdır. Turan Dursun'un dediği gibi, *"Karanlığın üzerine nasıl gidilirse; dinin üzerine de öyle gidilmelidir."*

yorumla iyileştirme) şeklinde olduğu gibi, Turan Dursun'un şahsında dini bir bütün olarak red temelinde de ortaya çıkabilmektedir. Bu tür çıkışlar karşısında, toplumsal ve bireysel yaşamın her alanına müdahale eden, kurallar koyan şeriatın günümüzdeki savunucuları hemen ölüm fetvaları vermekte, bu bireyleri ölümle tehdit etmekte ve imkan bulduklarında da katletmektedirler. Çünkü diğer dinler gibi İslam dini de bilimsel değildir, bir dogmalar bütünüdür. Koyduğu kurallara müminlerin tartışmasız inanmasını, onları kabul etmesini ister. Bu kurallar, dinin kutsal kitabı aracılığıyla hangi tarihte konulmuş olurlarsa olsunlar değişmezler. Savunucularına göre tüm zamanlar ve tüm evren için geçerli ve doğrudurlar. Çünkü Allah kelimadırlar vb. vb. Hal böyle olunca, şeriatça yasaklanan bu "suç"u işleyenlere karşı ölüm fetvası çıkarmak da "caiz" olmaktadır.

Bangladeş'te, "Kuran yalnızca erkeklerin egemenliklerini sürdürmeleri amacıyla hizmet ediyor", "Din, kadınların sömürülmesine alet ediliyor" deyip, "bazı şeriat hükümlerinin değiştirilmesi"ni isteyen kadın yazar Teslime Nesrin, şeriatçılar tarafından ölüme mahkum edildi. Bangladeş'in lümpen yoksulları ölüm çılgınlıkları attırılarak, sokaklara salındı. Yazarın başına 2.500 dolar ödül kondu. Yine Pakistan'da, dine karşı görüşler ileri sürdükleri için yargılanan kişileri savunan hukukçu Esmâ Cihangir de aynı tehditle karşı karşıya kaldı. Türkiye'de ise "karanlığın üzerine nasıl gidilirse, 'din'in üzerine de öyle gidilmelidir. Yani ışıkla..." diyen, "Din

duyguları incitilmeden", daha güzel, daha uygar, insana daha yaraşır bir dünyaya ulaşma yolundaki 'değişme'ler, 'değiştirme'ler nasıl olabilir? İnsanoğlu kendisini ve doğayı değiştirirken 'din duyguları'nı da 'incitmemiş midir?' diye soran Turan Dursun, dini sorgulamaktan öte, ona karşı radikal bir tavır koyduğu için alçakça katledildi. Hint asıllı İngiliz yazar Salman Rüşdü'yü, salt dinsel yanı sıra sınırlı da kalsa, tabuları sorgulayan bir şahıs olduğundan bu kapsamda sayabiliriz. Sonuçta Teslime Nesrin İsveç'e kaçmak zorunda kaldı. Esmâ Cihangir hala ülkesinde... Turan Dursun katledildi. Salman Rüşdü saklandığı yerde yaşıyor ve fetvacılardan özür dilediği için de muhtemelen yaşayacak.

Bu çıkışlardan ikincisi ise, Türkiye'de bir örneğini gördüğümüz dinin resmi temsilcisi konumunda olan bir kuruluş aracılığıyla İslam dininin kitabı olan Kuran'ın "çağdaş bir yoruma kavuşturulması" çabasıdır. Geçtiğimiz aylarda Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz tarafından dile getirilen bu istek doğrultusunda işin uzmanlarının çalışmalarına başlayacağı belirtilmişti. Bu girişimin, biri siyasi, diğeri de buna bağlı olan pratik iki nedeni vardır: Kuran'ın "çağdaş yorumu"nun siyasi nedeni, ABD emperyalizmi patentli "İslamın ılımlılaştırılması" projesi ile ilgilidir. Pratik neden ise, İslam'ın popülerleştirilmesinin sağlanmasıdır. Böylece İslami düşüncenin aşırı uçları törpülenerek daha geniş kitlelere maledilmesi istenmektedir ki, "ılımlı İslam" projesi tam da bununla ilgilidir.

Çıkış amaçları farklı da olsa, şeriate ilişkin her iki tür iyileştirme çabasının da, başarılı olması mümkün değildir. ABD patentli ve devlet destekli sözde reform girişimleri, dinsel gericiliğin bir nebze yumuşatılarak, etki alanının yayılması amacını taşımaktadır. Bu girişimlerin özellikle bu yönlerinin teşhir edilmesi ve bilimi içermeyen dinsel kitapların, ne kadar eğilip bükülmeler de, yırtıkların yama tutmayacağını gösterilmesi gerekir.

Birinci kategoride yer alan çıkışlar, İslami baskılara karşı ilerici burjuva aydının tepkisinin ifadesidirler. Fakat özellikle İslam dünyasında, dinsel gericilik bazı reformlarla giderilecek türden değildir. Dinsel gericilikle mücadele, ne dinde bazı "ilerici yanlar" keşfedip onlara yaslanarak verilebilir, ne de onun bazı yanlarını ele alıp, "asıl sorun buradadır" diyerek, kısmi dinsel reformlar talep ederek yürütülebilir. İlk olarak bu mücadelede dinsel dogmalar bir bütün olarak teşhir edilmeli, bilim dışı ve sınıf düşmanı karakteri ortaya konmalıdır. Turan Dursun'un dediği gibi, *"Karanlığın üzerine nasıl gidilirse; dinin üzerine de öyle gidilmelidir."* Sınıf bilinçli işçinin ışığı, kapitalizme karşı sınıf mücadelesinde rehber olan Marksizm-Leninizm'dir. Dinsel dogmaları bilimin terazisine vurup onları mahvetmek elbette ki önemlidir ve değerlidir. Fakat bilinçleri dinle, imanla uyuşturulmuş emekçi kitlelerin bu karanlıktan kurtarılması, ancak onların sınıf mücadelesi cephesine çekilmesi ve bu mücadele süreci içinde, pratikte aydınlatılmasıyla olanaklıdır.

İslam öğretisinde kadın

Dinsel gericiliğin kadını İslam'a çağırırken vaad ettikleri gerçekte nelerdir?

Bir yanda başta Kuran olmak üzere İslamın bağlayıcı öğretilerine dayanma zorunluluğu, ama öte yanda var olan malzemenin kadın açısından iç karartıcılığı, İslami hareketi demagojiye dayalı bir propagandaya mahkum etmiştir. Biz yine de ele alacağımız örnekleri, Kuran ve hadislerin kadını aşağılayan bölümlerinden seçmek yerine, dinsel gericiliğin

kadını çekmek için ön plana çıkardığı kaynaklardan seçmeyi tercih edeceğiz.

İslamcılar özellikle, "ister kadın olsun ister erkek, kim daha takva olursa, kim Allah'tan daha çok korkarsa, kazanan o olur... Cennete giren de o...", "...sizin kadınlarınız üzerinde hakkınız vardır. Onların da sizin üzerinde hakkı vardır.", "Kimin iki kızı olur da bunları öldürmez, alçaltmaz, oğlan çocuklarını bunlara tercih etmezse Allah onu cennete

koyar." türü hadislerle dayanarak, Allah karşısında kadın ile erkeğin aynı değerde olduğunu kanıtlamaya çalışıyorlar. Ancak bir an için kadının kul olarak erkeğe eşit olduğunu kabul etmek bile, İslamda onun kulluğunun, takvasının ölçüsü erkeğe karşı kadınlık-hizmetçilik görevlerini eksiksiz yerine getirmesiyle çok yakın bağlantılıdır. Dinsel gericiliğin pek sevdiği diğer bazı sözler ise kadının "yüceltilmesiyle" ilgilidir. Cennet anaların ayakları altındadır. "Dünya bir metadır. Dünyaya metanın haymısı ise

kadındır.", "Ey insanlar! Kadınlar hakkında Allah'tan korkunuz! Çünkü siz onları ancak Allah'ın emaneti olarak aldınız....." vb. gibi. Oysa burada açığa çıkan tablo da gerçekte hiç iç açıcı değildir. Cennetin kapısı kadına değil de anneye açıktır. İyi kadının ise hayırlı maldan öte değeri yoktur.

Peki erkeğin kadına karşı görevleri nelerdir? "...Kendisine meyil ve ülfet edesiniz diye sizin için kendi cinsinizden zevceler yarattı ve aranızda bir sevgi ve merhamet icad etti.", "Allah'ın

erkekleri kadınlardan üstün tutması ve mallarını infak etmelerinden onlar kadınlar üzerinde reistirler. Aile reisi bunun bilincinde olduğu için bu görevini var gücüyle ifa etmeye çalışır....bilir ki.... bir adam Allah'ın rızasını umarak aile efradına infak ederse bu o kimse için sadakadır." Görüldüğü gibi erkeğe üstünlük ve egemenlik bahşedilmiştir. Kadının erkek üzerindeki hakkı ise, hizmetlerini icra edebilmesi için nafakası, toplumun geleceğini garanti altına almak için ie cinsel ilişki ile sınırlıdır.

TC: Laik Ama Dinci İlerici Ama Gerici(!)

Kuran kurslarına orta öğretim statüsü tanınacağı söylentileri ikide bir gündeme gelir. Bu bilmem kaçınıcı kez gündeme çıkarılan bir konu. Olayın bir cephesi; devletin dinci dinamikleri olabildiğince kendi denetiminde tutup, onlardan burjuva düzenin bekası açısından gene olabildiğince yararlanma çabasıdır. Bu çabaya, kuran kurslarının devlet eliyle açılması, imam hatip liselerinin sayı ve kapasite artırılması vb. de dahildir.

Türkiye'de dinci örgütlerin bugünkü sisteme alternatif olarak öne sürdükleri ve en güçlü argümanını "adil düzen"de bulan politikaları en yaygın etkisini emekçi kesimler üzerinde göstermektedir. Ve bu taban, kendi başına, dinci politikayı düzen dışına çekmenin potansiyel riskini oluşturmaktadır. İşte burjuvazi, taşıdığı bu riske rağmen, emekçi kitleleri sosyalist düşünceden uzak tutmanın bir yöntemi olarak dinci düşüncüyü kullanmış ve riski azaltmak için de dini devlet eliyle örgütlenme yolunu seçmiştir.

Bugün, bazı radikal yapılar bulunmakla birlikte, en yaygın örgütlenmeye sahip dinci yapının bir düzen partisi (RP) olmasını devletin bu yöndeki çabalarının bir ürünü saymak gerekir. Keza, imam hatiplilere üniversite yolunun açılması, dinin sadece politik olarak değil, pratik olarak da düzenin bileşeni haline getirilmesinin bir adımıdır. Bir yandan devlet okullarında din öğrenimi görürken, öte yandan bu okullarda örgütlenen tarikatlardan birinden müritlik eğitimi alan kadrolar, kendilerine üniversite yolunun açılmasıyla sistem içinde önemli meslek ve mevkiler bulduğu oranda, sistemle daha çok bütünleşmiştir.

Kuran kurslarına orta öğretim statüsü tanınmasındaki mantık da aynıdır. Özellikle kır yoksullarının çocuklarıyla beslenen bu "eğitim" yuvalarını bitirenlerin diploma, iş bulma olanağı gibi hayallerle avutularak düzen dışına itilmeleri önlenmek istenmektedir. Açık ki, bu aşamada özel görev, "adil düzen"ci düzen partisine düşmektedir. Finansman kaynağı bizzat kapitalist şirketler olan RP, böylece kurucuları ve yayıcıları

nezdinde kapitalist sömürü düzeninin ta kendisi iken, peşine taktığı emekçi kesimlere "alternatif" gibi yutturulabilmektedir.

Ne var ki dincilik, kemalist burjuvazinin düzen içinde ve denetiminde tutmak zorunda bulunduğu tek dinamik değildir. O, emekçi kesimleri sosyalist düşünceden uzak, burjuva düşünceye yakın tutmanın birbirinin zıddı görünen iki yöntemini hep kullanagelmıştır. Birincisi yukarıda anılandır ve etkisindeki kesimlerde yarattığı bir yanılsama ile ayakta durabilmektedir. Bu, kemalist laisizmin dinsizlik olduğu, böylece de devletin dini ortadan kaldırmaya çalıştığı yanılsamasıdır ki, bunun ne denli boş bir safata olduğu, kemalist burjuvazinin dini ortadan kaldırmak şöyle dursun, devlet eliyle örgütlenmesinden anlaşılar.

İkinci yöntem, emekçi sınıfların din denetimine alınamayan kesimlerinin, "kemalist burjuvazinin dinci gericiğe karşı" olduğu, "ilerici" olduğu argümanı ile beslenen bir başka kanaldan burjuva ideolojisine yaklaştırılmasıdır. Özellikle bu ikinci yanılsamanın bir denli uzun zaman ayakta kalabilme başarısı salt burjuvaziye ait de değildir. Cumhuriyetin ilk yıllarındaki Kürt ayaklanmalarının kanla bastırılmasına karşı tutumda görüldüğü gibi, sözde komünist politikaların, kemalist burjuvaziye "dinci ayaklanmaları bastırdığı" gerekçesi üzerinden desteklemesi, burjuvazinin bu konudaki başarılarını artırmada önemli bir rol oynamıştır.

Bir örneğini Uğur Mumcu'nun ardından devletçe düzenlenen laiklik mitinglerinde gördüğümüz bu yanılsama, devletin Sivas cinayetindeki açık rolüyle epeyce sarsılmıştır. Ne var ki, emekçi sınıflar üzerindeki etki ve denetiminin yeterince kalkmadığı ve sosyalist politikanın, burjuva politikasına karşı mücadele alanlarından biri olmaya devam ettiği açıktır. Emekçi sınıfların hatırı sayılır bir kesimini etkisi altında tutan ve onların sosyalizmle bütünleşmesine engel teşkil eden, "burjuva sömürü sisteminin alternatifi adil düzendir" yanılsaması ise, sosyalist politikanın öteki mücadele alanı durumundadır.

● Hollanda'da sürgündeki İranlı İşçiler Cemiyeti'yle yapılan bir röportajdan...

İran'da politik durum

RM- Sizin cemiyetinizin amacı nedir?

- Bizim ana hedefimiz İran'da işçilerin bağımsız örgütlenmelerini desteklemek, diğer ülkelerin işçi sınıfı ile dayanışma göstermek ve bizim davamız için uluslararası destek toplamak.

RM- İran'daki işçilerin durumu nedir?

- Irak ile yapılan savaştan dolayı endüstrinin büyük bir bölümü harap oldu. Dolayısıyla işsizlik önemli oranda arttı. Savaşın bitiminin hemen ardından endüstrinin özelleştirilmesine başlandı. Endüstri, özellikle 1979 devrimi sırasında, kitlesel eylemlerden dolayı kamulaştırılmıştı. Dünyanın en barbar rejimlerinden bir tanesi İran'da olduğu için, işçiler savunma pozisyonuna geçmek zorunda kaldılar. Fiyatlar maaşlardan daha çok yükseldiği halde, işçiler, maaşların yükseltilmesi için olduğundan daha çok, işsiz kalmamak için kavga ediyorlar.

RM- İslamcı güçler nasıl oldu da güçlü olan işçi hareketini arka plana attılar?

- Şah rejimi 1979 Şubatında devrimden önce, grev komitelerinden işçi komiteleri oluştu. Bu komiteler baskıcı ve Amerikancı Şah rejiminin devrilmesinde önemli rol oynadı. Komiteler 1981'e kadar, iki sene varlığını sürdürdü. Bunlar çalışma koşullarının düzeltilmesinde, çoğu zaman da devlet işletmelerinde kendi yönetimlerinin oluşmasında önemli rol oynadılar. Komitelerin zayıf yanı, kendi içinde bölünmüşlüğü ve ülkesel düzeyde iyi bir örgütlenmeye gide-memeleriydi. Onun için islamcı rejime alternatif oluşturamadılar. Şah'ın devrilmesinden sonra, birdenbire özgürlüğüne kavuşan veya yeni kurulan sol partilerde tecrübe eksikliği vardı. Bunların çoğu küçükburjuva örgütlerdi ve işçilerle ilişkileri zayıftı. Dolayısıyla onlara sosyalist perspektif vermeleri ve örgütlemeleri söz konusu olamazdı Bu sürede yobaz rejim bütün fabrikalarda islamcı işçi komiteleri oluşturdu. Bunlar rejim tarafından önce silahlandırıldı, sonra eylemcilerin üzerine salındı ve onları tutuklattırdı. Hükümet, savaş bahane ederek, işçilerin hak

ve kazanımlarını, mesela toplu sözleşmeleri, rafa kaldırdı. En aktif işçiler cepheye yollandı, idam edildi veya ülkeden kaçmak zorunda bırakıldı.

RM- Savaştan sonra ne oldu?

- Savaştan sonra 1988'de Rafsancani beş yıllık bir plan lanse etti. Bununla ekonomi ve ülkenin tekrar onarımı hızlandırılacaktı. Ancak ithalat ve enflasyon büyük ölçüde arttı. Hükümetin kendi rakamlarına göre 8 saat veya daha fazla çalışan bir işçinin bir günlük kazancı sadece 1 Dolar civarında. Bu parayla ancak aile giderlerinin dörtte biri karşılanabilir. Son 8 sene içerisinde alım gücü %75 geriledi. Resmi çalışma haftası 44 saat. Çoğu işçiler bir günde 1,5 veya 2 vardiya birden çalışıyorlar. Ülkeden göç hızlandı. Sadece Japonya'nın Osaka şehrinde 35.000 İranlı çalışıyor.

Hükümetin uyguladığı kadarıyla, grev ve serbest sendika kurma hakkı yok. İran'daki 1,5 milyon Afganlı sığınmacı en kötü ve en düşük maaşlı işlerde çalıştırılıyorlar. Yüzbinlerce çocuk, 6'dan 16 yaşına kadar çalışmaya mecbur ediliyorlar. Bazen günde 16 saate kadar çalıştırılıyorlar.

Kadınlar sadece çifte sömürüye maruz kalmıyor, kitlesel bir biçimde işten atılıyorlar. 1986'da 12,8 milyon çalışandan sadece 1,3 milyonu kadındı. 12 milyon işsizden ise 10,5 milyonu kadın.

RM- Sizin gelecekte beklentileriniz neler?

- Yoğun sömürüye ve baskıya rağmen veya bunun sayesinde, işçilerin mücadelesi genişleyecektir. Şimdilik geçici bir süre için bir daralma söz konusudur. Ama 1991'de bile İran'da 2.000 grev vardı, 1990 yazından 1991 sonbaharına kadar ise 3.000 idam gerçekleştirildi. Şimdi, Humeyni'nin en kara günlerinden daha fazla siyasi tutuklu vardır.

Bütün bunlar direnişe yol açmaktadır.

Kaynak: Rode Morgen
Çeviren: S.DUMAN

KENDİ ORDUSUNU BİLE YÖNLENDİREMİYOR RUS BURJUVAZİSİNİN MEŞRUIYET KRİZİ

İktisadi talanın yanı sıra,
yeni Rus
burjuvazisinin, işçi
sınıfı ve halk kitlelerini
etkisizleştirmek,
iktidarını pekiştirmek
için ideolojik bir
söyleme ihtiyacı vardır.
Rus burjuvazisinin bu
alanda ırkçılık ve
şovenizmden başka bir
seçeneği yoktur.
Eski Sovyetler Birliği
topraklarında
milliyetçiliğin
hortlaması, özellikle de
Kafkasya'da gerici
boğazlaşmaların
ortalığı kasıp
kavurması
bu kampanyanın
ürünleridir.

Eski düzenin iktidar kadrolarının oluşturduğu bu bürokratik burjuvazi, eksiksiz ideolojik angajmanına rağmen onu besleyecek ve destekleyecek yetkinlik ve düzeyde bir sermaye birikimine sahip değildi. Sovyetler Birliği'nin dağılması ve eski düzenden devralınan statükonun kırılmasıyla başlayan süreç, bürokrat burjuvazinin bu sermaye birikimini sağlayacağı ve homojen bir sınıf kimliği kazanacağı dönemi başlattı.

Bir kaç yıldır gerek Rusya'da, gerek kenar Cumhuriyetler'de bürokrat burjuvazinin uluslararası emperyalist mali kurumların desteği ve vesayetine dayanarak yürüttüğü politikanın esas muhtevası, toplumsal zenginliklere el koyarak kendi önünü açmaktan öte bir işleve sahip değildir.

Bürokrat burjuvazi, eski Sovyetler Birliği'ndeki politik yetkilerine, idari mevkilerine ve bu konumlarının sunduğu nüfuza dayanarak ülkeyi parselledi. Herbiri kendisine uygun bir arpalık keşfederek ve her türlü komplo ve entrikaya başvurarak başına çörekledi.

Aynı şekilde, devlet yönetiminin değişik üst kademelerinde yer alan bürokratlar, iş yerlerini, fabrikaları, dahası, bazı

ekonomik sektörleri zimmetlerine geçirdiler; üretim araçlarına el koydular, devlet çiftliklerini açık artırmaya çıkarıp sattılar. Bunun yanı sıra uluslararası düzeyde geliştirdikleri ilişkilerle doğal zenginlikleri emperyalist tekellere peşkeş çektiler. Sonradan görmüslüğün verdiği hırsıyla, her türlü ahlaksızlığı ve soysuzluğu mübah görerek ticari ilişkilere giriştiler. Karanlık pazarlıklar, kaçakçılık, tek kelime ile en ilkel ve kaba vurgunculuk yeni burjuvazinin ihtiyaç duyduğu sermaye birikimini gerçekleştirmek için yürüttüğü hummalı faaliyetler oldu.

Bu iktisadi talanın yanı sıra, yeni Rus burjuvazisinin, işçi sınıfı ve halk kitlelerini etkisizleştirmek, kendine suç ortağı yapmak yani iktidarını pekiştirmek için ideolojik bir söyleme ihtiyacı vardır. Rus burjuvazisinin bu alanda ırkçılık ve şovenizmden başka bir seçeneği yoktur. Eski Sovyetler Birliği topraklarında milliyetçiliğin hortlaması, özellikle de Kafkasya'da gerici boğazlaşmaların ortalığı kasıp kavurması yeni burjuvazinin iktidarını pekiştirmek için başlattığı bu kampanyanın ürünleridir.

İktidar, devlet aygıtının kontrolünde olan televizyon, radyo ve yazılı basını kullanarak ırkçılığı yaymaya, beyaz

Rus şovenizmini yeniden hortlatmaya çalışmaktadır. Bu çabanın ürülerinden ve aynı zamanda göstergelerinden birisi ve en somut olanı, faşist Jirinovski'nin partisinin sağladığı seçim başarısıdır.

Bu çaba Çeçenistan savaşının arifesinde doruk noktasına çıkartıldı. Ve batılı emperyalistlerin "demokrat" Yeltsin'e sundukları desteği meşrulaştırmakta ve açıklamakta "ırkçı faşist" hayalet olarak kullanmaya çalıştıkları Vladimir Jirinovski, Çeçenistan katliamında "demokrat" iktidarın en güvenilir mütefiği olduğunu kanıtladı. Alman Der Spiegel dergisine verdiği demeçte Jirinovski'nin savaş karşısındaki tavrı batılı emperyalistlerinkiyle çakışmaktadır. Jirinovski "Eğer komut veren ben olsaydım Grozni bu gün bir bomba kraterinden başka bir şeye benzemezdi. Ortalıkta ne bir köpek, ne bir ceset, sadece bir krater kalırdı" diyor ve devam ediyor: "Orduya verilen emirleri ılımlıdır. Yeltsin ve savunma bakanı Grachev'in sokaklarda köpeklerle ve cesetlere yer bırakmaları bir aptallıktır."

Rus burjuvazisi bu ırkçı ve şovenist propagandasına biraz itibar kazandırmak ve kitleleri bunu bir gerçekmiş gibi algılamaya zorlamak için, Moskova polisini seferber

ederek, sözde Çeçen teröristlerine karşı tedbir aldığını iddia ediyor. Ancak bu propagandanın gerek halk kitleleri ve gerekse kolluk kuvvetleri üzerinde beklenen etkiyi yaratmadığı, insanların bu ajitasyona prim vermedikleri gözleniyor. Bazı polislerin bile konu hakkındaki tavrı düşmanlık tohumlarının zemin bulmakta zorluk çektiğini gösteriyor. "Asayiş gözetmek için burada bekliyorum. Bize Moskova'da bir terörist tehdidinin olduğu söyleniyor. Fakat bunların hepsi hikayedir ve bizimkilerce örgütlendiğini düşünüyorum."

Çeçenistan savaşının çarpıcı bir biçimde su yüzüne çıkardığı Rusya'daki iktidarın iğretiliği, zayıflığı ve her an sallantıda olduğu subayların savaşa ilişkin ifade ettikleri tavırlardan da anlaşılmaktadır.

Aralık ayı ortalarında Grozni üzerinde gönderilen bir zırhlı alayın komutanı general Babitchev kente 40 km. kala emrindeki tank konvoyunu durdurup, "Yukarıda, Moskova'da bizi yargılayabilirler ama biz ilerlemeyeceğiz" diyerek savaşmayı, etrafını saran halk kitlelerine ateş açmayı reddetmiştir.

Bunun diğer ve en çarpıcı örneği, 14. ordu komutanı general Alexandr Lebed'in tavrıdır. Lebed, "Rusya'nın Çeçenistan'a müdahalesi başarısızlıkla sonuçlandı. Grozni düşecek olsa bile, devam etmek gereksizdir. Bu müdahalenin verdiği tek sonuç tüm Çeçenleri Rusya'dan kurtulmak için savaşta birleştirmiş olmasıdır. Zira, kimse silahlanmış bir halka karşı savaş kazanamamıştır." diyerek emrindeki birliklerin kesinlikle savaşa katılmayacaklarını ama emrine milletvekili ve bakan çocuklarından oluşmuş bir birlik verilirse "Grozni'ye girmeye hazır olduğunu" söylüyor.

Diğer taraftan Rus Savunma Bakanı Yardımcısı General Boris Gromov, "Çeçenistan'a müdahalenin bir barbarlık örneği" olduğu açıkladı. Zamanında Sovyetler Birliği ordusunun Afganistan'dan geri çekilmesi için görevlendirilen Boris Gromov, "Barbar yöntemlere başvurmak ordunun barbar olduğunun işaretidir. Afganistan yenilgisi hesaba katılmamıştır" diyor. Gromov, "Rus otoritelerinin düzenli

Bu iğrenç burjuva düzene güçlü bir alternatifin oluşturulmaması

onun kan dökerek ayakta kalmasını

kolaylaştıran bir başka faktördür.

Muazzam potansiyel olanaklara rağmen,

Rusya'da bu konuda maalesef

ne ideolojik berraklık ne de pratik eylemlilik bakımından

sağlam adımların atıldığı söylenebilir.

Eski Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından oluşturulan düzenin esas dinamiği durumundaki yeni Rus burjuvazisi, iktidarın kilit noktalarını tutmasına rağmen, egemenliğini sağlam ve kalıcı temellere dayamış olmaktan uzaktır.

Emperyalizmin Rus Burjuvazisine Desteği

● Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Michael Mc Curry ABD tarihine atıfta bulundu, "Kendi tarihimizin bilincindeyiz. Rusya'nın toprak bütünlüğünü de aynı açıdan değerlendirmek lazım, Rusya'ya uygulanacak ekonomik yaptırım Yeltsin'i zor duruma sokar, ancak Ruslar'ın Çeçenistan'daki taktik beceriksizliği bizi endişelendiriyor" dedi.

Rusya'nın Çeçenistan'da sürdürdüğü kitle katliamına ilişkin, emperyalist dünyanın gelişmelerin başından beri takındığı tavır ve gösterdiği sözde tepkiler dikkate değer bir uyumluluk içindedir. Bu tavır, tek kelime ile, Kafkasya'da kan dökülmesinde batılı emperyalistlerin doğrudan sorumluluğu olduğunun bizzat kendileri tarafından yapılmış itirafıdır.

Bir dönem insan hakları adına, örneğin bir Andrei Sakharov'u, bir Anatol Şaranski'yi ve daha nicelerini bayraklaştıran, fırtınalar koparan emperyalist güçler, bugün Boris Yeltsin iktidarının Çeçenistan'da sürdürdüğü toplu katliamı, kirli savaşı candan destekliyor, adeta alkış tutuyorlar. Sakharov'un göz altına alınmasına ve yurt dışına çıkmasının engellenmesine karşı nice curcunalar koparanlar bu güçler, bu gün Çeçenistan katliamı karşısında Rusya'nın "iç işlerine" karışmak istemediklerini iddia söylüyorlar.

Çeçenistan savaşı konusunda emperyalist dünyanın politik şeffaflığı ve medyası iki farklı tavır belirlemektedirler. Bunlardan birincisi tamamen göstermelik, ikiyüzlü bir tepkidir. Medyanın gerçekte hiç bir alakası olmayan haberlerine olduğu gibi inanan, bilinçsiz ve geri kitlelere yönelik sahtekar "hümanist" mesajlar bu kategoriye girmektedir.

Helmut Kohl, "Çocukların, kadınların, sivillerin acı çektiklerini görüyoruz. Askerlerin saflarında da ölenlerin olduğunu görüyoruz ve bunun bir çılgınlık olduğunu düşünüyoruz. Durumu böyle görmeyenler insani heyecanını yitirmiş olmalıdırlar." diyerek "Rusya'nın ılımlı ve insancıl davranmasını" salık verirken takındığı tavrın beş paralık bir değeri ve etkisi yoktur. Alman hükümet sözcüsü Dieter Vogel'in, Alman hükümetinin "Çatışmaların son bulmasını candan selamladığını" belirtmesinin, Savunma Bakanı Volker Rühe'nin Moskova'nın uluslararası anlaşmaları "istisnai bir kabalıkla" ihlal ettiğinden yakınması, olaylardan habersiz ve öneminin bilincinde olmayan sıradan bir insanın tavrından daha geri bir tutumdur.

Bu ikiyüzlü tavrın esas boyutu ise Rus yöneticilerine, yani Çeçen halkının cellatlarına yönelik, onlara destek ve cesaret veren, yaptıklarını onaylayan mesajlarıdır. Belirleyici olan ve dikkate alınması gereken esas tavır budur.

Emperyalist dünyanın, Kremlin'e çöreklenmiş insan kasaplarına doğrudan destek mahiyetinde sürdürdüğü bu kampanyanın başını Alman emperyalizmi çekmektedir. Alman tekellerinin Rusya'da elde ettikleri pazarlar, bu ülkenin zenginliklerinin talan yarışında sağladığı konum ve kazandığı mevziler Alman burjuvazisinin söz konusu katliamın amigoloğunu yapmakta gösterdiği harareti çabanın en temel nedenini oluşturmaktadır.

Alman burjuvazisinin Çeçenistan katli-

amına karşı gösterdiği esas ve belirleyici tavır bu bağlamda ifade edilmektedir. Helmut Kohl'un batılı emperyalist güçleri "Çeçenistan olayı konusunda Rusya'ya karşı anlayışlı davranmaları ve ılımlı tepki göstermeye" çağırması, "Rusya'nın bütünlüğünü korumakla haklı olduğunu" ve "Çeçenistan'ın elini kolunu sallayarak Rusya Federasyonu'nu terkedemeyeceğini" iddia etmesi, Boris Yeltsin'in Grozni sokaklarında sürdürdüğü katliama alkış tutmaktan ve ona destek toplamaya çalışmaktan başka bir anlam taşımaz.

Dışişleri Bakanı Klaus Kinkel de, "çok çok güç durumda olan Rus hükümetine karşı" batılları "sakin ve ölçülü" davranmaya davet etti.

Kinkel'e göre "Kimse Rusya'nın bir parçasının kendisinden uzaklaşmasına karşı çıkma hakkına karşı çıkamaz."

Alman burjuvazisi Rus hükümetine desteğini bu şekilde açıkça ifade ederken, başkaları da desteklerini ya sessiz kalarak, ya da ikiyüzlülüğün dozunu daha da artırarak dile getirmeye çalışmaktadırlar.

ABD bu konuda bu güne kadar söylediklerini hiç söylemeseydi kendi payına daha iyi olurdu. Saddam'ın en ufak bir kıpırdanışı karşısında seferberlik ilan eden ve gününbirlik basın toplantıları düzenleyen ABD yöneticileri, ne Clinton ne de Albert Gore henüz tek kelime söylemişlerdir. Oysa ki bu yığıtler, Boris'in burnu konusunda bile basın toplantısı düzenlemişler ve Albert Gore, "Ameliyatın görünen ve etkisini uzun süreli hissettirecek bir yanı yoktur" diyerek bu konudaki endişeleri gidermeye çalışmıştı.

İlk günlerde muhalefetin sözcüsü Cumhuriyetçi senatör Robert Dole, Moskova'ya karşı ekonomik yaptırımlara gidilmesini salık vermekle yetinmişti. Ona cevaben Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Michael Mc Curry ABD tarihine atıfta bulundu, "Kendi tarihimizin bilincindeyiz. Rusya'nın toprak bütünlüğünü de aynı açıdan değerlendirmek lazım, Rusya'ya uygulanacak ekonomik yaptırım Yeltsin'i zor duruma sokar, ancak Ruslar'ın Çeçenistan'daki taktik beceriksizliği bizi endişelendiriyor" dedi. Aynı beceriksizliğe dikkat çeken Clinton, sorunun hızla çözümleneceğini umduğunu belirtti. Güvenlik sorunlarıyla ilgili danışmanı Anthony Lake ise "çatışmalarda gereğinden fazla ölü olmasına" üzüldü.

Daha sonra, operasyonun fazla uzaması ve bu konuda bir şeyler söylememenin yarattığı güçlükler karşısında tedirgin olan Washington, yaptığı bir açıklama ile, "Rusya'nın AGİK konferansında verdiği bütün sözleri tutmadığını" ifade etti. Basın bu sözü, ABD'nin Çeçenistan katliamına ilişkin bu güne kadar gösterdiği en sert tepki diye kaydediyor.

Diğer taraftan ABD dış işleri bakanlığı sözcüsü Christine Shelly, bir açıklamada bulunarak, ABD'nin, Rusya'nın Çeçen

bölücülerine karşı yürüttüğü saldırıda Avrupa'da konvansiyonel silahların sınırlandırılmasını öngören anlaşmayı çiğneyip çiğnemediğini araştıracağını belirtti. Ancak aynı zat aynı açıklamasında, söz konusu anlaşmanın "teknik olarak Kasım 1995'te yürürlüğe girdiğini" de eklemeyi ihmal etmeyip, ABD emperyalizminin ikiyüzlülüğünü kendisi itiraf etmek durumuna düştü.

Nihayet, Cenevre'de 19 Ocak günü Andrei Kozyrev'le görüşen Warren Christopher, edindiği bilgilerin ardından rahatlamışçasına "Boris Yeltsin duruma hakim, ABD, Yeltsin seçikle işbaşına geldiği ve Rus yöneticilerinden en demokrati olduğu için onu destekliyor" dedi. Ayrıca, "Çeçenistan'da durum trajiktir ama, Rusya'nın toprak bütünlüğünü sonuna kadar destekliyoruz" diye ekleyerek ABD emperyalizminin tavrını da özetledi.

İnsan haklarının hamisi geçinen ama geçen yıl Ruanda'da bir buçuk milyon insanın vahşice katledilmesinde doğrudan sorumluluğu bulunan Fransız emperyalizminin sorumluları ise, ne tesadüfse, büyük bir soğuk kanlılıkla sessizliklerini koruyor, kitleleri başkanlık seçimlerinin sonuçlarına ilişkin kamuoyu araştırmalarıyla oyalıyorlar. Balladur'un bir iki puan daha kazanması, Delors'un geri çekilmesi, Chirac'ın kariyerinin tehlikeye düşmesi, Mitterand'ın prostat kanseri, vs., vs.

Çeçenistan katliamına karşı gösterilen bu sessizlik Fransız emperyalizminin pasif kaldığı anlamına gelmiyor. Fransız emperyalizmi, tüm olanaklarını sunduğu ve en ufak desteği esirgemediği piyonu durumundaki Cezayir hükümetine, bu ülkeyi ABD'ye kaptırmamak ve kendi egemenlik alanında tutmak için her hafta ortalama 100 kişiyi katlettiyor.

Çeçenistan savaşının başladığı günlerde Fransız yetkililer sorunu incelemesi için AGİK'e mektup yazmayı düşündüklerini belirtmişlerdi. Birkaç günlük bir aradan sonra Grozni sokaklarında kan gövdeyi götürürken, Rus Dışişleri Bakanı Andrei Kozyrev "insan haklarına saygının gözetilmesi konusunda" AGİK'le işbirliğine hazır olduklarını açıkladı. Bu açıklamayı hemen ayyuka çıkaran ve yorumlayan Fransız Dışişleri Bakanlığı Ruslar'ın bu tavrını "çok önemli ve pozitif bir işaret" saydıklarını belirtti.

Emperyalist dünyanın silahlı kolu NATO'nun genel sekreteri Willy Claes de sorun ile ilgili görüşlerini belirtmekten ve tavır almaktan geri durmadı. Rus makamlarına "Çeçen kitlelere karşı şiddete en kısa zamanda son verme" çağrısında bulunduktan sonra Brüksel'de Rus Dışişleri Bakanı Yardımcısı Gueorgui Mamedo ile görüşen Willy Claes, görüşmenin ardından basına yaptığı açıklamada "Rus makamlarının gösterilen tepkilerden acaip etkilendiklerini" belirtti.

olarak yayınladıkları ve hemen pratik tarafından yalanlanan zafer açıklamalarını" da kınayarak, "Dezenformasyon savaş durumunda kaçınılmazdır. Ama mevcut durumda bu dezenformasyon düşmana yönelik değil, kendi halkımız yönelik yapılmaktadır. Bize Çeçen çetelerinin dağlara doğru kaçmaya başlamalarıyla birlikte hemen imha edilecekleri söyleniyor. Bu ya bir illüzyon ya da bilinçli bir yalandır. Afganistan dağlarında kazandığımız zaferlerin sayısını hatırlamamız gerekir." diye ekliyor.

Ordunun en üst düzeydeki sorumlularının bu şekilde davranmaları Rus ordusunun dev olanaklarıyla neden Grozni'ye haftalarca giremediğini kendiliğinden açıklamaktadır. Hatta savaş alanında firarların, verilen emrin tersini yapmanın, zırhlı araçları sabote etmenin, dahası savaşmaktansa Çeçenlere teslim olmanın yaygın olduğu söyleniyor.

Buna rağmen, gününbirlik değiştirilen, sistematik olarak takviye edilen Rus birlikleri Grozni'yi tamamen yıktıktan, taş üstünde taş bırakmadıktan sonra önemli bir bölümünü denetimi altına almış bulunuyorlar. Zaten başka türlü de beklenemezdi. Ancak bu savaşın bittiği ve Çeçenistan'da sükunetin sağlandığı anlamına gelmiyor.

Yeni Rus burjuvazisi ve Rus emperyalizmi için Çeçenistan savaşı orta ölçekli bir ilk deneme idi. Bundan edindiği dersleri çok kısa bir zamanda uygulamaya sokacak ve ilk fırsatta ordu içinde büyük ölçekli bir ayıklama kampanyası başlatılacaktır. Yapılan tüm spekülasyonlara rağmen Pentagon'un has adamı olmakla tanınan Savunma Bakanı General Pavel Grachev'in mevkisini koruması dikkati çeken bir başka konudur. Yani yeni Rus burjuvazisinin iğreti iktidarı, batılı emperyalist güçlerin kayıtsız şartsız desteği ve şiddet kullanımı yoluyla ayakta tutulmaktadır.

Bu iğrenç burjuva düzene güçlü bir alternatifin oluşturulmaması onun kan dökerek ayakta kalmasını kolaylaştıran bir başka faktördür. Muazzam potansiyel olanaklara rağmen, Rusya'da bu konuda maalesef ne ideolojik berraklık ne de pratik eylemlilik bakımından sağlam adımlar atıldığı söylenebilir. Örneğin Ruskoy/Hasbulatov krizinde bir burjuva klişe destek ve alet olunmada gösterilen maharet ve tez canlılık Çeçenistan savaşının teşhirinde gösterilememiştir. Eğer Rusya'da komünist bir alternatif yeniden dayatılamazsa, devrimci bir cereyan estirilemezse, bu sürecin devam etmemesi için herhangi bir neden yoktur.

Atılımlar ve parti yılı

Siyasal gelişmeler ve sınıf hareketinin seyri, komünistler olarak acilen parti düzeyini yakalamamızı bize tarihi bir sorumluluk olarak dayatmaktadır.
'95 yılı içerisinde bunun bilinciyle hareket edeceğiz, tüm zaaf noktalarımızın, bütün yetersizlik alanlarımızın üzerine özel bir ısrar ve kararlılıkla gideceğiz.
Kuşkusuz ki bu, örgütümüzün gerçek kimliğini ve kadrolarını bulması anlamına gelecektir.

Her bakımdan önemli bir yeni yıla girmiş bulunuyoruz. '94 yılının gelişme ve birikimleri buna işaret ediyor.

Sermaye düzeni 1994 yılına ani bir ağırlaşma gösteren ekonomik bunalımla girmişti. 5 Nisan saldırısından itibaren bu bunalımın faturası bir dizi tedbir ve mekanizma ile emekçi sınıfların omuzlarına bindirildi. Buna rağmen yılın sonunda ekonomik göstergeler bilançosu krizde herhangi bir hafifleme göstermiyor. Bir dizi gösterge (enflasyon, büyüme hızı, bütçe açığı, işsizlik, dış borç vb.), tüm cumhuriyet dönemi için negatif anlamda rekor düzeylerde seyrediyor. Dozu artırılan kirli savaş giderleri bu arada bunalımı ağırlaştıran ek bir faktör olmaya devam ediyor.

(...)
Buna karşılık, son bir yıl içinde büyük ücret ve hak kayıplarına uğrayan işçi ve emekçilerin buna öyle kolay razı olmayacaklarını gösteren işaretler de çoğalıyor. Eylül ayından itibaren başgösteren yeni kitle hareketliliği, aydan aya güçlenerek, kamu çalışanlarının 20 Aralık genel iş durdurma eylemiyle '94 yılı içindeki en ileri düzeyine ulaştı. Tüm zayıflıklarına rağmen, 20 Aralık ve onu önceleyen bir dizi kitle eylemliliği, toplumun kokuşmuş düzen tarafından kirletilen havasına karşı taze bir rüzgar olarak esti. Kaldı ki bu henüz bir başlangıçtır; kitle hareketi henüz yeni yeni hız kazanıyor ve bir çok işaret dipten gelen dalgaanın kendini asıl olarak '95 yılı içinde yüze-ye vuracağını gösteriyor. '95 yılının özelleştirme yılı ilan edilmesi ve yeni yıl bütçesinin kapsamlı bir saldırı programı olarak bağlanması, bu gelişmeye özel bir ivme kazandıracaktır.

Elbetteki sermaye sınıfı bu çaptaki bir iktisadi saldırının ancak çok yönlü siyasal tedbirler ve tuzaklar eşliğinde uygulanabileceğinin bilincindedir. Kendi cephesinden devlet terörü ve baskı yasaları, sınıf hareketi "içinden" ise sendika bürokrasisi, onun klasik silahlarıdır ve bunları yıllardır etkin bir biçimde kullanıyor. Dört yıllık hükümet icraatıyla paçavraya çevrilen sosyal-demokrasie yeni bir çehre kazandırma girişimleri aralıksız sürüyor. Dinsel gericiğin ve onun esas çatısı olan Refah Partisi'nin ise, sosyal hoşnutsuzlukları dizginlemede ve saptırmada ne denli etkili bir araç ve olanak olduğunu gitgide daha iyi anlayan sermaye, göstermeye çalıştığı aldatıcı rahatsızlığa rağmen bu kesime yeni etkinlik alanları açıyor.

Bu arada devreye sokulan iki yeni silahı daha var düzenin. Bunlardan ilki, Kürdistan'da özel timler kılığında yıllardır kirli savaşta etkin biçimde kullanılan MHP'dir. Kitle hareketliliğinin başgösterdiği bir sırada, MHP'li terör çetelerinin bir çok kentte öğrencilere ve direnişçi işçilere karşı

sistemati bir saldırıya girişmeleri, nihayet metropollerde de devreye sokulduklarını gösteriyor. Öteki yeni silah "Yeni Demokrasi Hareketi"dir. MHP ile sivil terörü devreye sokan sermaye, eski TUSİAD başkanı ile de "sivil toplum"u devreye sokuyor.

Düzenin tüm bu araç ve olanakları, bu sistemati hazırlıkları karşısında, işçi sınıfı ve emekçiler cephesi, duruma tahammülsüzlük ve mücadele isteğinin güçlenmesi dışında, yazık ki büyük bir donanımsızlık içindedir halihazırda. Kitlelerin politik bilinci zayıf, politik nitelikte bir örgütlenmeleri ise halihazırda yoktur. Örgütlü devrimci hareket henüz son derece cılız ve gelişmekte olan kitle hareketine müdahalede etkisizdir. Dahası, 12 Eylül karşı-devriminin tahribatı ortamında dünyanın devrimci hareketinden dönüşen ve sınıf hareketinin bugünkü geri düzeyine sağladığı uyumla palazlanmaya çalışan yeni reformist akım, bu tür bir devrimci müdahalenin önüne ek güçlükler çıkarmaktadır. Başta Türk-İş yönetimi olmak üzere, sendika merkez yönetimleri, bir-iki istisnasıyla gerçek birer ihanet karargahı olarak iş görmektedirler. Sermayenin işçi sınıfı hareketi içindeki sadık usakları olarak hareket etmektedirler. Sınıf hareketinin baskısını hissedenden ve birşeyler yapmak gereği duyan alt kademe sendika bürokratları ise, yeni türden sosyal-reformist akımlardan aldıkları politik desteğin verdiği rahatlıkla, ayak sürümeyi sürdürmektedirler.

Gelişmekte olan sınıf hareketinin bugün sermaye devletini büyük sıkıntılara sokan Kürt özgürlük hareketi gibi önemli bir müttefiki elbette vardır. Fakat yazık ki politik yönden bugün için hala son derece zayıf olan ve sistemati bir tarzda estirilen güçlü şovenist rüzgarın etkisinden tam kurtulamayan geniş işçi-emekçi kitleleri, bunun açık bir bilincinden henüz yoksundurlar. Ancak en ileri kesimler Kürt özgürlük mücadelesinin taşıdığı özel önemi hissetmekte, fakat onlar da büyük bir bölümüyle bu bilinci etkin bir politika olarak kitlelere yansıtmakta zayıf davranmaktadırlar. Yeni reformizm bu sorunda da olumsuz bir rol oynamakta, oportünist ve korkak bir tutumla hareket etmektedir.

Kürt hareketinin kendisine ve Kürt sorununun yeni yıldaki muhtemel seyrine gelince, bu artık büyük ölçüde Türkiye'nin metropollerindeki mücadelenin seyrine bağlıdır. İşçi ve emekçi hareketindeki muhtemel bir politik sıçrama, özgürlüğü için savaşan Kürt halkının önüne yeni ufuklar ve olanaklar açacaktır. Tersî durumda ise, bugünkü kilitlenme devam edecektir. PKK'nın, Türkiye'deki devrimci gelişmelerin gecikmesi durumunda, bu kilitlenmeye uluslararası platformlarda bir çıkış arayacağı, dolayısıyla sistem içi bir "siyasal çözüm"ü zorlayacağı, bugün her zamankinden daha açık görülür hale gelmiştir.

Kitle hareketinin son aylarda ivmelenen gelişmesi düzenin sıkıntılarını ağırlaştıracak gibi, kendi cephesindeki bir dizi zaaf ve zayıflığın üstesinden gelinmesi için de elverişli bir zemin oluşturacaktır. Herşeyden önce, işçi sınıfının ve emekçilerin gelişen eylemliliğine karşı tutum, her parti ve kurumun gerçek konumunun bizzat mücadele içindeki kitlelerce anlaşılmasını kolaylaştıracaktır. Devlet aygıtından sendika bürokrasisine, adil düzen demagoglarından terör şebekesi MHP'ye kadar...

Bununla birlikte önemli gelişmelere gebe bu yeni döneme öncü partiden

yoksun olarak giriyor olmak, bugün işçi sınıfı hareketinin en büyük eksikliği olmayı sürdürüyor. Komünistler, bu ihtiyaca henüz yanıt vermeyi başaramamış olmanın, sınıf hareketinde yankı bulacak bir önderlik müdahalesi düzeyi ve kapasitesi yakalayamamanın ağır sorumluluğunu taşımaktadırlar omuzlarında.

"Parti, proletaryanın gerçek öncüsü rolünü oynayacak, eylemiyle bu sığa hak kazanacak devrimci sınıf partisi, komünistlerin özel bir zorlaması değil, fakat sınıf hareketinin gerçek ve bugün için son derece acil bir ihtiyacıdır." Bu tespit, '94 yılına girilirken kaleme alınan '94 Dönemci başlıklı başyazıda tartışılan sorunların ana eksenini durumdaydı. Hareketimizin sorunları, sorumlulukları ve görevleri bu temel ihtiyaç üzerinden tanımlanıyor ve '94 yılının bir "dönemci" yılı haline getirilmesi için bilinçli ve planlı bir azami çaba bu çerçevede talep ediliyordu.

O güne kadarki gelişme süreçlerimiz ve o günkü gerçeklerimizden hareketle, '94 yılını bir parti yılı haline getirmenin güç, fakat "'94 yılını geride bıraktığımızda parti ile aramızda işin esasının halledilmesi anlamında" çok fazla bir mesafenin bırakılmaması olmasının ise olanaklı olduğu vurgulanıyordu: "'94 yılını bizi partiye ulaştıracak bir dönemci haline getirebilmek, parti ile aramızdaki mesafeyi doğru değerlendirmek ve hareketin tüm güçlerini ve olanaklarını bu mesafeyi tüketecek bir biçimde planlamak ve harekete geçirmekle olanaklıdır. Bu bir doğru değerlendirme, öncelikleri isabetle saptama ve eldeki güçleri planlı bir biçimde yoğunlaştırma sorunudur."

Nisan tarihli MK Değerlendirmeleri de bu amaçla kaleme alınmıştı. Bu değerlendirmelerde hareketimizin zaaf noktaları, temel eksiklikleri, öncelikli görevleri, sorunlara ve görevlere ilişkin yoğunlaşma alanları yeterli açıklıkta ortaya konulmaktaydı. Burada bütün sorunlar partileşme süreci ekseninde tartışılmış, bu süreç bir nitelik geliştirme süreci olarak tanımlanmış, niteliği geliştiriminin ise kendini "ideolojik-politik açıklık ve sağlamlıkta, örgütsel oluşumda, kadrolaşmada, politik faaliyet kapasitesinde, ve kuşkusuz proleter kitleleri etkileme, harekete geçirme ve onlara başarıyla önderlik etme yeteneğinde" göstereceği gerçeği üzerinde durulmuştu.

Geride bıraktığımız kritik yılın bilançosu tartışmalı bir mahiyet taşımaktadır. Komünistler bu yıla elbetteki bazı önemli adımları sığdırmayı başardılar. Herşey bir yana yıllardır eksikliği gelişmemizi sınırlayan önemli bir etken olan legalitenin kullanımında ciddi bazı yeni adımlar atıldılar. Ki bu, '94 Dönemci değerlendirmesinde üzerinde önemle durulan sorunlardan biriydi: "Yeni dönemde özel önem taşıyan bir öteki sorun, illegal çalışmayı artık yeni bir düzeyde, daha etkili araçlar ve daha zengin biçimlerle sürdürebilen bir legal çalışma ile birleştirebilmektir. ... Son bir yılda örgüti oturtmak, MYO'yu güçlendirmek ve örgütle bütünleştirmek doğrultusunda atılan adımlar legal çalışmayı daha etkin bir biçimde gündeme almayı da olanaklı kılmıştır. Bugün bu alanda etkin bir faaliyet ortaya koymak, artık hareketimizin gelişmesinin olmazsa olmaz koşullarından biri haline gelmiştir."

Sınıf hareketinin sorunlarına bağlı olarak mücadelenin ideolojik cephesinde gösterilen çabalar, öngörülen görevler doğrultusunda atılan bir başka

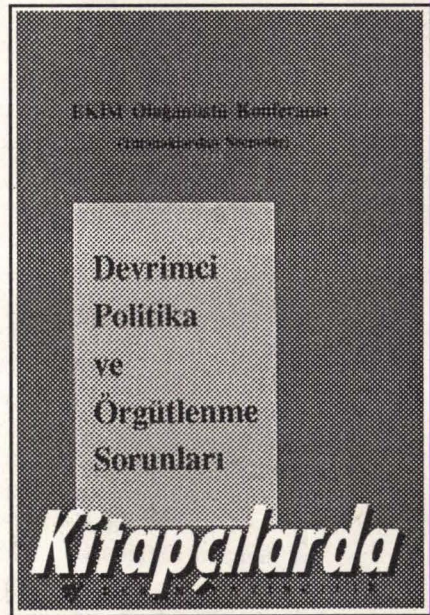
önemli adım idi: "Devrimci hareket tasfiye sürecini yaşamaya devam ediyor. Tasfiyeciliğe karşı mücadele önümüzdeki dönemde yeni bir içerik kazanacaktır. Zira küçük-burjuva demokratizmi sınıf hareketinin gelişimini bozup sınırlayan rolü ile sahnededir. Tasfiyeciliğe karşı mücadele bugün artık bu kanaldan sınıf hareketine yaratılan engelleri de parçalama mücadelesidir bizim için." Komünistler geride kalan yıl içinde bu bilinçle hareket etmişler ve sınıf hareketinin karşısına yeni engeller ve sorunlar çıkaran tasfiyecî oportünizmin gerçek platformunu başarıyla ortaya koymuşlardır.

Ne var ki, tam da önden özel bir uyarıyla dikkat çekilen sorunlar alanında sıkıntılar yaşamayı hala da sürdürüyoruz. '94 Dönemci'nde sorun şöyle konulmuştu: "Tüm olumlu grafiğe ve somut gelişme göstergelerine rağmen, bugün halen bir toparlanma süreci içindeyiz. Bu hala uğraşmamız ve altetmemiz gereken çok sayıda sorunun varlığı demektir. Kısmi başarılar her zaman bir kendinden memnuniyet ruh hali ve bunun ürünü bir rehavet yaratır. Bu en büyük tehlikedir. Hiçbir biçimde gevşememeli, tersine işi her zamankinden daha sıkı tutmalıyız. Örgütsel gelişme ve yetkinleşmeye her türlü özeni göstermeyi sürdürmeliyiz. Sınıf çalışmasıyla örgütsel gelişmemiz organik bir süreç olarak kaynaşmalıdır. Örgütsel gelişmeyi, bu gelişme içinde kadrolaşmayı, sınıf içinde siyasal çalışmadan ayrı ele alamayız. Sınıfın hiç değilse en ileri kesimleriyle kaynaşmada mesafe alamadığımız sürece, gerçek manada bir devrimci sınıf öncüsü olmaya da hak kazanamayız."

(...)

'94 yılı partiye ulaşmada gerçek bir dönemci yılı olamadı. Fakat bunun nedenleri konusunda paha biçilmez açıklıklar kazandırdı. Örgütümüzün üst platformu bunun daha kapsamlı ve derinlemesine bir değerlendirmesini muhakkak ki ortaya koyacaktır. Siyasal gelişmeler ve sınıf hareketinin seyri, komünistler olarak acilen parti düzeyini yakalamamızı bize tarihi bir sorumluluk olarak dayatmaktadır. '95 yılı içerisinde bunun bilinciyle hareket edeceğiz, tüm zaaf noktalarımızın, bütün yetersizlik alanlarımızın üzerine özel bir ısrar ve kararlılıkla gideceğiz. Kuşkusuz ki bu, örgütümüzün gerçek kimliğini ve kadrolarını bulması anlamına gelecektir.

Bu inanç ve kararlılıkla, '95 yılını buradan hareketimiz için yeni atılımlar ve bunların ürünü olacak öncü parti yılı ilan ediyoruz.

Ben Dilan!

YDH lideri çağrı çıkartmış. *Gel Dilan; ben seni dinliyorum.* Terör çözüm değil; gel konuşalım demiş. Ben sözümü çoktan söyledim; sen ve senin gibi sömürücüler benim muhababım olamazsınız. Ben, inkar edilmiş, baskı, zulüm ve işkenceyle kişiliksizleştirilmiş Kürt halkıyım. Yarattığım her türlü değere el konmuş; ama en doğal haklarım, ana dilimle konuşma hakkımı bile tanınmamıştı. Senin terör dediğin özgürlük mücadelesi sayesinde kavuştu halkım bu kazanımlara. Ve yine bu özgürlük mücadelesi sayesinde kavuştu kimliğine, kişiliğine. Eskiden beni muhatap almaz, yok bilirdin. Bak, sana bile öğretti benim varlığımı. Şimdi de bana ahkam kesmeye kalkışıyorsun; sorunlarını çözerim diyorsun. Beni diriltten, yaşama döndüren

önderliğime ihanet etmemi, sırt dönmemi istiyorsun. Ordu, polis, özel tim, korucu, uçak, tank, bomba, zehirli gaz ile durduramadığın dirilişimi, direnişçi kişiliğimi kirletmek istiyorsun. Onurlu mücadeleme kapkara bir leke sürmemi vaaz ediyorsun. Devlete teslim olur, hevallarımı ihbar edersem affedileceğimi söylüyorsun. Kim kimi affediyor? Benim suçum sömürü ve zulme karşı isyan etmektir. Ve tüm sömürücüler ve zalimler yok edilinceye kadar bu suçu işlemeye devam edeceğim. Ve sizleri asla affetmeyeceğim. Ola ki bu savaşta yenilsem de, asla teslim olmayacağım. Esaretin olduğu her yerde, özgürlük bayrağı, zayıf ya da güçlü, her zaman dalgalanacak. **Özgürlük Savaşçısı Dilan**

Yurtdışından Kızıl Bayrak'a Merhaba!

Yayın yaşamınıza geçmenizden bu yana 7 aylık bir süre zarfında, 15 sayınızla '94 yılını geride bırakıyorsunuz.

Bu süre içinde sermaye düzeninin her türlü tehdit ve santajlarına karşı boyun eğmeden emeğin sermayeye karşı mücadelesinde bir soluk oldunuz. Düşmana inat *Kızıl Bayrak*'ın düzenli çıkışı bizleri sevindirdiği gibi, çalışmamıza da bir itici güç sağladı.

(...) '95 yılına girerken, sermaye devleti gerek Türkiye gerekse Kürdistan'daki bir dizi sorunu hafifletmeyi bırak, daha da içinden çıkılmaz bir yumağa dönüştürdüğü gün gibi ortadadır.

Gerek ekonomik, gerekse siyasi alanda tam bir iflasın eşiğindedir. Çivi tutmaz, çürümüş bir tahtaya dönüşmüştür. (...) Son günlerdeki işçi ve memurlardaki kıpırdanmalar sermaye düzenini tam bir telaşa sokmuştur. O kan emiciler çok iyi biliyorlar ki sınıf hareketi kendi önderliğine ulaştığı gün ölümünün çanları çalmaya başlayacaktır. (...) *Kızıl Bayrak* bu süreci hızlandıracaktır.

İhtilalci bir sınıf partisi yaratmak için ileri.

Kızıl Bayrak susmayacak.

Stuttgart'tan bir *Kızıl Bayrak* okuru.

EVRENSEL KÜLTÜR MERKEZİNİN AÇILIŞI

Ankara Evrensel Kültür Merkezi'nin açılışı nedeniyle, A.E.K.M ve Kültür Bakanlığı'nın katkılarıyla, "Yeni bir dünya yeni bir insan yaratmak için elele" adıyla bir gece düzenlendi.

Kültür Bakanlığının katkılarından dolayı olsa gerek, salonda büyükçe bir Türk bayrağı vardı. Her halde "yeni bir kültür" yaratmanın ilk adımı eli kanlı sermaye iktidarının anlı şanlı ay yıldızlı bayrağını asmaktan geçiyor olsa gerek. Salonda altı bin civarında insan vardı. En renkli konuklarda; elinde azgın bir terör ve şovenizmden başka bir silah kalmamış olan eli kanlı sermaye devletinin hükümet tahtı ve katliamların uygulayıcısı SHP'nin Sivas milletvekili Ziya Halis ve Ankara milletvekili Salman Kaya idi. Bu iki isim

anons edildiğinde salonda büyük bir alkış koptu. Aynı alkış tufanı SHP'li Belediye Başkanları Abdurrahman Oğultürk, Doğan Taşdelen, İsmail Değerli'nin mesajları okunduğu zaman da koptu.

Sanki Türkiye'de ki katliamların, işkencelerin, yargısız infazların, gözaltında kaybetmelerin, Kürt ulusu üzerindeki soykırımın uygulayıcısı ve destekçisi SHP ve yöneticileri değilmiş gibi alkışlanmaları kendilerine, ML deyip de reformizmin bataklığında çırpınanların gerçek yapılarını ortaya çıkarmıştır. İşin ilginç yanı; Hasan Kıyafet isimli yazarın tam bir sermaye sözcüsü gibi karda, kışta, soğukta görev yapan asker ve polis "arkadaşlardan" bahseden konuşmasına hiçbir

tepki gösterilmeyip alkışlanırken, böylesi bir gerici ve karşı devrimci konuşmaya tepki gösteren *Kızıl Bayrak* çalışanı arkadaşımızın geceyi proveke ediyorsun diye susturulmak istenmesi, terörist sermaye devleti tarafından 2 Temmuz '93'te 37 insanla birlikte katledilen Asım Bezirci'nin eşinin konuşmasına, katliamların ve soykırımın uygulayıcısı ve destekçisi bir partinin milletvekilleri ve belediye başkanlarına ve karşı-devrimci bir yazarın konuşmasına sunulan alkışların gelmemesi. Yıllardan beri küçük burjuva devrimciliğinden öteye geçemeyen ve "yeni bir dünya yaratacağız" diyerek, sınıf hareketini burjuva reformist bir çizgiye çekmek isteyenleri açıkça göstermiştir. **B.İLERİ/Ankara**

Mustafa SUPHİ

28-29 Ocak 1921'de 14 yoldaşı ile birlikte, Kemalist burjuvazi tarafından Karadeniz'de boğularak katledildi.

(...)

Yandı onbeş yaramdan onbeş alev, kırıldı göğsümde onbeş kara saplı pıçak...
Kalbim

kanlı bir bayrak gibi çarpıyor
ÇAR-PA-CAK

Nazım HİKMET

Provakasyondan Devrimci Kalkışmaya; Kanlı Pazar

9 Ocak 1905'de; Rus Çarlık polisinin, St. Petersburg işçileri arasına gönderdiği Gapon isimli bir ajanın hazırladığı bir komplo sonucu, Kazak muhafızları, kışlık saraya yürüyen yüzlerce işçiyi katletti. Bu olay Rusya'da bir dizi grevi ve eylemi peşinden getirdi. Kanlı Pazar olarak bilinen 9 Ocak günü, Rus işçi sınıfının çarlığa karşı duyduğu kını bilemiş ve savaşım gücünü artırmıştır.

Kavel Grevi (28-1-1963)

İstanbul İstinye'deki Kavel kablo fabrikasında 173 işçi tarafından gerçekleştirilen Kavel grevi, işçi sınıfı tarihimizde önemli bir yer tutar. TBMM'de sendikalar ve grevler yasası tartışılırken direnişe geçen işçiler, burjuvazinin nasıl alt edileceğini göstermişlerdir. Kolluk kuvvetlerinin saldırılarına günlerce direnen Kavel işçileri taleplerini elde ettikleri gibi hazırlanan grevler yasasında özel bir maddeye de konu olarak savaş kazandılar.

AUTSCHWITZ

Alman faşizminin toplama kamplarının en büyüğü olarak bilinen Auschwitz; işkence, sadizm ve insanlık dışı uygulamalara karşı insanlığın direnişi ile birlikte hatırlanır. Auschwitz'in faaliyette bulunduğu sürece yüzbinlerce insan (çoğunluğu Yahudi) gaz odalarında, fırınlarda ve değişik yollarla katledildi. 1941-1945 yılları arasında bu kampta 6 milyon insanın öldürüldüğü tahmin ediliyor. İnsanlık tarihinin en büyük pisliği olan faşizmin sembollerinden biri olan bu kamp, 27 Ocak 1945'te Kızılordu tarafından tarihin bataklığına gömüldü.

Kızıl Bayrak'tan

Düzen cephesinin devrim güçlerine karşı yağın bir saldırı salvası sürdürdüğü bir 15 günü geride bıraktık.

Düzen legal faaliyetleri bütünüyle tasfiyeyi hedef alan bir saldırı planını adım adım yürürlüğe koyuyor. O. Ülke "sansürlüdür" ibareleriyle çıkıyor Devletin cüppeli teröristleri devrimci ve yurtsever yayınları "toplama" adı altında "matbaada gasp" ediyorlar. Bu yayınlara ve çalışanlarına yönelik yeni bir sistemli baskı hareketi başlatılıyor.

Ankara'da "İnsan olan vahşete karşı çıksın!" başlıklı ve 9 devrimci ve yurtsever yayının ortak imzası ile yayınlanan bir özel sayıyı yazmak "suc"undan oralarında Ankara Temsilcimiz Yeter YALÇITAS'ın da bulunduğu 4 devrimci tutuklanarak cezaevine kandı. (Hemen belirtelim ki Ankara'daki bu tutuklama faaliyetimizin kesintiye uğramasına yetmedi. *Kızıl Bayrak* Ankara faaliyetini aksatmadan sürdürüyor.) İstanbul'da birçok yayına ya dağıtımcı ya da matbaada el konuyor. Toplatmalar ılık hıza yakın bir hızla çıkartılıyor. Açık çalışma mevzilerine yönelik bu saldırılar karşısında birleşik bir direniş ortaya kayabilmek bu açıdan özel bir önem taşıyor. Bu amaçla İstanbul'da "Basına ve Düşünceye

Özgürlük!" şiarı çerçevesinde bir ortak kampanyanın örgütlenmesine başlandı. *Kızıl Bayrak* da bu kampanyanın aktif örgütleyicileri arasında yer alıyor.

Her zaman olduğu gibi 15. sayımız da İstanbul DGM'ce toplandı. Gazetemiz Ankara ve İstanbul'da bir çok bayiden polis tarafından toplandı. Adana bürümüz 16. kez basıldı ve yine bazı evraklarımızla gazetelerimize el kandı.

Gecen 15 günde yüzümüzü güldüren yeni adımlar da attık. Merkez bürümüz daha geniş ve uygun bir binaya taşındı. Artık faaliyetimizi daha etkin bir şekilde örgütleyebilmek için uygun bir üsse sahibiz. Yeni adresimizi bu sayımızın 9 sayfasında bulabilirsiniz. Telefonumuz yenisi bağlanana kadar aynı kalacak.

Ayrıca bu sayımızın künyesinde okurlarımızı başka bir müjde bekliyor: *Kızıl Bayrak* Gebze bürümüz de faaliyetine başladı. Yeni bir mücadele alanındayız ve kavgaya orada da gözünüzü ve yüreklice atılacağız.

**Kızıl Bayrak Yükselerek
Sosyalizm Kazanarak!**

ÖLÜMÜNÜN 71.YILINDA
**BİR
KIZIL
BAYRAKTIR
ELLERİMİZDE LENİN...**

Kızıl Bayrak

